

**КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво
за осигурување на живот Скопје**

**Финансиски извештаи и
Извештај на независниот ревизор**

**за годината што завршува на
31 декември 2020 година**

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1
Извештај за сеопфатна добивка (Биланс на успех)	3
Извештај за финансиската состојба (Биланс на состојба)	8
Извештај за промени во главнината	16
Извештај за паричните текови	18
Белешки кон финансиските извештаи	21-69
Додаток 1- Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД	
Додаток 2- Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен извештај	

Извештај на независниот ревизор

До Акционерите на
КРОАЦИА Осигурување АД Скопје

Грант Торнтон ДОО
Св. Кирил и Методиј 526-1/20
1000 Скопје
Северна Македонија
Т +389 (0)2 3214 700
Ф +389 (0)2 3214 710
Е Contact@mk.gt.com
Даночен број: 4030003475973

Извештај за финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на придружните финансиски извештаи на КРОАЦИА Осигурување АД Скопје („Друштвото“), составени од Извештајот за финансиската состојба (Биланс на состојба) на ден 31 декември 2020 година и Извештајот за сеопфатната добивка (Биланс на успех), Извештајот за промените во капиталот и Извештајот за паричните текови за годината што тогаш заврши, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки, вклучени на страните 3 до 69.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за изготвување и објективно презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија, како и за воспоставување на таква внатрешна контрола која Раководството утврдува дека е неопходна за да овозможи изготвување на финансиски извештаи кои се ослободени материјално погрешно прикажување како резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на извршената ревизија. Ние ја извршивме ревизијата во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија¹. Тие стандарди бараат наша усогласеност со етичките барања, како и тоа ревизијата да ја планираме и извршуваме на начин кој ќе ни овозможи да стекнеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување. Ревизијата вклучува спроведување на процедури со цел стекнување ревизорски докази за износите и објавувањата во финансиските извештаи. Избраните процедури зависат од проценката на ревизорот и истите вклучуваат проценка на ризиците од материјално погрешно прикажување во финансиските извештаи, било поради измама или грешка. При овие проценки на ризиците ревизорот ја зема предвид внатрешната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиските извештаи на Друштвото со цел креирање на такви ревизорски процедури кои ќе бидат соодветни на околностите, но не и за потребата да изрази мислење за ефективноста на внатрешната контрола на Друштвото. Ревизијата, исто така вклучува и оценка на соодветноста на применетите сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупната презентација на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека стекнатите ревизорски докази претставуваат задоволителна и соодветна основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, придружните финансиски извештаи, ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти финансиската состојба на КРОАЦИА Осигурување АД Скопје на ден 31 декември 2020 година, како и резултатите од работењето и паричните текови за годината што тогаш заврши, во согласност со регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

¹ Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година

Извештај за други правни и регулаторни барања

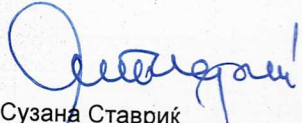
Раководството на Друштвото е исто така одговорно за изготвување на годишниот извештај за работењето на Друштвото за 2020 година во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност е да изразиме мислење за конзистентноста на годишниот извештај, со историските финансиски податоци објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на и за годината која заврши на 31 декември 2020, во согласност со ревизорските стандарди прифатени во Република Северна Македонија², како и во согласност со барањата на член 34, став 1, точка (д) од Законот за ревизија.

Според наше мислење, историските финансиски податоци изнесени во годишниот извештај за работењето на Друштвото со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020, се конзистентни, во сите материјални аспекти, со податоците објавени во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2020 година.

Сузана Ставриќ
Управител
Грант Торнтон ДОО Скопје

Скопје, 28 април 2021 година

Сузана Ставриќ
Овластен ревизор

² Меѓународни стандарди за ревизија („МСР“) издадени од страна на Одборот за меѓународни стандарди за ревизија и уверување („ОМСРУ“), кои стапија на сила на 15 декември 2009 година, преведени и објавени во Службен весник на Република Македонија број 79 од 2010 година.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА (БИЛАНС НА УСПЕХ)
Година што завршува на 31 декември 2020

Опис на позиција	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (201+210+223а+224+225)	200		803.728.731	931.615.481
I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА (202+203+204-205-206-207+208+209))	201	8	653.137.013	805.271.615
1. Бруто полисирана премија за осигурување	202	8.1	654.531.544	805.885.717
2. Бруто полисирана премија за соосигурување	203		0	0
3. Бруто полисирана премија за реосигурување/ретроцесија	204		0	0
4. Бруто полисирана премија предадена во соосигурување	205		0	0
5. Бруто полисирана премија предадена во реосигурување/ретроцесија	206		2.146.450	886.337
6. Промена во бруто резервата за преносна премија	207		-284.538	-98.062
7. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за соосигурување	208		0	0
8. Промена во бруто резервата за преносна премија - дел за реосигурување	209		467.381	174.173
II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (211+212+216+217+218+219+223)	210	9	146.002.476	125.772.774
1. Приходи од подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	211		0	0
2. Приходи од вложувања во земјиште и градежни објекти (213+214+215)	212		0	0
2.1 Приходи од наемнини	213		0	0
2.2 Приходи од зголемување на вредноста на земјиште и градежни објекти	214		0	0
2.3 Приходи од продажба на земјиште и градежни објекти	215		0	0
3. Приходи од камати	216	9.1	124.366.148	110.073.771
4. Позитивни курсни разлики	217		7.094.158	9.757.006

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. Вредносно усогласување (нереализирани добивки, сведување на објективна вредност)	218	18.3, 19	14.144.728	5.104.305
6. Реализирани добивки од продажба на финансиски имот - капитална добивка (220+221+222)	219		397.442	837.692
6.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	220		397.442	0
6.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	221		0	837.692
6.3 Останати финансиски вложувања	222		0	0
7. Останати приходи од вложувања	223		0	0
III. ПРИХОДИ ПО ОСНОВ НА ПРОВИЗИИ ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ	223a		0	0
IV. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ПРИХОДИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	224		0	0
V. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	225	10	4.589.242	571.092
Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (227+235+245+248+251+261+271+274+275)	226		704.837.255	875.593.151
I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (228-229-230-231+232-233-234)	227	11	240.564.106	174.086.845
1. Бруто исплатени штети	228		237.694.640	170.244.787
2. Намалување за приходот од бруто реализирани регресни побарувања	229		0	0
3. Бруто исплатени штети - дел за соосигурување	230		0	0
4. Бруто исплатени штети - дел за реосигурување/ретроцесија	231		1.051.879	0
5. Промени во бруто резервите за штети	232		3.921.345	3.842.058
6. Промени во бруто резервите за штети - дел за соосигурување	233		0	0
7. Промени во бруто резервите за штети - дел за реосигурување	234		0	0
II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (236+239+242)	235	12	253.407.803	442.188.245
1. Промени во математичката резерва, нето од реосигурување (237-238)	236		253.407.803	440.486.967
1.1 Промени во бруто математичката резерва	237		253.407.803	440.486.967

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1.2 Промени во бруто математичката резерва - дел за соосигурување/реосигурување	238		0	0
2. Промени во еквализационата резерва, нето од реосигурување (240-241)	239		0	0
2.1. Промени во бруто еквализационата резерва	240		0	0
2.2 Промени во бруто еквализационата резерва - дел за соосигурување/реосигурување	241		0	0
3. Промени во останатите технички резерви, нето од реосигурување (243-244)	242		0	1.701.278
3.1 Промени во останатите бруто технички резерви	243		0	1.701.278
3.2 Промени во останатите бруто технички резерви - дел за соосигурување и реосигурување	244		0	0
III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКАТА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИОНИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (246-247)	245		51.724.615	19.595.160
1. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот	246		51.724.615	19.595.160
2. Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестициониот ризик е на товар на осигуреникот - дел за соосигурување и реосигурување	247		0	0
IV. ТРОШОЦИ ЗА БОНУСИ И ПОПУСТИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (249+250)	248		0	0
1. Трошоци за бонуси (кои зависат од резултатот)	249		0	0
2. Трошоци за попусти (кои не зависат од резултатот)	250		0	0
V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (252+256)	251	13	143.485.123	224.179.147
1. Трошоци за стекнување (253+253а+254+255)	252		93.863.483	161.734.599
1.1 Провизија	253		56.723.407	119.807.608
1.2 Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	253а		29.729.128	33.576.048
1.3 Останати трошоци за стекнување	254		7.410.948	8.350.943
1.4 Промена во одложените трошоци за стекнување (+/-)	255		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Административни трошоци (257+258+259+260)	256	13	49.621.640	62.444.548
2.1 Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	257		3.959.022	3.965.106
2.2 Трошоци за вработените (258а+258б+258в+258г+258д)	258		17.485.550	17.590.116
2.2.1 Плати и надоместоци	258а		10.911.307	11.300.033
2.2.2 Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	258б		1.047.664	1.381.828
2.2.3 Придонеси од задолжително социјално осигурување	258в		4.650.790	4.336.596
2.2.4 Трошоци за дополнително пензиско осигурување за вработени	258г		0	0
2.2.5 Останати трошоци за вработени	258д		875.789	571.659
2.3 Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	259		2.266.074	2.805.061
2.4 Останати административни трошоци (260а+260б+260в)	260		25.910.994	38.084.265
2.4.1 Трошоци за услуги	260а		21.744.247	28.420.581
2.4.2 Материјални трошоци	260б		1.632.616	2.316.623
2.4.3 Трошоци за резервирање и останати трошоци од работењето	260в		2.534.131	7.347.061
VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (262+263+264+265+266+270)	261	14	11.346.794	10.421.251
1. Амортизација и вредносно усогласување на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста	262		0	0
2. Трошоци за камати	263		0	25.291
3. Негативни курсни разлики	264		199.716	10.118.271
4. Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност)	265	18.3, 19	11.147.078	277.689
5. Реализирани загуби од продажба на финансиски имот - капитална загуба (267+268+269)	266		0	0
5.1 Финансиски вложувања расположливи за продажба	267		0	0
5.2 Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	268		0	0
5.3 Останати финансиски вложувања	269		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се исказани во денари, доколку не е поинаку исказано)

6. Останати трошоци од вложувања	270		0	0
VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (272+273)	271		6.170.163	4.978.029
1. Трошоци за превентива	272		0	0
2. Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	273		6.170.163	4.978.029
VIII. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ПО ОСНОВ НА ПРЕМИЈА	274	20	-3.962.384	-626.650
IX. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА	275	15	2.101.035	771.124
X. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (200-226)	276		98.891.476	56.022.330
XI. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПРЕД ОДДАНОЧУВАЊЕ (226-200)	277		0	0
XII. ДАНОК НА ДОБИВКА ОДНОСНО ЗАГУБА	278	16	10.288.823	6.209.793
XIII. ОДЛОЖЕН ДАНОК	279		0	0
XIV. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (276-278-279)	280		88.602.653	49.812.537
XV. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДДАНОЧУВАЊЕ (277-278-279)	281		0	0

Белешките од 1 до 32 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од страна на Одборот на директори на 27 април 2021 година.

Потпишано во име на Кроациа Осигурување АД Друштво за осигурување на живот - Скопје:

Финансов Директор

Афродита Мицковска

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА (БИЛАНС НА СОСТОЈБА)
На 31 декември 2020 година

Опис на позицијата	Број на позиција	Број на белешка	Износ	
			Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4	5
АКТИВА				
А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	001	17	3.278.938	3.368.785
1. Гудвил	002		0	0
2. Останати нематеријални средства	003		3.278.938	3.368.785
Б. ВЛОЖУВАЊА (005+013+021+041)	004	18	3.421.912.128	3.071.706.020
I. ЗЕМЈИШТЕ, ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОСТАНАТИ МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (006+009)	005		0	0
1. Земјиште и градежни објекти кои служат за вршење на дејноста (007+008)	006		0	0
1.1 Земјиште	007		0	0
1.2 Градежни објекти	008		0	0
2. Земјиште, градежни објекти и останати средства кои не служат за вршење на дејноста (010+011+012)	009		0	0
2.1 Земјиште	010		0	0
2.2 Градежни објекти	011		0	0
2.3 Останати материјални средства	012		0	0
II. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА ВО ДРУШТВА ВО ГРУПА - ПОДРУЖНИЦИ, ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА И ЗАЕДНИЧКИ КОНТРОЛИРАНИ ЕНТИТЕТИ (014+015+016+017+018+019+020)	013		0	0
1. Акции, удели и останати сопственички инструменти од вредност во друштва во група - подружници	014		0	0
2. Должнички хартии од вредност кои ги издале друштва во група - подружници и заеми на друштва во група - подружници	015		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. Акции, удели и останати сопственички инструменти во придружени друштва	016		0	0
4. Должнички хартии од вредност кои ги издале придружени друштва и заеми на придружени друштва	017		0	0
5. Останати финансиски вложувања во друштва во група - подружници	018		0	0
6. Останати финансиски вложувања во придружени друштва	019		0	0
7. Вложувања во заеднички контролирани ентитети	020		0	0
III. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+025+030+035+040)	021	18	3.421.912.128	3.071.706.020
1. Финансиски вложувања кои се чуваат до достасување (023+024)	022	18.1	301.085.951	300.161.838
1.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	023		0	0
1.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	024		301.085.951	300.161.838
2. Финансиски вложувања расположливи за продажба (026+027+028+029)	025	18.2	2.265.604.501	2.101.721.551
2.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	026		0	0
2.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	027		2.265.604.501	2.101.721.551
2.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	028		0	0
2.4 Акции и удели во инвестициски фондови	029		0	0
3. Финансиски вложувања за тргување (031+032+033+034)	030	18.3	59.787.794	38.437.900
3.1 Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	031		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3.2 Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	032		0	0
3.3 Акции, удели и останати сопственички инструменти	033		0	0
3.4 Акции и удели во инвестициски фондови	034		59.787.794	38.437.900
4. Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	035	18.4	795.433.882	631.384.731
4.1 Дадени депозити	036		731.500.186	570.500.000
4.2 Заеми обезбедени со хипотека	037		0	0
4.3 останати заеми	038		63.933.696	60.884.731
4.4 Останати пласмани	039		0	0
5. Деривативни финансиски инструменти	040		0	0
IV. ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	041		0	0
V. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	042		915.241	447.860
1. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервата за преносна премија	043		915.241	447.860
2. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто математичката резерва	044		0	0
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за штети	045		0	0
4. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за бонуси и попусти	046		0	0
5. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто еквилизиционата резерва	047		0	0
6. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто останатите технички резерви	048		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

7. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви за осигурување на живот каде ризикот од вложувањето е на товар на осигуреникот	049		0	0
Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)	050	19	96.871.220	46.361.706
Д. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ СРЕДСТВА (052+053)	051		0	0
1. Одложени даночни средства	052		0	0
2. Тековни даночни средства	053		0	0
Г. ПОБАРУВАЊА (055+059+063+067)	054		118.987.025	108.775.331
I. ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (056+057+058)	055	20	38.382.578	33.441.400
1. Побарувања од осигуреници	056		38.382.578	33.441.400
2. Побарувања од посредници	057		0	0
3. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	058		0	0
II. ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (060+061+062)	059		1.051.879	0
1. Побарувања по основ на премија за соосигурување и реосигурување	060		0	0
2. Побарувања по основ на учество во надомест на штети од соосигурување и реосигурување	061		1.051.879	0
3. Останати побарувања од работи на соосигурување и реосигурување	062		0	0
III. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (064+065+066)	063	21	79.552.568	75.333.931
1. Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	064		0	2.131.871
2. Побарувања по основ на финансиски вложувања	065		79.016.776	72.637.296
3. Останати побарувања	066		535.792	564.764
IV. ПОБАРУВАЊА ПО ОСНОВ НА ЗАПИШАН А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ	067		0	0

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

Е. ОСТАНАТИ СРЕДСТВА (069+072+077)	068		21.733.458	32.192.271
I. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА КОИ СЛУЖАТ ЗА ВРШЕЊЕ НА ДЕЈНОСТА (ОСВЕН ЗЕМЈИШТЕ И ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ) (070+071)	069	17	4.575.685	7.519.443
1. Опрема	070		2.646.975	4.896.011
2. Останати материјални средства	071		1.928.710	2.623.432
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ОСТАНАТИ ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (073+074+075+076)	072	22	17.055.773	24.672.828
1. Парични средства во банка	073		12.754.547	20.845.407
2. Парични средства во благајна	074		11.045	30.000
3. Издвоени парични средства за покривање на математичката резерва	075		4.289.210	3.793.475
4. Останати парични средства и парични еквиваленти	076		971	3.946
III. ЗАЛИХИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	077		102.000	0
Ж. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (079+080+081)	078	23	4.562.288	6.845.481
1. Претходно пресметани приходи по основ на камати и наемнини	079		0	0
2. Одложени трошоци на стекнување	080		0	0
3. Останати пресметани приходи и одложени трошоци	081		4.562.288	6.845.481
З. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТО РАБОТЕЊЕ	082		0	0
С. ВКУПНА АКТИВА (А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З)	083		3.668.260.298	3.269.697.454
И. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	084		0	0
ПАСИВА				
А. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ (086+090+091+095+101-102+103- 104)	085		513.734.601	425.131.948
I. ЗАПИШАН КАПИТАЛ (087+088+089)	086	24	184.131.750	184.131.750
1. Запишан капитал од обични акции	087		184.131.750	184.131.750

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Запишан капитал од приоритетни акции	088		0	0
3. Запишан а неуплатен капитал	089		0	0
II. ПРЕМИИ ЗА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	090		0	0
III. РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА (092+093+094)	091		0	0
1. Материјални средства	092		0	0
2. Финансиски вложувања	093		0	0
3. Останати ревалоризациони резерви	094		0	0
IV. РЕЗЕРВИ (096+097+098-099+100)	095	24	81.795.156	65.190.977
1. Законски резерви	096		91.561.126	74.956.947
2. Статутарни резерви	097		0	0
3. Резерви за сопствени акции	098		0	0
4. Откупени сопствени акции	099		9.765.970	9.765.970
5 Останати резерви	100		0	0
V. НЕРАСПРЕДЕЛЕНА НЕТО ДОБИВКА	101		159.205.042	125.996.684
VI. ПРЕНЕСЕНА ЗАГУБА	102		0	0
VII. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	103		88.602.653	49.812.537
VIII. ЗАГУБА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	104		0	0
Б. СУБОРДИНИРАНИ ОБВРСКИ	105		0	0
В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (107+108+109+110+111+112)	106	25	2.981.869.402	2.726.724.169
I. Бруто резерви за преносни премии	107		8.804.453	9.088.991
II. Бруто математичка резерва	108	25.1	2.958.836.463	2.705.428.660
III. Бруто резерви за штети	109		14.228.486	10.307.141
IV. Бруто резерви за бонуси и попусти	110		0	0
V. Бруто еквилизациона резерва	111		0	0
VI. Бруто останати технички резерви	112		0	0

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се исказани во денари, доколку не е поинаку исказано)

Г. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	113	26	99.985.698	48.261.083
Д. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ (115+116)	114		1.511.261	2.380.292
1. Резерви за вработени	115		1.511.261	2.380.292
2. Останати резерви	116		0	0
Ѓ. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ (118+119)	117	27	5.032.946	1.520.196
1. Одложени даночни обврски	118		0	0
2. Тековни даночни обврски	119		5.032.946	1.520.196
Е. ОБВРСКИ КОИ ПРОИЗЛЕГУВААТ ОД ДЕПОЗИТИ НА ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ КАЈ ЦЕДЕНТИ, ПО ОСНОВ НА ДОГОВОРИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ	120		0	0
Ж. ОБВРСКИ (122+126+130)	121		66.126.390	67.538.783
I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (123+124+125)	122		1.000	3.506
1. Обврски спрема осигуреници	123		1.000	3.506
2. Обврски спрема застапници и посредници	124		0	0
3. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	125		0	0
II. ОБВРСКИ ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ (127+128+129)	126		0	0
1. Обврски по основ на премија за соосигурување и реосигурување	127		0	0
2. Обврски по основ на учество во надомест на штети	128		0	0
3. Останати обврски од работи на соосигурување и реосигурување	129		0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (131+132+133)	130	28	66.125.390	67.535.277
1. Останати обврски од непосредни работи на осигурување	131		63.034.805	64.385.582
2. Обврски по основ на финансиски вложувања	132		0	0
3. Останати обврски	133		3.090.585	3.149.695
З. ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАГРАНИЧУВАЊА	134		0	40.360
S. НЕТЕКОВНИ ОБВРСКИ ВО ВРСКА СО НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА КОИ СЕ ЧУВААТ ЗА ПРОДАЖБА И ПРЕКИНАТИ РАБОТЕЊА	135		0	0
И. ВКУПНА ПАСИВА А+Б+В+Г+Д+Г+Е+Ж+З+S	136		3.668.260.298	3.269.697.454
Ј. ВОН-БИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - ПАСИВА	137		0	0

Белешките од 1 до 32 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од страна на Одборот на директори на 27 април 2021 година.

Потпишано во име на Кроациа Осигурување АД Друштво за осигурување на живот - Скопје:

Финансов Директор

Афродита Мицковска

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ

Позиција	Број на позиција	Акционерски капитал	Премии на емитирани акции	Резерви					Откупени сопствени акции	Ревалоризациона резерва	Нераспределена добивка (со знак +) или пренесена загуба (со знак -)	Добивка (со знак +) / загуба (со знак -) за тековната година	Вкупно капитал и резерви
				Законски резерви	Статутарни резерви	Резерви за сопствени акции	Останати резерви	Вкупно резерви					
		1	2	3	4	5	6	7=3+4+5+6	8	9	10	11	12=1+2+7-8+9+10+11
Состојба на 1 јануари претходната деловна година		184.131.750	0	63.215.259	0	0	0	63.215.259	9.765.970	0	102.513.308	35.225.064	375.319.411
Промена во сметководствените политики	I1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки во претходниот период	I2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Состојба на 1 јануари претходната деловна година - исправено	II	184.131.750	0	63.215.259	0	0	0	63.215.259	9.765.970	0	102.513.308	35.225.064	375.319.411
Добивка или загуба за претходната деловна година	III	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49.812.537	49.812.537
Добивка или загуба за претходната деловна година	III1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	49.812.537	49.812.537
Несопственички промени во капиталот	III2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	III2,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	III2,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати несопственички промени во капиталот	III2,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сопственички промени во капиталот	IV.	0	0	11.741.688	0	0	0	11.741.688	0	0	23.483.376	-35.225.064	0
Зголемување, намалување на акционерскиот капитал	IV1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати уплати од страна на сопствениците	IV2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исплата на дивиденда	IV3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останата распределба на сопствениците	IV4	0	0	11.741.688	0	0	0	11.741.688	0	0	23.483.376	-35.225.064	0
Состојба на 31 декември претходната деловна година	V	184.131.750	0	74.956.947	0	0	0	74.956.947	9.765.970	0	125.996.684	49.812.537	425.131.948
Состојба на 1 јануари тековната деловна година	VI	184.131.750	0	74.956.947	0	0	0	74.956.947	9.765.970	0	125.996.684	49.812.537	425.131.948
Промена во сметководствените политики	VI1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исправка на грешки во претходниот период	VI2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

Состојба на 1 јануари тековната деловна година - преправено	VII	184.131.750	0	74.956.947	0	0	0	74.956.947	9.765.970	0	125.996.684	49.812.537	425.131.948
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88.602.653	88.602.653
Добивка или загуба за тековната деловна година	VIII1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88.602.653	88.602.653
Несопственички промени во капиталот	VIII2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од материјални средства	VIII2,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Нереализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Реализирани добивки/загуби од финансиски вложувања расположливи за продажба	VIII2,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати несопственички промени во капиталот	VIII2,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сопственички промени во капиталот	IX	0	0	16.604.179	0	0	0	16.604.179	0	0	33.208.358	-49.812.537	0
Зголемување/намалување на акционерскиот капитал	IX1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останати уплати од страна на сопствениците	IX2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Исплата на дивиденда	IX3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Останата распределба на сопствениците	IX4	0	0	16.604.179	0	0	0	16.604.179	0	0	33.208.358	-49.812.537	0
Состојба на 31 декември тековната деловна година	X	184.131.750	0	91.561.126	0	0	0	91.561.126	9.765.970	0	159.205.042	88.602.653	513.734.601

Белешките од 1 до 32 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од страна на Одборот на директори на 27 април 2021 година.

Потпишано во име на Кроацيا Осигурување АД Друштво за осигурување на живот - Скопје:

Финансов Директор

Афродита Мицковска

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

Година што завршува на 31 декември 2020 ПОЗИЦИЈА	Број на позиција	Износ	
		Тековна деловна година	Претходна деловна година
1	2	3	4
А. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (301+302+303+304+305)	300	653.552.750	812.142.234
1. Премија за осигурување и соосигурување и примени аванси	301	653.552.750	812.142.234
2. Премија за реосигурување и ретроцесија	302	0	0
3. Приливи од учество во надомест на штети	303	0	0
4. Примени камати од работи на осигурување	304	0	0
5. Останати приливи од деловни активности	305	0	0
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (307+308+309+310+311+312+313+314)	306	389.967.987	400.013.454
1. Исплатени штети, договорени суми на осигурување, учество во надомест на штети од соосигурување и дадени аванси	307	237.697.146	170.241.281
2. Исплатени штети и учество во надомест на штети од реосигурување и ретроцесија	308	0	0
3. Премија за соосигурување, реосигурување и ретроцесија	309	3.198.329	886.337
4. Надоместоци и други лични расходи	310	20.620.655	19.577.186
5. Останати трошоци за спроведување на осигурување	311	114.979.365	195.569.332
6. Платени камати	312	0	25.291
7. Данок на добивка и останати јавни давачки	313	11.809.019	6.147.344
8. Останати одливи од редовни активности	314	1.663.473	7.566.683
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (300-306)	315	263.584.763	412.128.780
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ДЕЛОВНИ АКТИВНОСТИ (306-300)	316	0	0

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

Б. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ВЛОЖУВАЊА			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (318+319+320+321+322+323+324+325)	317	118.444.834	137.229.650
1. Приливи по основ на нематеријални средства	318	0	0
2. Приливи по основ на материјални средства	319	194.524	0
3. Приливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	320	0	0
4. Приливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	321	0	0
5. Приливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	322	0	39.634.615
6. Приливи по основ на останати финансиски пласмани	323	0	0
7. Приливи од дивиденди и останати учества во добивка	324	0	0
8. Приливи од камати	325	118.250.310	97.595.035
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (327+328+329+330+331+332+333+334)	326	274.646.466	544.405.550
1. Одливи по основ на нематеријални средства	327	0	719.420
2. Одливи по основ на материјални средства	328	1.119.941	3.270.283
3. Одливи по основ на материјални средства кои не служат за вршење на дејноста на друштвото	329	0	0
4. Одливи по основ на вложувања во друштва во група - подружници, придружени друштва и заеднички контролирани ентитети	330	0	0
5. Одливи по основ на вложувања кои се чуваат до достасување	331	0	0
6. Одливи по основ на останати финансиски пласмани	332	273.526.525	540.415.847
7. Одливи од дивиденди и останати учества во добивка	333	0	0
8. Одливи од камати	334	0	0
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (317-326)	335	0	0
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ВЛОЖУВАЊА (326-317)	336	156.201.632	407.175.900
В. ПАРИЧНИ ТЕКОВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ			
I. ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (338+339+340)	337	0	0
1. Приливи по основ на зголемување на акционерскиот капитал	338	0	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. Приливи по основ на примени краткорочни и долгорочни кредити и заеми	339	0	0
3. Приливи по основ на останати долгорочни и краткорочни обврски	340	0	0
II. ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (342+343+344)	341	0	0
1. Одливи по основ на отплата на краткорочни и долгорочни кредити и заеми и останати обврски	342	0	0
2. Одливи по основ на откуп на сопствени акции	343	0	0
3. Одливи по основ на исплата на дивиденда	344	0	0
III. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (337-341)	345	0	0
IV. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ ОД ФИНАНСИСКИ АКТИВНОСТИ (341-337)	346	0	0
Г. ВКУПНО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (300+317+337)	347	771.997.584	949.371.884
Д. ВКУПНО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (306+326+341)	348	664.614.453	944.419.004
Ѓ. НЕТО ПАРИЧНИ ПРИЛИВИ (347-348)	349	0	4952880
Е. НЕТО ПАРИЧНИ ОДЛИВИ (348-347)	350	107.383.131	0
Ж. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА ПОЧЕТОКОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД	351	24.672.828	19.719.948
З. ЕФЕКТ ОД ПРОМЕНА НА КУРСОТ НА СТРАНСКИ ВАЛУТИ ВРЗ ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	352	0	0
С. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ НА КРАЈОТ НА ПРЕСМЕТКОВНИОТ ПЕРИОД (белешки 18.4 и 21) (349-350+351+352))	353	132.055.959	24.672.828

Белешките од 1 до 32 претставуваат составен дел на финансиските извештаи.

Овие финансиски извештаи се одобрени за издавање од страна на Одборот на директори на 27 април 2021 година.

Потпишано во име на Кроацيا Осигурување АД Друштво за осигурување на живот - Скопје:

Финансов Директор

Афродита Мицковска

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

1. ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје (во понатамошниот текст Друштвото) има добиено Решение за издавање на дозвола за вршење на работи на осигурување во рамките на следните класи на осигурување:

- Класа 19 - Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година
- Класа 1 - Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 - Здравствено осигурување - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013
- Класа 21 - Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Како основач со 95% сопственост на капиталот се јавува Кроација Осигурување дд Загреб, ул. Ватрослава Јагича бр.33 Загреб, Хрватска. Останатите 5% се сопственички акции на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, Скопје. Крајно матично друштво е Адрис Група дд Ровињ, Хрватска.

Основачкиот капитал на Друштвото изнесува 3.000.000 ЕУР, поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност на една акција од 100 ЕУР.

Седиштето на Друштвото е регистрирано во Скопје, на ул. Костурски Херои бр.38, општина Центар, 1000 Скопје.

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2020 година изнесува 72 вработени (2019: 70 вработени).

Членови на Одбор на Директори

Одборот на Директори на КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот, во 2020 година работеше во состав:

- г. Ванчо Бален, Претседател на Одбор на Директори
- г. Матија Јурин, Неизвршен член на Одборот на Директори
- г-ѓа Маја Станковска Костова, Извршен член на Одбор на Директори
- г. Огнен Блажевски, Неизвршен независен член на Одборот на Директори.

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи

Овие финансиски извештаи се подготвени во сите материјални аспекти, во согласност со Законот за трговски друштва (објавен во Службен весник на РМ бр. 28/04, 84/05, 25/07, 87/08, 42/10, 48/10, 24/11, 107/11, 166/12, 70/13, 119/13, 120/13, 187/13, 38/14, 41/14, 138/14, 88/15, 192/15, 6/2016, 30/16, 61/16, 64/18, 120/2018, 239/18 и 290/2020), законските одредби од Законот за супервизија на осигурувањето (Сл. Весник на РМ бр. 27/2002, 84/2002, 98/2002, 33/2004, 88/05, 79/07, 08/08, 88/08, 56/09, 67/10, 44/2011, 112/2011, 7/2012, 30/2012, 45/2012, 60/2012, 64/2012, 23/2013, 188/2013,

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/18, 198/18, 101/2019 и 31/2020) и Правилникот за водење сметководство (Службен весник на РМ бр. 159/2009, 164/2010 и 107/2011), каде што беа објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните сметководствени стандарди (МСС) од МСС 1 до МСС 41, Толкувањата на Комисијата за толкување на меѓународно финансиско известување (КТМФИ) од КТМФИ 1 до КТМФИ 17 и Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ од ПКТ 7 до ПКТ 32. МСФИ 9, МСФИ 10, МСФИ 11, МСФИ 12, МСФИ 13, МСФИ 15, МСФИ 16, МСФИ 17, КТМФИ 18, КТМФИ 19, КТМФИ 20, КТМФИ 21, КТМФИ 22 и КТМФИ 23 не се вклучени во Правилникот за водење сметководство и не се применуваат од страна на Друштвото.

Согласно Законот за супервизија на осигурувањето, (Службен весник на РМ бр. 27/2002, 79/2007, 88/2008, 67/2010, 44/2011, 188/2013, 43/2014, 112/2014, 153/2015, 192/2015, 23/2016, 83/2018, 198/2018, 101/2019 и 31/2020), Агенцијата за супервизија на осигурување (АСО) има пропишано подзаконски акти и правилници од кои ги издвојуваме следниве:

- Правилник за контен план за друштвата за осигурување и реосигурување (Сл. весник на РСМ 148/2010, 41/2011 и 170/2019)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016 и 170/2019);
- Правилник за видови и карактеристики на средствата кои ги покриваат техничките резерви и средствата кои ја покриваат математичката резерва како и детално пласирање и ограничување на тие вложувања и нивно ограничување (Сл. весник на РСМ 64/2011, 127/2014, 61/2016, 36/2019 и 107/2020)
- Правилник за вложување на средствата на математичка резерва кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот во врска со удели во инвестициски фондови, кога осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик, вренување, начин и рокови за известување (Сл. Весник на РСМ 122/2019)
- Правилник за видови и опис на ставки што ќе се земат предвид при пресметка на капиталот на Друштвото за осигурување или реосигурување (Сл. Весник на РСМ бр. 5/2011, 64/2011, 61/2016, 170/2019 и 96/2020)
- Правилникот за формата и содржината на финансиските извештаи и детална содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување и/или реосигурување (Сл. Весник на РСМ 5/2011, 41/2011, 64/2011, 187/2013, 61/2016, 170/2019)
- Правилник за формата и содржината на дополнителните финансиски извештаи на друштвата за осигурување (Сл. весник на РСМ 30/2012, 61/2016 и 36/2019)
- Детална содржина на годишниот извештај за работењето на друштвата за осигурување;
- Правилник за методот за пресметка на коефициентот на пресметка на ликвидност и минималната ликвидност (Сл. весник на РМ 64/2011 и 61/2016)
- Правилник за минимални барања за прием, обработка, резервација и исплата на барање за надомест на штета и/или осигурен износ во функција на подобра заштита на правата на осигурениците (Сл.весник 224/2020)
- Правилник за формата и содржината на Извештајот за вреднување на ставките во Билансот на состојба (Сл. весник на РМ 67/2011)
- Правилник за детална содржина на потврдата за актуар (Сл. весник на РСМ 2014, 170/2019)
- Правилник за пресметка на потребното ниво на маргина на солветност (Сл. весник на РМ 5/ 2011, 41/2011 и 61/2016)
- Правилник за методот за вреднување на сметководствените ставки и за изготвување на деловните биланси (Сл. весник на РМ 169/2010, 141/2013, 61/2016 и 107/2020)
- Правилник за минималните стандарди за пресметка на техничките резерви (Сл. Весник на РМ 158/2010, 169/2010, 41/2011, 187/2013 и 318/2020)
- Правилник за статистичките осигурителни стандарди на друштвата за осигурување и /или реосигурување (Сл. весник на РМ 5/2011, 167/2011, 189/2013, 22/2016).

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.1. Основи за подготовка на финансиските извештаи (продолжува)

- Правилник за минималните стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување (Сл. весник 187/2013)

Друштвото ги применува сите релевантни стандарди, измени и толкувања кои беа издадени во Службен весник, како што е презентирани погоре.

Промени во подзаконска регулатива на Агенцијата за супервизија на осигурувањето

Во текот на 2020 година, Агенцијата за супервизија на осигурувањето донесе нов „Правилник за минимални стандарди на информациските системи на друштвата за осигурување, осигурително брокерските друштва и друштвата за застапување во осигурување“ (Сл. Весник 260/2020) со ефективна примена од 01 јануари 2021 година.

Во насока на исполнување на барањата за усогласување Агенцијата достави Матрица за спроведување на обврски на друштвата за 2021 година во која детално ги предвидува роковите за усогласување со одделните барања од Правилникот за минимални стандарди на информациските системи. Друштвото активно работи на сите барања за усогласување од Правилникот и се очекува комплетно да биде усогласено во предвидените рокови. Потребните усогласувања не резултираат со значајни промени во системите на Друштвото.

Понатаму, согласно одлуката донесена во јануари 2021 година, чијашто примена се однесува на договори склучени после 1 мај 2021 година, во пресметка на математичката резерва ќе се користи стапка помала или еднаква од поголемото од следниве две:

А. 1,5%

Помало од:

Б. 60% од тежинскиот просечниот принос од вложувања на МР во последните 3 години

В. 60% од тежинскиот просечен принос од вкупните вложувања во последните 3 години.

Бидејќи Друштвото остварува високи стапки на приноси (просечен тежински принос од вложување на математичката резерва во последните три години изнесува 4,09%, пресметка на дата 31.12.2020 година) и 60% од просечна стапка на принос е и понатаму стапка значително повисока од 1,5%.

Друштвото активно ја следи состојбата на стапка на приноси од вложување и ќе превзема соодветни мерки.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за вложувањата кои се чуваат до доспевање кои се признаени според методата на амортизирана набавна вредност и вложувањата расположливи за продажба и вложувањата за тргување кои се мерат според методот на објективна вредност, врз основа на претпоставката на принципот на континуитет.

2.3. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие финансиски извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

2.3 Користење на проценки и расудувања (продолжува)

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била засновата проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.4. Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е функционална валута на Друштвото. Освен каде што е наведено, финансиските информации се прикажани во македонски денари.

2.5. Значајни сметководствени политики и проценки и влијанието на COVID-19 пандемијата

Постоењето на коронавирусот (COVID-19) беше потврдено на почетокот на 2020 година и истиот се прошири за многу краток период и доби размери на пандемија почнувајќи од март 2020 година. Ваквата состојба имаше влијание на светската економија и финансиските пазари вклучувајќи ја и македонската економија. Како резултат на настанатата состојба со COVID-19 пандемијата, Друштвото дополнително ја анализираше соодветноста на сметководствените политики, проценките и претпоставките кои беа користени во текот на 2020 година и нивното влијание на финансиската позиција, паричните текови и резултатот од работењето.

Управување со ризици и претпоставка на континуитет

Друштвото редовно ги следи тековните и потенцијалните ризици и континуирано и одговорно управува со нив. Ризиците кои беа идентификувани на ниво на Кроација Групаацијата и Друштвото а беа под влијание на неповолните економски движења поради COVID-19 пандемијата се однесуваа на: волатилноста на добивките од вложувањата како последица на движењата на финансиските пазари, зголемен кредитен ризик како и зголемување на исправките на вредност на побарувањата од договорите за осигурување и зголемениот број на откупи на полиси за животна осигурување. Во текот на 2020 година, ризичниот профил на Друштвото не отстапува значајно во однос на претходните периоди година земајќи ги предвид промените на финансискиот пазар и новите вложувања во портфолиото во текот на периодот. Друштвото не е изложено на каматен ризик затоа што сите вложувања се во инструменти со фиксна каматна стапка. Во текот на 2020 година, нема забележителен раст на откупи на полиси за животна осигурување споредено со претходните години, како и неплаќање на полиси поради кризата со КОВИД - 19. Со носење на времената мерка за одложување на периодот на исправка на вредноста на побарувања од страна на АСО, се намали кредитниот ризик и во делот на зголемување на исправката на вредност опишано во белешка 5 од извештајот.

Ликвидноста и капиталната адекватност на Друштвото континуирано се следи и е оценета како соодветна. Како резултат на тоа, може да се заклучи дека примената на претпоставката на континуитет е исто така соодветна.

Поради неизвесноста со развојот на COVID-19 пандемијата Друштвото активно ја следи состојбата со COVID-19 пандемијата и доколку оцени ќе превземе дополнителни мерки во согласност со добрите деловни практики.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

2. ОСНОВИ ЗА ПОДГОТОВКА НА ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ (продолжува)

Обезвреднување и мерење на објективна вредност на финансиски средства

Нема значајни промени на финансијскиот пазар во замјата во текот на 2020 година кои би предизвикале промени во мерењето на финансиските средства како и преоценка на соодветноста на објективната вредност и проценка на евентуално обезвреднување на вложувањата кои се класифицираат како расположливи за продажба. Што се однесува до побарувањата, нема значаен пораст на доспеани побарувања, а соодветноста на критериумите користени за оценка на обезвреднувањето на побарувањата беше направено во согласност со подзаконската регулатива усвоена од страна на АСО и измените на истите усвоени како мерки за олеснување на работењето на осигурителните компании во услови на COVID-19. Не се евидентирани значајни исправки на вредност поради обезвреднување на финансиските средства како резултат на COVID-19 пандемијата. За подетални анализи види белешка 3.8.

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1 Класификација на договорите за осигурување и реосигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот), согласувајќи се да го обештети осигуреникот доколку определен неизвесен иден настан (осигурен настан) неповолно влијае на осигуреникот. Ризикот од осигурување се разликува од финансијскиот ризик. Финансискиот ризик е ризик од можни идни промени на една или повеќе од следните променливи компоненти: каматни стапки, цените на хартиите од вредност, цените на добрата, курсевите на странските валути, индексот на цените или стапките, кредитниот рејтинг или кредитниот индекс или друга променлива компонента, која се обезбедува во случај на промена на нефинансиска променлива компонента која што не се однесува на договорната страна. Осигурителните договори можат да носат и финансијски ризик.

Ризикот од осигурување е значителен ако, и само ако, осигурениот настан може да предизвика Друштвото да плати значителни дополнителни користи. Доколку еден договор се класифицира како договор за осигурување тој останува класифициран како договор за осигурување се додека сите права и обврски од истиот не згаснат или истечат.

(а) Признавање и мерење

Приходи

Приходите се мерат според објективната вредност на надоместокот кој што е примен или се побарува. Приходите се признаваат ако истовремено се зголемат средствата или се намалат обврските. Приходот се признава само кога е веројатно дека економските користи поврзани со трансакцијата ќе претставуваат прилив за Друштвото. Бруто полисирана премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот ги опфаќа сите износи на премија за осигурување кои се доспеани (врз основа на одредбите од договорот за осигурување) во тековниот пресметковен период во однос на сите активни договори за осигурување. Бруто полисираната премија за осигурување на живот, односно бруто полисираната премија за дополнителните осигурувања кон осигурувањето на живот, вклучува: еднократно платена премија по договори за осигурување кои влегле во сила во текот на пресметковниот период или рата на премија која доспеала за наплата во текот на пресметковниот период во случај кога согласно договорот за осигурување е договорено повеќекратно плаќање на премијата.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

Бруто полисирана премија

Бруто полисираните премии го рефлектираат работењето во текот на годината и не вклучуваат даноци или обврски по основ на премии.

Заработениот дел од премиите се признава како приход. Премиите се заработени од датумот на настанувањето на ризикот за времетраење на период на обештетување, врз основа на моделот на преземени ризици.

Резерва за преносна премија

Резервата за преносна премија се состои од делот од бруто полисирани премии од незгода и операции кој се проценува дека ќе се заработи во следната година, пресметан за секој поодделен договор за осигурување, користејќи го дневниот про-рата метод и доколку е потребно, коригиран за да ја одрази промената во настанувањето на ризикот за периодот покриен со договорот.

Штети и исплати на осигуреници

Трошоците по основ на штети по договори за осигурување ги вклучуваат:

- трошоците за настанати, пријавени и исплатени штети;
- трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети;
- трошоците за настанати, но непријавени штети.

Трошоците за настанати, пријавени, но неисплатени штети и трошоците за настанати, но непријавени штети, ја преставуваат разликата во соодветните резерви по основ на договори за осигурување.

Настанатите штети и исплати на осигуреници ги опфаќаат трошоците за подмирување на платени и неподмирени штети, како и исплати на осигуреници по основ на доживување кои што произлегуваат од настани кои се случиле во тековната финансиска година.

Настанатите штети и исплати на осигуреници исто така ги опфаќаат трошоците за подмирување на износите кои се исплатени по основ на откуп на полиси врз основа на таблица на откупни вредности.

Неподмирени штети ги опфаќаат резервите на Друштвото за проценетите конечни трошоци за подмирување на сите настанати, но неподмирени штети на денот на билансот на состојба без оглед дали штетите се пријавени или не. Неподмирени штети се проценуваат преку прегледување на поодделни штети и определување на посебна резерва за настанатите, но непријавени штети, ефектот на интерните и екстерните предвидливи настани, како што е промената на процедурите за разрешување на штетите, инфлацијата, судските трендови, промени во законската регулатива, како и минати искуства и трендови. Резервите за неподмирени штети не се дисконтираат. Корекциите на резервите за штети направени во претходните години се рефлектираат во финансиските извештаи за периодот во кој корекциите се направени и доколку се материјални, посебно се обелоденети. Применетите методи и направените проценки, се проверуваат редовно.

Резервациите за штети се формираат по начелата на актуарската струка со употреба на соодветни статистички методи.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.2 Договори за осигурување (продолжува)

Договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик

Вложувањата на средства кои се посебно издвоени од друштвата за осигурување по основ на договори за осигурување на живот каде осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик се признаваат како финансиски вложувања чувани за тргување. Овие финансиски вложувања се признаваат и се мерат согласно сметководствената политика објаснета во белешка 3.8 (в).

Уделите купени во корист на овие договори се вреднуваат на секој датум на известување користејќи ја вредноста на средствата на фондот на ниво на удел. Вреднувањето на уделот се пресметува и објавува јавно од страна на отворениот инвестициски фонд. Ова е стапката по која инвеститорот може да ја купи или продаде единицата на учество од издавачот. Друштвото претпоставува дека издавачот т.е. отворениот инвестициски фонд, како субјект подложен на посебна супервизија, користи потврдени единици за да ја утврди објективната вредност. Покрај тоа, инвестициските фондови се субјекти чии законски извештаи подлежат на задолжителна ревизија од страна на друштво за ревизија како и ризикот од вреднување е минимизиран преку независна проверка што ја извршува депозитарната банка на фондот.

(б) Трошоци за стекнување

Трошоците за стекнување се дефинираат како трошоци за стекнување на нови договори за осигурување и ги вклучуваат директните трошоци, како што се провизиите за стекнување и трошоците поврзани со обработка на понуди и издавање на полиси. Трошоците за стекнување се признаваат како трошок во моментот на настанување.

(в) Побарувања и обврски од осигурување

Износите кои се должат на, и побаруваат од страна на, осигурениците, агентите и други побарувања претставуваат финансиски инструменти и се вклучуваат во побарувања и обврски од осигурување, а не во резервите по договорите за осигурување.

(г) Средства за реосигурување

Друштвото цедира реосигурување при своето редовно работење заради намалување на потенцијалните нето загуби преку дисперзирање на ризиците. Средствата, обврските, приходите и расходите кои произлегуваат од договорите за реосигурување се презентираат одвоено од со нив поврзаните средства, обврски, приходи и расходи од договорите за осигурување, поради тоа што договорите за реосигурување не го ослободуваат Друштвото од неговите директни обврски кон осигурениците.

Само правата од договорите кои предизвикуваат значителен пренос на ризикот од осигурување се сметаат за средства од реосигурување. Правата од договорите со кои не се врши пренос на значителен дел на ризикот од осигурување се сметаат за финансиски инструменти.

Бруто полисирана премија предадена во реосигурување

Премиите за реосигурување се признаваат како трошок конзистентно со основата за признавање на премиите од со нив поврзаните договори за осигурување. За основниот осигурителен бизнис премиите од реосигурување се признаваат како расход во текот на периодот покриен со реосигурувањето, во согласност со очекуваното однесување на реосигурениот ризик.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.3 Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Каматите се признаваат на пресметковна основа според методот на ефективна каматна стапка.

Методата на ефективна каматна стапка е метода на мерење на финансиските средства според амортизирана набавна вредност и алокација на приходите од камата во периодот на очекуваното достасување на финансиските инструменти.

3.4 Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датумот на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики.

Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.5 Расходи

Во политиката за признавање расходи, Друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во финансиските извештаи.

3.6 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на трансакцијата. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2020 и 2019, се следните:

	<u>Во денари 2020</u>	<u>Во денари 2019</u>
ЕУР	61,6940	61,4856
УСД	50,2353	54,9518

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.6 Данок од добивка (тековен и одложен)

Даночниот расход на периодот се состои од тековен и одложен данок. Данокот се признава во добивката и загубата, освен до степен до кој се однесува на ставки признаени во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот. Во овој случај, данокот исто така се признава во останатата сеопфатна добивка или директно во капиталот, соодветно.

Тековен данок на добивка

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% (2019: 10%) на денот на Извештајот за финансиската состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложен данок на добивка

Одложениот данок на добивка се определува со примена на даночни стапки (и закони) кои се усвоени или значајно усвоени на денот на изготвување на Извештајот за финансиската состојба и кои се очекува да се применуваат кога поврзаните одложени даночни средства се реализирани или одложените даночни обврски се подмирени.

Одложените даночни средства се признаваат само до степен до кој е веројатно дека идните оданочиви добивки ќе бидат на располагање и ќе можат да се искористат за порамнување со времените разлики меѓу одложените даночни средства и обврски. Одложените даночните средства и обврски се нетираат само кога постои законско право за порамнување на тековните даночни средства наспроти тековните даночни обврски и кога одложените даночни средства и обврски се однесуваат на данокот на добивка наплатен од страна на истиот даночен орган, било да се од истото лице кое подлежи на оданочување или различни лица кои подлежат на оданочување, кои имаат намера да ги подмират износите на нетирана основа. Друштвото нема признаено одложени даночни средства и обврски на 31 декември 2020 и 2019 година, бидејќи не постојат временни разлики на овие датуми. Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 16.

3.7 Парични средства

Паричните средства и парични еквиваленти се високо ликвидни средства. Паричните еквиваленти се дефинираат како краткорочни, високо ликвидни вложувања, кои можат брзо да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на безначаен ризик во промената на нивната вредност.

Паричните средства се водат во Извештајот за финансиската состојба според номинална вредност. За целите на подготовка на извештајот за парични текови, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки и денарски депозити по видување и орочени депозити со оригинален рок на достасаност од три или помалку месеци од датумот на стекнување.

3.8 Финансиски инструменти

Класификација

Друштвото ги класификува финансиските средства како: кредити и побарувања, средства коишто се чуваат до доспевање, средства расположливи за продажба и финансиски средства по објективната вредност низ билансот на успех. Друштвото ја одредува класификацијата на финансиските средства при почетното признавање.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Мерење при почетно признавање

Сите финансиски средства, освен оние коишто се мерат по објективната вредност низ билансот на успех, почетно се признаваат според нивната набавна цена, односно објективната вредност на дадените средства во моментот на нивното стекнување, вклучувајќи ги и трошоците за набавка.

а) Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се недеривативни финансиски средства, со фиксни или предвидливи плаќања и не се котирали на активните пазари. Тие произлегуваат од активностите каде што Друштвото обезбедува пари на должник без намера за тргување. Кредитите се признаваат кога паричните средства му се одобрени на должникот и се прикажани по амортизирана вредност со користење на принципот на ефективна каматна стапка.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до доспевање

Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни или долгорочни хартии од вредност (државни записи или обврзници) издадени од страна на државата кои Друштвото ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка. Добивка или загуба се признава во билансот на успех кога финансиското средство се депризнава или е оштетено, како и преку процесот на амортизација.

Доколку Друштвото продаде или прекласификува значителен износ од средствата што се чуваат до достасување пред датумот на достасување, во тој случај класификацијата на целата категорија ќе се доведе во прашање и ќе се прекласификува како категорија расположливи за продажба.

б) Вложувања во хартии од вредност кои се расположливи за продажба

Вложувањата во хартиите од вредност расположливи за продажба се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи на неодредено време, но може да се продадат заради подобрување на ликвидноста, промени на каматни стапки, курс или цена на инструментот. Финансиските вложувања расположливи за продажба се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување, која е нивната последна цена за вложувањата за кои што постои активен пазар. Финансиските средства коишто немаат котирана пазарна цена и чијашто објективна вредност не може веродостојно да се измери, се евидентираат по набавна вредност намалена за загубите поради обезвреднување. Согласно регулативата должничките хартиите од вредност издадени од Република Северна Македонија кои не се котирали на Македонската берза за хартии од вредност, а можат да се стекнат од издавачот на примарен пазар или на пазари преку шалтер, се вреднуваат со примена на методот на ефективна каматна стапка. Сите останати вложувања расположливи за продажба се прикажуваат според нивната објективна вредност.

Загуби заради обезвреднување се утврдуваат со поединечна проценка на финансиската состојба на издавачот на хартиите од вредност.

Приходот од камата се признава во билансот на успех со употреба на методот на ефективна камата. Приходот од дивиденда се признава кога на Друштвото ќе му биде утврдено правото на дивиденда. Добивките или загубите од курсни разлики на должничките инструменти расположливи-за-продажба се признаваат во билансот на успех.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Останатите промени во објективната вредност се евидентираат директно во капиталот се додека вложувањата не се продадат или обезвреднат, при што кумулативните добивки или загуби од капиталот се признаваат во билансот на успех.

в) Вложувања во хартии од вредност за тргување

Вложувањата во хартии од вредност за тргување се вложувања за кои Друштвото има намера да ги држи определено време и да ги продаде кога за тоа ќе се создадат поволни услови.

Финансиските вложувања за тргување се мерат според нивната објективна вредност на датумот на вреднување и известување.

Остварените добивки и загуби, како и неостварените добивки и загуби кои произлегуваат од промена на објективната вредност на финансиските средства кои се чуваат за тргување се вклучуваат во извештајот за сеопфатна добивка во периодот во кој настануваат.

Депризнавање

Друштвото ги депризнава финансиските средства кога ги губи правата од договорот за паричните текови од средството, или кога ги пренесува правата на паричните текови од средството со трансакција во која сите ризици и награди од сопственоста на финансиското средство се пренесени на друг.

Доколку на пренесените финансиски средства Друштвото оствари камата и истата ја задржи, каматата се признава како посебно средство или обврска.

Друштвото ги депризнава финансиските обврски кога обврските определени во договорите се подмирени, откажани или истечени.

Нетирање

Финансиските средства и обврски се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на состојба само кога Друштвото има законско право да ги нетира признаените износи и има намера да ги порамни трансакциите на нето основа или да ги реализира плаќањата истовремено.

Приходите и расходите се нетираат и нето износот се прикажува во билансот на успех само доколку тоа е дозволено со стандардите, или за одредени добивки и загуби кои што произлегуваат од групи на слични трансакции, како што се активностите за тргување.

Исправка на финансиски средства

а) Исправка на вредноста на сомнителни и спорни побарувања од осигурување

Исправката на вредноста на побарувањата по основ на премии и камати на премии се врши според проценката на наплатливост на овие побарувања од страна на менаџментот на Друштвото.

Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања. Заклучно со 31.12.2019 година, Друштвото ја утврди исправката на вредност на побарувањата согласно утврдените категории на рочна структура на побарувањата и процентот на исправка на вредност за секоја категорија одделно наведени во следната табела:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.8 Финансиски инструменти (продолжува)

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 30 дена	0%
Доспеани од 31 до 60 дена	10%
Доспеани од 61 до 120 дена	31%
Доспеани од 121 до 270 дена	51%
Доспеани од 271 до 365 дена	71%
Доспеани над 365 дена	100%

На 22.04.2020 година, во Сл. Весник бр. 107/2020 год. објавен е Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од билансот на состојба и изготвување на деловни биланси каде што во член 7 ставовите (1) и (2) се менуваат во делот на класификација на побарувањата во повеќе категории во зависност од времето на доцнење во исполнување на обврските од страна на должниците сметано од денот на доспевање на побарувањето по премија за осигурување, односно пресметка на исправка на вредност на побарувањето започнува по 90 дена доцнење од датумот на доспевање на побарувањето за плаќање. Усвоените измени на правилникот претставуваат дел од пакетот мерки на Агенцијата за супервизија на осигурувањето за друштвата за осигурување за олеснување на работата во услови на COVID-19 кризата и истиот се применува во текот на 2020 година заклучно со 31 декември 2020 година. Исправката на вредност на побарувања според рочната структура заклучно со 31.12.2020 година е прикажана во следната табела:

Старост на побарувања (доспеани)	% на исправка од номиналниот износ
Доспеани до 90 дена	0%
Доспеани од 91 до 120 дена	10%
Доспеани од 121 до 180 дена	31%
Доспеани од 181 до 330 дена	51%
Доспеани од 331 до 425 дена	71%
Доспеани над 425 дена	100%

б) Исправка на вредност на финансиски средства расположливи за продажба

Загубите поради обезвреднување на финансиските средства расположливи за продажба се признаваат со рекласификација на загубите акумулирани во резервата за објективна вредност во капиталот. Кумулативната загуба која е рекласификувана од главницата во добивката или загубата е разликата помеѓу набавната вредност при стекнувањето нето од сите плаќања во однос на главницата и амортизацијата, и тековната објективна вредност, намалена за сите загуби поради обезвреднување претходно признаени во добивката или загубата. Промените во исправка на вредноста како резултат на временската вредност на парите се признаваат како компонента на приходи од камати.

Доколку во последователен период, загубата поради обезвреднување на расположливите-за-продажба должнички инструменти се намали, загубата се анулира низ билансот на успех. Сепак, секое последователно зголемување на објективната вредност на обезвреднети расположливи-за-продажба сопственички хартии од вредност се признава во капиталот.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.9 Опрема и останати материјални средства

(1) Почетно признавање и последователно мерење

Почетно, опремата се евидентира по нејзината набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба. Последователно, опремата се води по нејзината набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на опремата, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на опрема и останатите материјални средства се признава како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на опремата и останатите материјални средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Опремата и останатите материјални средства се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Вложувањата во туѓи објекти се амортизираат според пократкиот период од корисниот век на употреба и договорот за наем. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба за 2020 година во однос на 2019 година се следните:

	2020	2019	2020	2019
Транспортни средства	25 %	25 %	4 години	4 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Останата опрема	10 - 25 %	10 - 25 %	4 - 10 години	4 - 10 години
Канцелариски мебел	20%	20%	5 години	5 години
Вложувања во туѓи објекти	20%	20%	5 години	5 години

Процентниот корисен век на опремата и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

3.10 Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба средството. Стапката на амортизација во 2020 година изнесува 25% годишно (2019: 25% годишно).

Процентниот корисен век на нематеријалните средства и применетиот метод на амортизација се прегледуваат на крајот на секоја година и притоа ефектите од евентуалните промени се имплементираат при идните пресметки на амортизацијата.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.11 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно оштетување. Заклучно со 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото нема средства кои имаат неограничен век на користење.

Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно оштетување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се оштетени. Загубата поради оштетување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.12 Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се финансиски обврски кои се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување

Во рамките на обврските по основ на договорите за осигурување се вклучени следниве категории на обврски/резерви на Друштвото:

- Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети;
- Резерви за настанати, но непријавени штети;
- Резерви за повторно отворени штети;
- Резерви за трошоци за обработка на штети;
- Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети;
- Резерви за преносна премија;
- Математичка резерва.

а) Резерви за настанати, пријавени и неисплатени штети

Признавање

Настанатите, пријавени и неисплатени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета. Признавањето на овие резерви не зависи од комплетноста на поднесената документација за пријава на штета.

Почетно мерење

Друштвото ги пресметува резервите за настанати, пријавени и неисплатени штети имајќи ги предвид сите фактори кои влијаат на очекуваните трошоци кои произлегуваат од преземените обврски. При тоа, Друштвото ги зема во предвид:

- Медицинските извештаи за повреди или болести;
- Судските одлуки, било да се конечни или не;
- Штетите за кои се водат судски постапки според очекуваниот исход;
- Останатите трошоци кои произлегуваат од обработка и исплата на штети.

Последователно мерење

Настанатите, пријавени и неисплатени штети до крајот на периодот на известување се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

На крајот на секој период на известување, Друштвото врши анализа на претпоставките кои се користени за почетно мерење на настанатите, пријавени и неисплатени штети. Доколку има промена во проценетата вредност на идните одливи кои ќе настанат како резултат на исплата на штетата, разликата се признава веднаш, и тоа низ добивката и загубата за периодот.

Значајни доцнења можат да настанат при објавувањето на одредени општи штети од осигурување, и поради тоа крајниот трошок за нив не може со сигурност да се утврди на крајот на периодот на известување. Сите разлики помеѓу пресметаните и последователно платените износи се прикажуваат во добивката или загубата во периодот на плаќање.

б) Резерви за настанати и непријавени штети

Мерење

Резервациите за настанатите, но непријавените штети се пресметуваат на секој период на известување и истите се пресметани со примена на Chain-Ledder методата.

Промените во користените актуарски методи за пресметка на штетите не претставуваат промена во основите за мерење.

в) Резерви за повторно отворени штети

Признавање

Резервите за повторно отворени штети се признаваат во моментот кога од осигурената страна ќе се прими пријавата за штета, или на крајот на периодот на известување за сите штети кои се повторно отворени до датумот кога финансиските извештаи биле авторизирани за издавање, а кои биле иницијално пријавени пред крајот на периодот на известување.

Класификација

Резервите за повторно отворени штети се прикажуваат во рамките на резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Резервите за повторно отворени штети се утврдуваат преку разгледување на индивидуалните штети врз основа на резервација на проценетиот конечен трошок за подмирување на штетата.

г) Резерви за трошоци за обработка на штети

Друштвото креира два вида на резерви на трошоци за обработка на штети:

- Директни трошоци;
- Индиректни трошоци.

Директните трошоци за обработка на штети се сите трошоци за кои што е познато дека ќе настанат во текот на решавање на настанатите пријавени, но неисплатени штети. Резервите за директни трошоци за обработка на штети се мерат по недисконтиран иден очекуван одлив на економски користи.

Индиректните трошоци за обработка на штети ги претставуваат трошоците кои ќе настанат во текот на решавање на настанатите, пријавени, но неисплатени штети.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.13 Обврски по основ на договори за осигурување (продолжува)

д) Обврски по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети

Признавање

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се признаваат во моментот кога со осигурената страна е постигнат договор за исплата на штета. Во тој момент обврските за штети се депривираат од резервите за настанати, пријавени, но неисплатени штети.

Мерење

Обврските по основ на разрешени (ликвидирани), но неисплатени штети се мерат по објективната вредност на договорените износи кои што треба да бидат исплатени. Вообичаено тоа е еквивалент на паричните средства кои ќе бидат исплатени за измирување на обврската. Поради краткиот период од датумот на признавање до датумот на депривирање (исплата), Друштвото не врши дисконтирање на овие обврски.

ѓ) Резерви за преносна премија

Делот од запишаните премии, кој се однесува за последователниот период, се разграничува како преносна премија. Промената во резервирањата на преносната премија се евидентира во добивката или загубата за годината со цел да се признае приходот во период кој соодветствува на периодот на ризик. Пресметката на преносната премија се врши за секој поединечен договор.

е) Математичка резерва

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашна вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници.

Математичката резерва се пресметува со примена на нето проспективна метода, како разлика помеѓу сегашна вредност на идни обврски на осигурувачот и сегашна вредност на идни обврски на договорувачот на осигурувањето.

Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги во предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од поединечните договори за осигурување.

Математичката резерва се пресметува за секој договор за осигурување поединечно.

Согласно пропишаната регулатива од страна на Агенцијата за супервизија на осигурување, кај основните осигурувања на живот се користи намалување на математичката резерва за вистинските неамортизирани трошоци за стекнување (цимеризација) при што стапката на цилмеризација не може да биде поголема од 3,5% од договорената сума на осигурување. Стапката на цилмеризација која се користи при пресметка на математичката резерва изнесува 3,5% (2019: 3,5%).

3.14 Тест на адекватност на обврските

Друштвото спроведува тест за адекватност на обврските (ЛАТ) минимум еднаш годишно. Главните анализи кои што се спроведуваат се анализи на коефициенти на штети и run-off анализи на резервите на квартално ниво. Доколку со ЛАТ анализата се идентификува недостаток на резерви, износот се прикажува веднаш во извештајот за сеопфатна добивка.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје

Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.15 Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Резерви

Резервите на сигурност претставуваат неноминиран капитал кој се формира со распределба од остварената добивка. Зголемувањето на резервите на сигурност се врши со распределба на најмалку една третина од остварената добивка по годишната сметка, ако таа не се користи за покривање на загубата од претходните години.

Средствата на резервите на сигурност Друштвото ги користи за покривање на загуби од работењето и други ризици.

Друштвото за осигурување што формирало резерви на сигурност најмалку во висина на 50% од остварената просечна премија во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка, не е должно понатаму да издвојува од добивката во резервите на сигурност.

(3) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Друштвото и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (резервски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Друштвото. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл.) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Друштвото.

3.16 Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот.

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото користи деловни простории под оперативен наем за кои се плаќаат месечни наемнини.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

3 ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжува)

3.17 Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Друштвото во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

(2) Користи по престанок на вработувањето јубилејни награди и неискористен годишен одмор

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива и колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси. Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање, јубилејна награда во висина на основицата - за најмалку 10 години непрекината работа и обврска за неискористен годишен одмор според колективниот договор на соодветниот сектор. Друштвото има направено резервирање за ова право на вработените во износ од 500.713 денари со 31.12.2020 година (2019: 535.724 денари).

3.18 Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската вредност на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.19 Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат. Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

3.20 Споредбени податоци

Со цел да се обезбеди конзистентност со презентацијата на финансиските податоци за тековниот период, некои ставки може да се рекласификуваат за претходниот споредбен период. Направените промени не се значајни и се со цел подобрување на споредбеноста, освен оние кои се опишани детално во белешките, доколку истите ги има.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО

Друштвото прави проценки и претпоставки кои влијаат на износите на средствата и обврските во наредната финансиска година. Проценките и со нив поврзаните претпоставки постојано се предмет на преоценување и се темелат на минато искуство и други фактори, вклучувајќи ги очекувањата за идните настани за кои се верува дека се извесни во соодветните околности.

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките

Подолу се презентирани проценките и претпоставките во врска со обврските по основ на осигурување.

Резерви по договори за осигурување

Претпоставките кои влијаат на прикажаните износи на средства и обврски од осигурување се користат за да се утврди резервата по договори за осигурување, која е доволна за да се покријат обврските кои можат да произлезат од договорите за осигурување, доколку тие можат да се предвидат. Како и да е, земајќи ја во предвид неизвесноста при утврдувањето на резервацијата на неподмирени штети, возможно е дека крајниот резултат ќе се разликува од оригинално утврдената обврска.

Општи договори за осигурување-Технички/Математички резерви од договори за животна осигурување

На датумот на извештајот за финансиската состојба се одредуваат резерви за очекуваните конечни трошоци за подмирување на сите штети кои настанале се до тој датум, без оглед дали се пријавени или не, вклучувајќи ги и трошоците за разрешување на штетите, намалени за износите кои се веќе исплатени. Резервите за штети не се дисконтираат за временската вредност на парите.

Изворите на податоци употребени како влезни информации за градење на претпоставките се типични и интерни за Друштвото, притоа применувајќи детални анализи кои се прават најмалку еднаш годишно.

Претпоставките се проверуваат со цел да се утврди дали се конзистентни со информациите од пазарот или други објавени информации.

Друштвото обрнува посебно внимание на тековните трендови.

Проценката на настанатите, но сеуште непријавени штети (ИБНР) генерално е предмет на повисок степен на несигурност во однос на проценките на пријавените штети, за кои што Друштвото располага со повеќе информации. ИБНР штетите многу често може да станат видливи за Друштвото дури по неколку години по случувањето на настанот кој ја предизвикал таа штета.

Секоја пријавена штета се проценува поодделно, земајќи ги во предвид условите во кои настанала штетата, информациите достапни од проценителите на штети и минатите искуства за големината на слични штети. Проценките по поодделните предмети редовно се прегледуваат и се ажурираат со нови информации. Потешкотиите при проценувањето на резервите се разликуваат кај различните класи на осигурување од повеќе причини, вклучувајќи ги следниве:

- Разлики во условите на договорите за осигурување;
- Различна сложеност на штетите;
- Разлики во тежината на секоја штета;
- Разлики во периодот помеѓу настанувањето и пријавувањето на штетите.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

Може да постојат значајни одолговлекувања од моментот на пријавување на штетата до моментот на разрешување на истата, така што не може со сигурност да се знаат конечните трошоци на датумот на извештајот за финансиската состојба. Вредноста на резервите за непријавени штети се проценуваат со примена на статистички методи. Овие методи го екстраполираат развојот на платените и настанати штети, просечниот трошок по штета и конечниот број на штети за секоја година во која се случуваат несреќите, врз основа на набљудувањата на развојот во претходните години и очекуваните коефициенти на штети. Клучниот статистички метод кој се применува е методот на верижно скалило - (Chain ladder) кој користи историски податоци за проценување на очекуваниот исход на платените и настанати штети. Примената на историски податоци подразбира дека начинот на развој на штетите ќе се повторува и во иднина. Поради тоа што ова не е секогаш така, методите на проценка се менуваат во зависност од условите. Причините може да бидат:

- Економски, правни, политички и социјални трендови (кои резултираат со, на пример разлики во очекуваното ниво на инфлација);
- Промена во портфолиото на договорите за осигурување;
- Влјанието на големите загуби.

Штетите од општите договори за осигурување се плаќаат по настанување на штетата. Договорите се склучуваат на долги рокови, минимум за период од десет години, при што Друштвото има обврски по сите настанати осигурани настани за времетраењето на договорот. Пократкиот рок на разрешување на овие штети му овозможува на Друштвото да има поголема сигурност при проценката на трошоците за штети и да пресметува помало ниво на резерви за настанатите, но сеуште непријавени штети.

Претпоставки

Клучна претпоставка при проценките на Друштвото е искуството со развојот на штетите во минатото. Ова вклучува претпоставки за просечните трошоци за штети, трошоците за решавање на штетите, факторот на инфлацијата и бројот на штети во секоја година. При утврдувањето до која мера влијаат надворешните фактори, како што се судските одлуки и законската регулатива врз проценките се користи расудување. Во текот на 2020 година немаше промена во претпоставките, вклучувајќи го и ефектот од влијанието на COVID-19 пандемијата, при утврдувањето на резервите по договорите за осигурување, а кои би биле материјални за финансиските извештаи.

Математичка резерва од договори за животно осигурување

Математичката резерва се издвојува во висина на сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, намалени за сегашната вредност на идните премии кои треба да се платат врз основа на тие договори. Математичката резерва се пресметува со користење на соодветни актуарски проценки, притоа земајќи ги предвид сите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување, вклучувајќи го и следново:

- Гарантирани плаќања на кои осигурениците имаат право
- Бонуси на кои осигуреникот има право, поединечно или заедно со други осигуреници без оглед на видот на бонусот
- Сите права кои осигуреникот може да ги избере врз основа на договорите за осигурување
- Трошоци, вклучувајќи провизии

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

4. КЛУЧНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ РАСУДУВАЊА ВО ПРИМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИТЕ ПОЛИТИКИ НА ДРУШТВОТО (продолжува)

4.1 Клучни извори на несигурност во проценките (продолжува)

При одбирање на методите за актуарска проценка, треба да се имаат предвид методите за проценка на средствата кои ја покриваат математичката резерва што ги применува Друштвото.

Математичката резерва мора да се пресметува за секој договор за осигурување поединечно. Соодветни генерализации можат единствено да се применуваат кога е очигледно дека резултатот кој произлегува од нив ќе биде приближно ист како и оној од поединечната пресметка.

Кога врз основа на договорот за осигурување, осигуреникот има право на исплата на откупната вредност на полисата, математичката резерва издвоена врз основа на договорот за осигурување, не смее да биде под откупната вредност на полисата.

4.2 Клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото

Одредени клучни сметководствени расудувања во примената на сметководствените политики на Друштвото се презентирани подолу.

Класификација на договорите за осигурување

Договори за осигурување се договори со кои Друштвото прифаќа значителен ризик од осигурување од другата договорна страна (осигуреникот).

Класификација на финансиските средства и обврски

Сметководствените политики на Друштвото овозможуваат финансиските средства и обврски да бидат класификувани во одредни категории, во зависност од условите:

- При класификацијата на одредено средство како чувано-до-достасување, Друштвото има позитивна намера и способност за задржување на истото до рокот на достасаност.
- При класификацијата на одредено средство како расположливо за продажба, Друштвото може да го чува средството до доспеаност, но доколку се појави потреба или поволни пазарни услови може да изврши продажба на истото.
- При класификација на одредено средство за тргување, Друштвото ги чува средствата со цел да оствари капитална добивка од продажба на истите доколку се појават поволни пазарни услови.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите, вложувањата и сл. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките за управување со нив се следните:

5.1 Управување со ризик од осигурување

Цели на управување со ризикот од осигурување

Управувањето на Друштвото со ризикот од осигурување и финансискиот ризик се критични за работењето на Друштвото. За општите договори за осигурување целта е да се одберат средства чиј рок и износ при достасување ќе биде усогласен со очекуваните парични одливи по основ на настанатите штети по тие договори.

Главната осигурителна активност на Друштвото претпоставува ризик од загуба од лица или организации кои што се директно изложени на ризикот. Овие ризици може да се однесуваат на здравје, незгода или останати ризици што може да произлезат од осигурани настани. Друштвото е изложено на неизвесноста поврзана со времето на настанување, зачестеноста и тежината на штетите што произлегуваат од тие договори. Друштвото исто така е изложено и на пазарен ризик преку осигурителните и инвестициските активности.

Друштвото управува со ризиците од осигурување преку поставување на лимити за осигурување, процедури за одобрување на трансакции со нови производи или со кои се надминуваат поставените лимити, ценовни тарифи, централизирано управување со реосигурувањето и следење на вонредни настани.

Стратегија за запишување на полиси за осигурување

Стратегијата на Друштвото за запишување на полиси за осигурување е да се постигне дисперзија со што би се обезбедило избалансирано портфолио и кое се базира на големо портфолио со слични ризици во текот на повеќе години, со што се намалува променливоста на резултатот.

Стратегија за реосигурување

Друштвото реосигурува дел од ризиците за осигурување за да ја контролира својата изложеност кон загуби и за да ги заштити изворите на капитал. Друштвото склучува комбинација од пропорционални и непропорционални договори за реосигурување за да ја намали нето изложеноста, и тоа од типовите вишок на штети, квотно реосигурување и вишок на ризик.

Усогласеност на средствата и обврските

Законот за супервизија на осигурувањето пропишува одредени лимити во однос на политиката за усогласување на средствата и обврските на Друштвото. Друштвото активно управува со своите финансиски средства имајќи ги во предвид лимитите одредени со Законот. Главна цел е да се усогласат паричните текови на средствата и обврските.

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ја покриваат математичката резерва на Друштвото на ден 31 декември 2020 и 2019 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2020	Остварен износ 2019
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	4.289.210	3.793.475
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	709.360.186	548.360.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	2.195.861.235	2.077.310.047
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	32.094.393	31.571.662
Аванси	20% од м.р.	48.560.551	45.511.581
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно вложувања на средства		2.990.165.575	2.706.546.765
Вкупно математичка резерва		2.958.836.463	2.705.428.660
Разлика		31.329.112	1.118.105

Табелата подолу ја дава пресметката на вложувањата на средства кои ги покриваат техничките резерви на Друштвото на ден 31 декември 2020 и 2019 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

Видови дозволени вложувања	Дозволен %	Остварен износ 2020	Остварен износ 2019
Парични средства во благајна и средства на банкарските сметки	3%	971	3.946
Депозити во банки ко имаат дозвола издадена од НБРМ	60%	6.000.000	22.140.000
Обврзници и други должнички хартии за кои гарантира РМ	80%	16.372.837	9.363.036
Удели и акции на инвестициски фондови кои се регистрирани во РМ	20%	2.865.279	6.866.238
Вложувања кои не се предвидени со Правилникот		-	-
Вкупно вложувања на средства		25.239.087	38.373.220
Вкупно нето технички резерви		22.117.698	18.948.272
Резерви за преносни премии		7.889.212	8.641.131
Резерви за бонуси и попусти		-	-
Резерви за штети		14.228.486	10.307.141
Други технички резерви		-	-
Еквализациона резерва		-	-
Разлика		3.121.389	19.424.948

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

Согласно барањата на Законот за супервизија на осигурувањето, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки не смеат да надминат 3%, депозитите во банки кои имаат издадена дозвола од НБРСМ не смеат да надминат 60% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување. Исто така обврзниците или другите хартии од вредност издадени и гарантирани од Република Северна Македонија не смеат да надминат 80% од вкупните средства кои ги покриваат резервите по договорите за осигурување.

Вложувања на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животно осигурување, како што се авансите, не смее да надминуваат 20% од математичката резерва.

Вложување на средствата кои ги покриваат техничките резерви - животно осигурување

На 31 декември 2020 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,00% (2019: 0,0%), депозитите во банки изнесуваат 0,20% (2019: 0,81%), додека државните обврзници изнесуваат 0,54% (2019: 0,34%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 0,10% (2019: 0,25%).

Вложување на средствата кои ги покриваат математичките резерви - животно осигурување

На 31 декември 2020 година, паричните средства во благајна и средства на банкарските сметки изнесуваат 0,14% (2019: 0,14%), депозитите во банки изнесуваат 23,52% (2019: 19,98%), додека државните обврзници изнесуваат 72,82% (2019: 75,68%), авансите изнесуваат 1,61% (2019: 1,66%), а уделите во инвестициски фондови изнесуваат 1,07% (2019: 1,14%).

5.1.1 Концентрација на ризик од осигурување

Ризикот од концентрација на осигурување може да произлезе од еден договор за осигурување или повеќе помали кои се поврзани, кои доколку настанат штетни настани може да предизвикаат значителни обврски за Друштвото. Според тоа Друштвото води посебна грижа во управување на ризикот од концентрација со тоа што прави диверзификација на портфолиото во поглед на концентрација на типови и видови на осигурителни штетни настани, географска и секторска концентрација.

Важен аспект на концентрација на ризикот од осигурување е дека може да настане со кумулирање на ризиците од повеќе поодделни класи на осигурување.

Концентрација може да настане и кај многу сериозни, ретки настани, како што се природни катастрофи, како и кај настани кои се поврзани со одредени групи или територии.

(а) Географска и секторска концентрација

Најголемиот дел на ризиците на кои е изложено Друштвото се лоцирани во Република Северна Македонија, меѓутоа постои диверзифицираност во поглед на градовите низ Република Северна Македонија и типовите на осигурителни настани. Друштвото внимателно ги следи ризиците кои произлегуваат од географската концентрираност и навремено реагира со соодветна стратегија на склучување или не склучување на договори за осигурување, онаму каде што е помал ризикот, односно поголем, респективно.

Раководството верува дека Друштвото не е изложено на значителна концентрација кон ниедна група на осигуреници од социјален, професионален, старосен или друг аспект.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.1 Управување со ризик од осигурување (продолжува)

(б) Концентрација од многу сериозни, ретки настани

Според нивната природа и настанување овие настани ретко се случуваат. Тие претставуваат сериозен ризик за Друштвото бидејќи случувањето на ваков настан, би имал значително влијание врз паричните одливи на Друштвото.

Друштвото води посебна стратегија за осигурување и реосигурување од овие ризици, според која за склучување на договор за осигурување и реосигурување, меѓу другите процедури, потребно е посебно одобрување од раководството.

Друштвото редовно ја следи програмата за реосигурување, како и трошоците и користите од истата.

5.2 Пазарен ризик

5.2. 1 Девизен ризик

Друштвото има трансакции во странска валута, кои произлегуваат од неговото тековно работење, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Северна Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можните флукуации на странските валути, кое сепак е ограничено поради фактот дека најголем број трансакции се во Евра, чиј валутен курс се смета за релативно стабилен.

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од вложувања на средства деноминирани во странска валута (државни обврзници и депозити), при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во денари на 31 декември 2020 и 2019 година по валути е следната:

2020 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.396.957.972	-	2.396.957.972
Обврски	2.923.866.902	-	2.923.866.902
Нето девизна позиција	-526.908.930	-	-526.908.930

2019 година	ЕУР	УСД	Вкупно
Средства	2.132.885.505	-	2.132.885.505
Обврски	2.662.117.919	-	2.662.117.919
Нето девизна позиција	-529.232.414	-	-529.232.414

Друштвото е изложено само на ЕУР.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(подолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2020 година по валути е следната:

Опис на позицијата	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	3	4	8
I. Вкупно средства	1.271.302.326	2.396.957.972	3.668.260.298
1. Нематеријални средства	3.278.938	0	3.278.938
2. Вложувања	1.118.198.309	2.303.713.819	3.421.912.128
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	0	915.241	915.241
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	96.871.220	0	96.871.220
5. Одложени и тековни даночни средства	0	0	0
6. Побарувања	26.658.113	92.328.912	118.987.025
7. Останати средства	21.733.458	0	21.733.458
8. Активни временски разграничувања	4.562.288	0	4.562.288
II. Вкупно обврски	744.393.396	2.923.866.902	3.668.260.298
1. Капитал и резерви	513.734.601	0	513.734.601
2. Субординирани обврски	0	0	0
3. Бруто технички резерви	115.256.716	2.866.612.686	2.981.869.402
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	99.985.698	0	99.985.698
5. Останати резерви	1.511.261	0	1.511.261
6. Одложени и тековни даночни обврски	5.032.946	0	5.032.946
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	0	0	0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	8.872.174	57.254.216	66.126.390
9. Пасивни временски разграничувања	0	0	0
III. Разлика - неусогласена валутна структура	526.908.930	-526.908.930	0

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2 1 Девизен ризик (продолжува)

Изложеноста на девизни валути според типот на средствата и обврските на 31 декември 2019 година по валути е следната:

Опис на позицијата	МКД	Странска валута и валутна клаузула ЕВРА	ВКУПНО
1	3	4	8
I. Вкупно средства	1.136.811.949	2.132.885.505	3.269.697.454
1. Нематеријални средства	3.368.785	0	3.368.785
2. Вложувања	1.033.324.873	2.038.381.147	3.071.706.020
3. Дел за соосигурување и реосигурување во бруто техничките резерви	0	447.860	447.860
4. Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	46.361.706	0	46.361.706
5. Одложени и тековни даночни средства	0	0	0
6. Побарувања	14.718.833	94.056.498	108.775.331
7. Останати средства	32.192.271	0	32.192.271
8. Активни временски разграничувања	6.845.481	0	6.845.481
II. Вкупно обврски	607.579.535	2.662.117.919	3.269.697.454
1. Капитал и резерви	425.131.948	0	425.131.948
2. Субординирани обврски	0	0	0
3. Бруто технички резерви	112.407.720	2.614.316.449	2.726.724.169
4. Бруто технички резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик	46.361.706	0	46.361.706
5. Останати резерви	2.380.292	0	2.380.292
6. Одложени и тековни даночни обврски	1.520.196	0	1.520.196
7. Обврски кои произлегуваат од депозити на друштва за реосигурување кај цеденти, по основ на договори за реосигурување	0	0	0
8. Обврски од непосредни работи на осигурување, соосигурување и реосигурување, и останати обврски	19.737.313	47.801.470	67.538.783
9. Пасивни временски разграничувања	40.360	0	40.360
III. Разлика - неусогласена валутна структура	529.232.414	-529.232.414	0

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.2 Пазарен ризик (продолжува)

5.2.1 Девизен ризик (продолжува)

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на известување. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1%		Намалувања за 1%	
	2020	2019	2020	2019
ЕУР	-5.269.089	-5.292.324	5.269.089	5.292.324
Нето ефект	-5.269.089	-5.292.324	5.269.089	5.292.324

5.2.2 Ризик од промени на цените

Ризикот од цената на капиталот е веројатноста дека цената на капиталот ќе флукутира и ќе влијае на објективната вредност на вложувањата во акции и останатите инструменти чија вредност произлегува од конкретни вложувања во акции или од индексот на цените на капиталот.

5.3 Кредитен ризик

Кредитниот ризик се однесува на ризикот дека договорната страна нема да ги исполни своите договорни обврски што ќе резултира со финансиски загуби за Друштвото. Друштвото не е изложено на значајна концентрација на кредитен ризик. Побарувањата за премии за осигурување се состојат од голем број на правни друштва и физички лица во Република Северна Македонија. Во таа насока управувањето со кредитниот ризик вклучува разумна дисперзија и намалување на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиенти.

Максимална изложеност на кредитен ризик без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно обезбедување

	2020	2019
Финансиски средства		
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	301.085.951	300.161.838
Финансиски вложувања расположливи за продажба	2.265.604.501	2.101.721.551
Финансиски вложувања за тргување	59.787.794	38.437.900
Депозити, заеми и останати пласмани	795.433.882	631.384.731
Побарувања за премии	38.382.578	33.441.400
Други побарувања	79.552.568	75.333.931
Пари и парични еквиваленти	17.055.773	24.672.828
	3.556.903.047	3.205.154.179

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ (продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Претходната табела го покажува најлошото можно сценарио за изложеност на кредитен ризик на Друштвото на 31 декември 2020 и 2019 година, без да се земе во предвид колатералот или друго кредитно засилување. За билансните позиции, изложеноста е изразена на нето основа како што е прикажано во билансот на состојба.

Како што е прикажано во табелата од максималната кредитна изложеност 63,68% (2019: 65,57%) се однесуваат на финансиски вложувања расположливи за продажба, 8,46% (2019: 9,36%) се однесуваат на финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање, додека 22,36% (2019: 19,7%) се однесуваат на орочени депозити и на дадени заеми.

Во вложувањата во хартии од вредност Друштвото поседува должнички хартии од вредност, т.е. државни записи и обврзници издадени од Република Северна Македонија. Во 2020 Fitch - Кредит рејтинг агенцијата и го додели ББ+ кредитниот рејтинг на Република Северна Македонија (2019: ББ+).

Орочените депозити на Друштвото се инвестирани во големи, средни и мали банки во земјата. Класификацијата на банките е согласно локалната законска регулатива пропишана од НБРСМ.

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп.

Менаџментот на Друштвото е убеден во можноста за контрола и одржување минимална изложеност на кредитен ризик кој што произлегува по основ на побарувања од премии и вложувања во финансиски инструменти.

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2020 година е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но неоштетени побарувања	28.334.869	-	28.334.869
Доспеани и оштетени побарувања	13.986.678	3.938.969	10.047.709
	42.321.547	3.938.969	38.382.578

Структурата на побарувања од премии на 31 декември 2019 е како што следи:

	Бруто изложеност	Исправка на вредност	Нето изложеност
Недоспеани побарувања	-	-	-
Доспеани, но неоштетени побарувања	17.260.671	-	17.260.671
Доспеани и оштетени побарувања	24.082.082	7.901.353	16.180.729
	41.342.753	7.901.353	33.441.400

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2020 година, спред Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за методот на вреднување на ставките од биланот на состојба и изготвување на деловните биланси (Сл.весник 107/2020) е следна:

Доспевање на побарувања по премии (нето)	2020
Недоспеани	-
Од 0-90 дена	28.334.869
Од 91-120 дена	4.460.894
Од 121-180 дена	4.367.156
Од 181-330 дена	1.198.598
Од 331-425 дена	21.061
Над 425 дена	-
	38.382.578

Старосната структура на доспеаните побарувања по премии за годината што завршува на 31 декември 2019 година, согласно Правилникот за методот на вреднување на ставките од биланот на состојба и изготвување на деловните биланси (Сл.весник 169/2010, 141/2013 и 61/2016) е следна:

Доспевање на побарувањата по премии (нето):	2019
Недоспеани	-
Од 0-31 дена	17.260.671
Од 30-60 дена	7.655.797
Од 61-120 дена	3.389.974
Од 121-270 дена	5.096.798
Од 271-365 дена	38.160
Над 365 дена	-
	33.441.400

Останатите финансиски средства прикажани во табелата за максимална изложеност на кредитен ризик се недоспеани или доспеани но неоштетени.

2020	Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Депозити	Финансиски вложувања за тргување	Аванси	Заеми
Доспевање на останати финансиски средства (нето)						
Недоспеани	301.085.951	2.265.604.501	731.500.186	59.787.794	41.313.746	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	1.157.914	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	955.497	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	669.181	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	1.554.599	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	700.020	-
Над 365 дена	-	-	-	-	2.209.597	-
Вкупно	301.085.951	2.265.604.501	731.500.186	59.787.794	48.560.554	15.373.150

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.3 Кредитен ризик (продолжува)

2019	Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	Финансиски вложувања расположливи за продажба	Депозити	Финансиски вложувања за тргување	Аванси	Заеми
Доспевање на останати финансиски средства (нето)						
Недоспеани	300.161.838	2.101.721.551	570.500.000	38.437.900	45.511.571	15.373.150
Од 0-30 дена	-	-	-	-	-	-
Од 31-60 дена	-	-	-	-	-	-
Од 61-120 дена	-	-	-	-	-	-
Од 121-270 дена	-	-	-	-	-	-
Од 271-365 дена	-	-	-	-	-	-
Над 365 дена	-	-	-	-	-	-
Вкупно	300.161.838	2.101.721.551	570.500.000	38.437.900	45.511.571	15.373.150

Одобрените аванси врз основа на склучените договори за осигурување се одобрени во максимален износ на откупната вредност на полисите за животно осигурување. Полисите за животно осигурување се земени како залог за обезбедување на исполнување на обврските по основ на дадените аванси.

5.4. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или има пласирано депозити во банки договорени по променливи каматни стапки. Со оглед дека Друштвото нема пласирано средства во вид на депозити во банки со променлива каматна стапка, односно сите орочени депозити на Друштвото се со фиксна каматна стапка, може да се каже дека не постои изложеност спрема ваков вид на ризик.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на 31 декември 2020 и 2019 година е како што следува:

	2020	2019
Финансиски средства		
Некаматносни:		
- Парични средства	17.055.773	24.672.828
- Побарувања од осигурување	38.382.578	33.441.400
- Останати побарувања	79.552.568	75.333.931
	<u>134.990.919</u>	<u>133.448.159</u>
Каматносни со фиксна камата:		
- Депозити во банки	731.500.186	570.500.000
- Вложувања во државни обврзници	2.566.690.452	2.401.883.389
- Дадени позајмици	63.933.696	60.884.731
	<u>3.362.124.334</u>	<u>3.033.268.120</u>
Вкупно финансиски средства	<u>3.497.115.253</u>	<u>3.166.716.279</u>
Финансиски обврски		
Некаматносни:		
- Обврски за штети	1.000	3.506
- Останати тековни обврски	66.125.390	67.535.277
	<u>66.126.390</u>	<u>67.538.783</u>
Вкупно финансиски обврски	<u>66.126.390</u>	<u>67.538.783</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.5 Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото со состојба на 31 декември 2020 година според нивната преостаната рочност во денари:

2020	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	17.055.773	-	-	-	17.055.773
Побарувања од осигурување	-	28.334.869	10.026.648	21.061	38.382.578
Останати побарувања	79.552.568	-	-	-	79.552.568
Дадени позајмици	2.805.391	1.166.060	12.137.020	47.825.225	63.933.696
Депозити во банки	115.000.186	80.500.000	120.000.000	416.000.000	731.500.186
Вложувања	-	-	-	2.566.690.452	2.566.690.452
	214.413.918	110.000.929	142.163.668	3.030.536.738	3.497.115.253
Останати обврски	66.126.390	-	-	-	66.126.390
	66.126.390	-	-	-	66.126.390
2019	До 1 месец	1-3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	24.672.828	-	-	-	24.672.828
Побарувања од осиг.	17.260.671	7.655.797	8.524.932	-	33.441.398
Останати побарувања	75.333.931	-	-	-	75.334.051
Дадени позајмици	638.225	2.457.308	15.538.060	42.251.138	60.884.731
Депозити во банки	-	-	-	570.500.000	570.500.000
Вложувања	-	-	-	2.401.883.389	2.401.883.389
	117.905.655	10.113.105	24.062.992	3.014.634.527	3.166.716.279
Останати обврски	67.538.783	-	-	-	67.538.783
	67.538.783	-	-	-	67.538.783

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.6 Даночен ризик и ризик од неусогласеност со прописи утврдени со спроведени законски контроли од надлежни институции

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на составување на финансиските извештаи за 2020 година, извршена е контрола од страна на УЈП на данокот од добивка и на персоналниот данок на доход за 2016, 2017 и 2018 година. Управата за Јавни приходи во издадениот записник од спроведената контрола констатира дека нема неправилности во работењето на друштвото, при пресметка на персонален данок од доход како и пресметка на данок од добивка за 2016, 2017 и 2018 год.

Согласно измените во законот за данок на добивка во 2019 година и Правилникот за формата и содржината на извештајот за трансферни цени (Службен весник на РСМ бр. 59/2019), Друштвото има обврска да изготви извештај за трансферни цени за 2020 година најдоцна до 30 септември 2021 година. Друштвото изготвува извештај за трансферни цени во согласност со законската регулатива. Друштвото спроведува редовна проценка на потенцијалните даночни ефекти што се очекува да произлезат од новите барања за трансферни цени. Раководството на Друштвото оценува дека таквите износи што можат да се појават нема да имаат никаков материјален ефект врз финансиските извештаи и пријавените даноци.

Во текот на 2020 година, над работењето на Друштвото спроведени се четири контроли (две теренски супервизии, една делумна теренска супервизија и една вонтеренска супервизија) од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето од аспект на почитување на законските и подзаконските одредби во делот на осигурување. Заклучно со 31.12.2020 година Агенцијата има издадено записници од спроведените контроли се со цел за унапредување на процесите во Друштвото.

Во истиот период беше спроведена и контрола од страна на Државниот инспекторат на труд, кој исто така заврши со записник во кој немаше наоди за неправилности во работењето на Друштвото. Во текот на вториот квартал од 2020 година, Друштвото го прими конечниот записник за спроведена контрола од страна на Агенцијата за заштита на лични податоци.

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ **(продолжува)**

5.7 Управување со ризикот од капитал

Агенцијата за супервизија на осигурување како главен регулатор ја следи адекватноста на капиталот на Друштвото во целина. Друштвото е должно да ја одржува стапката на адекватност на капиталот во однос на обемот на работа и класите на осигурување во рамките на осигурување и/или реосигурување, во било кое време најмалку во висина на нивото на маргината на солвентност.

Капиталот на Друштвото согласно законските барања е составен од основен и дополнителен капитал и е пресметан на следниот начин:

При пресметка на основниот капитал на Друштвото се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал со исклучок на уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- резерви на Друштвото (законски и статутарни) кои не произлегуваат од договорите за осигурување;
- пренесена нераспределена добивка;
- нераспределена добивка од тековната година (по одбивање на даноците и придонесите, како и дивиденда предвидена за исплата), доколку е потврдена од овластен ревизор.

При пресметка на основниот капитал на Друштвото следните ставки се сметаат за одбитни:

- сопствени акции кои ги поседува Друштвото;
- долгорочни нематеријални средства;
- пренесена непокриена загуба и загуба од тековната година;
- други потенцијални обврски кои Друштвото за осигурување има обврска да ги прикаже во вонбилансна евиденција.

При пресметка на дополнителниот капитал на Друштвото, кој не смее да биде повисок од 50% од основниот капитал се земаат во предвид следните ставки:

- уплатен акционерски капитал од кумулативни приоритетни акции;
- субординирани должнички инструменти;
- хартии од вредност со неопределен рок на доспевање.

Адекватноста на одржувањето на капиталот и користењето на сопствените средства редовно се следат од страна на раководството на Друштвото.

Табелата подолу ја дава пресметката на вкупниот капитал и односот со маргината на солвентност и гарантниот фонд на Друштвото на ден 31 декември 2020 и 2019 година во согласност со регулативата. Друштвото е во согласност со пропишаните барања.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

5. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИКОТ ОД ОСИГУРУВАЊЕ И ФИНАНСИСКИТЕ РИЗИЦИ
(продолжува)

5.7 Упавување со ризик од капитал (продолжува)

	2020	2019
1. Капитал		
а) Уплатен акционерски капитал	184.131.750	184.131.750
б) Резерви	91.561.126	74.956.947
в) Нераспоредена добивка	159.205.042	125.996.684
г) Откупени сопствени акции (-)	-9.765.970	-9.765.970
д) Нематеријални средства (-)	-3.278.938	-3.368.785
ѓ) Акумулирана и тековна загуба (-)	-	-
Вкупно капитал	<u>421.853.010</u>	<u>371.950.626</u>
2. Маргина на солвентност	<u>185.859.816</u>	<u>178.491.754</u>
3. Гарантен фонд (3.000.000 ЕУР)	<u>185.082.000</u>	<u>184.485.000</u>
4. Вишок на капитал над маргина на солвентност	<u>235.993.194</u>	<u>193.458.872</u>
5. Вишок на капитал над гарантен фонд	<u>236.771.010</u>	<u>187.465.626</u>

Потребното ниво на маргина на солвентност пресметано согласно Законот за супервизија на осигурувањето изнесува 185.859.816 денари (2019: 178.491.754 денари).

Капиталот на Друштвото за осигурување кое врши работи на осигурување на живот во секое време, треба да биде барем еднаков на потребното ниво на маргината на солвентност која се пресметува како збир од добиените резултати.

Гарантниот фонд изнесува 1/3 од маргината на солвентност, но не понизок од износот според кој Друштвото има добиено дозвола за работа, а тој изнесува 3.000.000 ЕУР.

5.8 Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење исклучиво со сопствени средства поради што не користи краткорочни или долгорочни кредити и заеми од банки и други друштва. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност претставува износ за кој некое средство може да се замени или обврска да се подмири по договорни услови. Утврдувањето на објективната вредност се базира на пазарните вредности на средствата и обврските кои во билансот на состојба не се презентирани по објективна вредност.

Друштвото ги класификува финансиските средства и обврски согласно хиерархијата за техники на вреднување и информациите дали потребните инпути за вреднување се јавно достапни или не, согласно која постојат три нивоа на хиерархија на објективна вредност и тоа:

Ниво 1 - објективната вредност е утврдена со директна примена/повикување на котирана пазарна цена на финансиските инструменти на активен пазар. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 1.

Ниво 2 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) од активни пазари (влезните информации може директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активните пазари, како на пр.: котирани цени на активен пазар за слични финансиски инструменти, или сите значајни влезни информации во моделот за одредување на објективната вредност може да се потврдат и да се следат на активниот пазар). На датумот на билансот на состојба Друштвото ги класификува уделите во инвестициски фондови во оваа категорија, во износ од 59.787.794 денари (2019: 38.437.900 денари). Нивната објективна вредност се одредува според вредноста на нето имотот по удел на фондовите датумот на известување.

Ниво 3 - објективната вредност е утврдена со примена на техники за вреднување коишто содржат влезни информации (инпути) коишто не можат директно или индиректно да се потврдат и да се следат на активни пазари, односно врз основа на техники за вреднување во кои најголемо учество имаат информациите за ризиците на финансиските инструменти коишто не можат да се следат и да се потврдат на активни пазари. Друштвото нема класификувано инструменти во ниво 3.

Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност:

2020 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	59.787.794	-	59.787.794
Вкупно	-	59.787.794	-	59.787.794

2019 година	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
Финансиски вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-
Финансиски вложувања за тргување	-	38.437.900	-	38.437.900
Вкупно	-	38.437.900	-	38.437.900

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ (продолжува)

Нема рекласификација и движење од едно во друго ниво од 2020 година во 2019 година.

Финансиски инструменти кои не се евидентирани по објективната вредност

Разликата помеѓу сметководствената вредност и објективната вредност на оние финансиски средства и обврски кои во билансот на состојба не се евидентирани според објективна вредност се прикажани во табелата подолу:

	2020		2019	
	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност	Вкупна евидентирана вредност	Вкупна објективна вредност
Средства				
Хартии од вредност расположливи за продажба	2.265.604.501	2.265.604.501	2.101.721.551	2.101.721.551
Хартии од вредност чувани до достасување	301.085.951	301.085.951	300.161.838	300.161.838
Кредити и побарувања				
Орочени депозити	731.500.186	731.500.186	570.500.000	570.500.000
Останати заеми	63.933.696	63.933.696	60.884.731	60.884.731
Побарување од осигуреници останати и побарувања од непосредни работи	118.987.025	118.987.025	108.775.329	108.775.329
Парични средства и парични еквиваленти	17.055.773	17.055.773	24.672.828	24.672.828
Вкупно	1.232.562.631	1.232.562.631	1.064.994.726	1.064.994.726
Обврски				
Останати тековни обврски	66.126.390	66.126.390	67.538.783	67.538.783
Вкупно	66.126.390	66.126.390	67.538.783	67.538.783

Претпоставки користени при одредувањето на објективната вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Со оглед на фактот дека не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност за купувањата и продажбите на финансиските средства и обврски, како и со оглед на тоа дека не постојат објавени пазарни информации, како и во согласност со „Одлуката за одредување на начинот на вреднување на должничките хартии од вредност издадени од Република Македонија кои немаат котирана пазарна цена на активен пазар“ издадена од АСО, за целите на обелоденувањата поврзани со објективната вредност на финансиските средства и обврски, Друштвото ја користеше техниката на анализа на дисконтираните готовински текови. При ваквата техника на вреднување се користат каматните стапки за финансиски инструменти со слични карактеристики, со цел да се добијат релевантни проценки на цените од тековните пазарни трансакции. Врз основа на направената анализа, не се идентификувани значајни отстапувања на објективната вредност од евидентираната вредност на финансиските средства и обврски.

Земајќи ја предвид краткорочноста на побарувањата не постои значајно отстапување на нивната сметководствена вредност во однос на нивната објективна вредност.

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Со оглед на својата големина и активности, Друштвото во текот на своето работење не е организирано во посебни сегменти, ниту како деловни (бизнис) сегменти, ниту како географски сегменти. Поради ова, не се врши сегментно презентирање на работењето на Друштвото.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

8. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА ОД ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто полисирана премија за осигурување	654.531.544	805.885.717
Бруто полисирана премија предадена во реосигурување	-2.146.450	-886.337
Промена во бруто резервите за преносна премија	284.538	98.062
Промена во бруто резервите за преносна премија-дел за реосигурување	467.381	174.173
	<u>653.137.013</u>	<u>805.271.615</u>

8.1 ПОЛИСИРАНИ ПРЕМИИ ПО ВИДОВИ НА ОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Полисирана премија за осигурување на живот	626.183.535	777.680.063
Полисирана премија за осигурување од незгода	19.706.523	19.597.345
Полисирана премија за дополнително здравствено осигурување (ТБС, малигни заболувања)	8.641.486	8.608.309
	<u>654.531.544</u>	<u>805.885.717</u>

9. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од камати	124.366.148	110.073.771
Позитивни курсни разлики	7.094.158	9.757.006
Капитална добивка од продажна на вложувања за тргување	397.442	837.692
Нереализирани добивки од сведување на објективна вредност на вложувања за тргување	14.144.728	5.104.305
Вкупно	<u>146.002.476</u>	<u>125.772.774</u>

9.1 ПРИХОДИ ОД КАМАТИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од камати од депозити од математичка резерва	16.218.115	12.063.064
Приходи од камати од депозити од техничка резерва	256.865	106.022
Приходи од камати од депозити од редовна сметка	599.553	322.094
Приходи од камати од државни обврзници од математичка резерва	88.899.276	83.871.079
Приходи од камати од државни обврзници од технички резерва	522.446	360.925
Приходи од камати од државни обврзници од редовна сметка	15.045.099	11.276.071
Приходи од камати од дадени заеми	2.824.794	2.074.516
Вкупно	<u>124.366.148</u>	<u>110.073.771</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

10. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Приходи од отпис на обврски	-	-
Приходи од продажба на материјални средства	-	-
Останати приходи	4.589.242	571.092
Вкупно	<u>4.589.242</u>	<u>571.092</u>

Вклучени во останати приходи текот на 2020 година, е износ од 3.011 илјади денари кои се однесуваат на приходи од истек на полиси направени за вработени во Друштвото за кои не е извршена исплата по основ на истек поради неисполнување на условите од договорите за осигурување.

11. НАСТАНАТИ ШТЕТИ, НЕТО

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто исплати на осигуреници:		
Бруто исплатени штети	236.642.761	170.244.787
Исплатени штети по основ на осигурување на живот	20.970.344	16.583.984
Исплатени штети по основ на осигурување од незгода	5.003.617	5.931.224
Исплатени штети по основ на осигурување од ТБС	2.278.367	2.790.030
Исплатени штети по основ на доживување	139.117.666	79.627.670
Исплатени штети по основ на бонус за породување	252.091	489.633
Исплатени штети по основ на бонус за одличен успех	6.564	0
Исплатена штета по основ на рента	51.095	50.961
Исплатени штети по основ на откуп	69.612.920	64.260.953
Исплатени трошоци за проценка на штети	401.976	510.332
Бруто исплатени штети, дел за реосигурување	-1.051.879	0
Промена во бруто резерви за штети	<u>3.921.345</u>	<u>3.842.058</u>
Промена во бруто резерви за настанати пријавени штети	4.701.413	3.528.254
Промена во бруто резерви за настанати непријавени штети	-780.068	313.804
Вкупно, нето	<u>240.564.106</u>	<u>174.086.845</u>

12. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИТЕ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Промени во бруто математичка резерва за животното осигурување	162.755.890	341.158.340
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	76.030.800	79.416.473
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	843.588	1.293.971
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	9.656.115	3.894.779
Промени во бруто математичка резерва за операции и траен инавлидирет	2.120	-
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	4.119.290	14.723.404
Промена во математичка резерва за купување удели	-	1.701.278
Вкупно	<u>253.407.803</u>	<u>442.188.245</u>

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

13. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Провизија спрема друштва за застапување во осигурување	27.914.275	77.826.860
Провизија спрема застапници во осигурување	3.751.261	6.043.288
Провизија спрема осигурително брокерски друштва	25.057.871	35.937.460
Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	29.729.128	33.576.048
Трошоци за маркетинг	3.673.333	3.246.391
Трошоци за ваучери за осигурување	79.841	46.064
Трошоци за печатење на прирачници за продажба	483.602	777.630
Останати трошоци за стекнување	3.174.172	4.280.858
Трошоци за стекнување	93.863.483	161.734.599
Амортизација на материјални средства кои служат за вршење на дејноста	3.959.022	3.965.106
Трошоци за бруто плати на вработените	17.485.550	17.590.116
Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност (договори за работа, авторски договори и други правни односи) заедно со сите давачки	2.266.074	2.805.061
Трошоци за наемнини	5.479.538	5.291.437
Трошоци за банкарски услуги	2.194.485	2.140.222
Трошоци за телекомуникациски услуги	1.099.447	1.199.026
Трошоци за ПТТ услуги	941.329	885.422
Трошоци за одржување	2.753.027	1.881.247
Трошоци за медицинска проценка	680.878	2.403.560
Трошоци за други услуги	8.671.135	14.619.667
Материјални трошоци	1.632.616	2.316.623
Трошоци за резервирања	912.028	1.990.797
Трошоци за службени патувања	134.065	2.017.312
Трошоци за стручно усовршување	733.640	1.691.838
Трошоци за ревизии и законски контроли	510.169	1.252.088
Останати административни трошоци	168.637	395.026
Административни трошоци	49.621.640	62.444.548
Вкупно	143.485.123	224.179.147

Во текот на 2020 година, трошоците за провизија спрема брокерски друштва и друштва за застапување изнесуваат 25.056 илјади денари и 27.914 илјади денари, респективно (2019: 35.937 илјади денари и 77.826 илјади денари, респективно) бележат значајно намалување во однос на претходната година. Намалувањето на овие трошоци за провизии се должи на намалена продукција на нови договори за осигурување како резултат на актуелната состојба со COVID-19 пандемијата и намалена продажба преку банкоканал.

Трошоците за услуги во вкупен износ од 8.671 илјади денари (2019: 14.620 илјади денари) вклучуваат трошоци за репрезентација, рати за оперативен лизинг на возила, трошоци за лекарски преглед на вработени, адвокатски, судски и нотарски услуги и такси, услуги на централен депозитар и регистар. Значително намалување на овој трошок во 2020 година во споредба со 2019 година е заради пандемијата COVID-19, трошокот за репрезентација значително паѓа и се одразува врз падот на вкупниот трошок за периодот.

14. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Негативни курсни разлики	199.716	10.118.271
Камата за финансиски лизинг	-	25.291
Вредносно усогласување (нереализирани загуби, сведување на објективна вредност) од вложувања за тргување	11.147.078	277.689
Вкупно	11.346.794	10.421.251

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

15. ОСТАНАТИ РАСХОДИ, ВКЛУЧУВАЈЌИ И ВРЕДНОСНИ УСОГЛАСУВАЊА

	2020	2019
Загуба поради обезвреднување на парични средства во банка (белешка 22)	1.191.689	-
Трошоци за платени судски спорови	1.319	118.439
Трошоци од минати години	608.339	177.051
Останати трошоци	299.688	475.634
Вкупно	2.101.035	771.124

16. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2020	2019
Тековен данок од добивка	10.288.823	6.209.793
Усогласување на законска со ефективна даночна стапка:		
Непризнаени расходи	8.281.508	14.434.996
Бруто добивка	98.891.476	56.022.330
Даночна основа	107.172.984	70.457.326
Пресметан данок од добивка по 10%	10.717.298	7.045.733
Намалување на данок од добивка за вредносни ваучери за спорт	-428.475	-835.940
Обврска за Данок за добивка	10.288.823	6.209.793
Добивка пред оданочување	98.891.476	56.022.330
Ефективна даночна стапка	10,40%	11,08%

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА

	Нематеријални средства	Опрема	Вложувања во туѓи објекти	Вкупно
Набавна вредност на 01.01.2019	8.120.470	17.866.335	2.956.584	28.943.389
Набавки	719.420	1.427.490	517.034	2.663.944
Состојба на 31.12.2019	8.839.890	19.293.825	3.473.618	31.607.333
Набавки	1.120.573	243.393	-	1.363.966
Оттуѓување	-	-1.490.314	-	-1.490.314
Состојба на 31.12.2020	9.960.463	18.046.904	3.473.618	31.480.985
Акумулирана амортизација на 01.01.2019	4.903.551	11.406.961	443.487	16.753.999
Амортизација	567.554	2.750.684	646.868	3.965.106
Состојба на 31.12.2019	5.471.105	14.157.645	1.090.355	20.719.105
Амортизација	1.210.420	1.169.202	694.722	3.074.344
Намалување поради оттуѓување	-	-167.087	-	-167.087
Состојба на 31.12.2020	6.681.525	15.159.760	1.785.077	23.626.362
Нето сегашна вредност на:				
01 јануари 2019	3.216.919	6.459.374	2.513.097	12.189.390
31 декември 2019	3.368.785	5.136.180	2.383.263	10.888.228
31 декември 2020	3.278.938	2.887.144	1.688.541	7.854.623

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

17. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА И ОПРЕМА (продолжува)

Друштвото не располага со сопствен деловен простор односно користи простор земен под оперативен наем за кој се плаќа месечна закупнина.

На 31 декември 2020 и 2019 година Друштвото нема дадена опрема и нематеријални средства под залог и истите во целост ги користи за деловни активности на Друштвото.

18. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	<u>301.085.951</u>	<u>300.161.838</u>
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	301.085.951	300.161.838
Финансиски вложувања расположиви за продажба	<u>2.265.604.501</u>	<u>2.101.721.551</u>
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	-	-
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	2.265.604.501	2.101.721.551
Финансиски вложувања за тргување	<u>59.787.794</u>	<u>38.437.900</u>
Депозити, заеми и останати пласмани	<u>795.433.882</u>	<u>631.384.731</u>
Дадени депозити	731.500.186	570.500.000
Заеми	63.933.696	60.884.731
Вкупно	<u>3.421.912.128</u>	<u>3.071.706.020</u>

18.1 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ ЧУВААТ ДО ДОСПЕВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	301.085.951	300.161.838
Дисконт на обврзници	-	-
Вкупно вложувања кои се чуваат до доспевање	<u>301.085.951</u>	<u>300.161.838</u>

18.2 ВЛОЖУВАЊА КОИ СЕ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност до една година	-	-
Вложувања во државни обврзници-номинална вредност над една година	2.265.604.501	2.101.721.551
Дисконт	-	-
Премија	-	-
Вкупно вложувања кои се расположиви за продажба	<u>2.265.604.501</u>	<u>2.101.721.551</u>

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во државни обврзници издадени од Министерството за финансии на Република Северна Македонија класифицирани како вложувања расположливи за продажба со рокови на доспевања од 1 до 30 години во износ од 2.265.604.501 денари (2019: 2.101.721.551 денари).

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (продолжува)

18.3 ВЛОЖУВАЊА ЗА ТРГУВАЊЕ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Удели во инвестициски фондови	57.786.138	36.980.976
Промена во објективната вредност преку биланс на успех	2.001.656	1.456.924
Вкупно вложувања за тргување	<u>59.787.794</u>	<u>38.437.900</u>

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на математичка резерва, технички резерви и вложувања од капитал и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 59.787.794 денари (2019: 38.437.900 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 2.275 илјади денари (2019: 1.268 илјади денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 1.703 илјади денари (2019: 155 илјади денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

18.4 ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Депозити во банки:		
Халк Банка АД Скопје	351.000.186	190.000.000
Уни Банка АД Скопје	90.000.000	60.000.000
Охридска Банка АД Скопје	123.000.000	53.000.000
Шпаркасе Банка АД Скопје	167.500.000	267.500.000
	<u>731.500.186</u>	<u>570.500.000</u>
Дадени заеми на осигуреници	48.560.546	45.511.581
Останати заеми	15.373.150	15.373.150
Вкупно	<u>795.433.882</u>	<u>631.384.731</u>

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има орочени депозити во банки на износ од 731.500.186 денари (2019: 570.500.000 денари) со рок на орочување од 7 дена до 120 месеци, и каматни стапки кои се движат од 1,50% до 4,00% годишно (2019: од 2,5% до 4,00% годишно). За цели на подготовка на извештајот за парични текови за 2020 година, депозитот во износ од 115.000.186 денари во Халк Банка со рок на доспевање од 7 дена од датумот на стекнување е вклучен во позицијата пари и парични еквиваленти. Друштвото остварува приходи од камати од ваквите депозити и истите се прикажани во рамките на приходи од вложувања (Белешка 9).

Согласно условите за осигурување и одредбите од Законот за облигационите односи, Друштвото на осигурениците може да им исплати аванси до висината на откупната вредност на полисата за осигурување на живот со винкулација на полисата во корист на Друштвото. Доколку осигурениците не го вратат авансот, Друштвото постапува како да побарале откуп. Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има дадени аванси на осигуреници во износ од 48.560.556 денари (2019: 45.511.581 денари). Авансите се издаваат со рок на доспевање до 5 години со каматна стапка од 5,5% на годишно ниво.

На 24 декември 2019 година, Друштвото потпиша договор за давање на субординиран заем со Кроациа Осигурување АД - Друштво за неживотно осигурување Скопје во износ од 15.373.150 денари со висина на каматна стапка од 8,2% на годишно ниво и рок на враќање од 6 години, но на 08.06.2020 год. со анекс договор каматната стапка на заемот се намали на 2,3% на годишно ниво со цел да се усогласат условите од договорот со Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за видовите и описот на ставки кои се земаат во предвид при

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

18.4 ДЕПОЗИТИ, ЗАЕМИ И ОСТАНАТИ ПЛАСМАНИ (продолжува)

пресметка на капиталот на друштвото за осигурување и/или реосигурување согласно кој каматната стапка не смее да биде повисока од каматата на последната емисија на државни хартии од вредност издадени од страна на Министерството за финансии на домашниот пазар во последните 12 месеци пред издавањето на субординираниот инструмент, имајќи ја предвид соодветната рачност и валута, најмногу зголемена за 1 процентен поен.

19. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК (ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Удели во инвестициски фондови	90.582.283	42.236.841
Промена во објективната вредност преку биланс на успех	6.288.937	4.124.865
Вкупно вложувања за тргување	<u>96.871.220</u>	<u>46.361.706</u>

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања во удели во отворени инвестициски фондови (парични фондови) кои служат за покривање на техничките резерви кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик и истите се класифицирани како вложувања расположливи за тргување кои се регистрирани и работат на територијата на Република Северна Македонија во износ од 96.871.220 денари (2019: 46.361.706 денари). Промената во објективната вредност преку билансот на успех е резултат на нето ефектот од вредносното усогласување односно од нереализирани добивки во вкупен износ од 11.870 илјади денари (2019: 3.837 илјади денари) и нереализирани загуби во вкупен износ од 9.444 илјади денари (2019: 123 илјади денари) кои произлегуваат од сведување на објективна вредност на датумот на известување.

20. ПОБАРУВАЊА ОД ОСИГУРЕНИЦИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања за ненаплатена премија	42.321.547	41.342.753
Исправка на вредност на побарувања	-3.938.969	-7.901.353
Вкупно	<u>38.382.578</u>	<u>33.441.400</u>

Исправка на вредност

Движењето на сметката за исправка на вредност на побарувањата од непосредни работи на осигурување во текот на 2020 и 2019 година, е како што следи:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
На 1 јануари	7.901.353	8.528.003
(Ослободување) на обезвреднување за годината, нето	-3.962.384	-626.650
Вкупно	<u>3.938.969</u>	<u>7.901.353</u>

21. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања по основ на:		
Камати од депозити	14.819.760	10.470.960
Камати од државни обврзници	63.430.085	62.149.068
Камати од дадени позајмици	766.931	17.268
Побарувања од непосредни работи на осигурување	-	2.131.871
Останати побарувања	535.792	564.764
Вкупно	<u>79.552.568</u>	<u>75.333.931</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020
(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

22. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Денарски сметки во банки	13.946.236	20.845.407
Денарски сметки во банки (математичка резерва)	4.289.210	3.793.475
Денарски сметки во банки (техничка резерва)	971	3.946
Благајна	11.045	30.000
Исправка на вредност на парични средства во банки	(1.191.689)	-
Вкупно	<u>17.055.773</u>	<u>24.672.828</u>

Во текот на 2020 година, Гувернерот на Народна Банка на Република Северна Македонија ја укина дозволата за основање и работење на Еуростандард Банка АД, Скопје. За паричните средства кои Друштвото ги држеше во оваа банка во вкупен износ од 1.191.689 денари е евидентирана исправка на вредност заклучно со 31 декември 2020 година (белешка 15).

23. АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Побарувања по основ на:		
Одложени трошоци на стекнување до една година - поврзани субјекти	70.620	104.834
Одложени трошоци на повеќе години	896.677	960.260
Одложени пресметани трошоци по полиси за животното осигурување на вработени	1.693.202	3.015.808
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	1.901.789	2.764.579
Вкупно	<u>4.562.288</u>	<u>6.845.481</u>

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	2020	2019	2020	2019
	Бр. на акции	Бр. на акции	МКД	МКД
Обични акции	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>	<u>184.131.750</u>	<u>184.131.750</u>
Вкупно	<u>30.000</u>	<u>30.000</u>	<u>184.131.750</u>	<u>184.131.750</u>

Структурата на акционерскиот капитал со состојба на ден 31 декември 2020 и 2019 година според евиденцијата на ЦДХВ е како што следува:

	<u>31 декември 2020</u> година		<u>31 декември 2019</u> година	
	Број на акции	% на учество	Број на акции	% на учество
Кроациа Осигурување дд, Загреб	28.500	95%	28.500	95 %
Сопствени акции	1.500	5%	1.500	5%
Вкупно	<u>30.000</u>	<u>100%</u>	<u>30.000</u>	<u>100%</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје
Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

24. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ (продолжува)

Според Одлука на Собранието на акционери на Друштвото донесена во 2012 година и по спроведена постапка, на почетокот на 2013 година извршено е оттуѓување на 750 сопствени обични акции на акционерот Кроациа Осигурување дд Загреб. Продажната вредност на акциите изнесува 105 ЕУР по акција, односно вкупна продажна вредност од 78.750 ЕУР или 4.843 илјади денари. Акциите кои биле предмет на продажба претставуваат 2.5% од основната главнина на Друштвото, со што вкупното учество на акции кои ќе ги поседува Кроациа Осигурување дд Загреб изнесува 95%. Ваквата промена е регистрирана кај сите надлежни институции во јануари 2013 година.

Заработка по акција

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Нето добивка	88.602.653	49.812.537
Број на акции	30.000	30.000
Заработка по акција	<u>2.953</u>	<u>1.660</u>

Резерви на сигурност (законски резерви)

Според локалната законска регулатива Друштвото треба да пресметува и издвојува една третина од нето добивката за годината за резерви за сигурност (доколку добивката не се користи за покривање на загуби од претходни години), се додека нивото на резервите не достигне износ кој е најмалку еднаков на 50% од остварената просечна премија на осигурување во последните две години, при што премиите од претходните години се зголемуваат за индексот на порастот на цените на мало, сметајќи ја и годината за која се распоредува остварената добивка. Резервите на сигурност се наменети за покривање на обврските од договорите за осигурување во подолг временски период.

25. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто резерви за преносни премии	8.804.453	9.088.991
Бруто математичка резерва	2.958.836.463	2.705.428.660
Бруто резерви за штети	14.228.486	10.307.141
Бруто останати технички резерви	-	1.899.377
Вкупно	<u>2.981.869.402</u>	<u>2.726.724.169</u>

25.1 Движење на бруто математичката резерва

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Состојба на математичка резерва на почеток на годината	2.705.428.660	2.264.941.693
Промени во бруто математичка резерва за животното осигурување	165.884.863	341.147.602
Промени во бруто математичка резерва за детско осигурување	77.902.648	79.429.667
Промени во бруто математичка резерва за ТБС	843.588	1.293.971
Промени во бруто математичка резерва за колективно осигурување	9.656.115	3.894.779
Промена во математичка резерва за останати осигурувања и ДОС	<u>-879.411</u>	<u>14.720.948</u>
Состојба на бруто математичка резерва на крај на годината	<u>2.958.836.463</u>	<u>2.705.428.660</u>

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

25. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (продолжуа)

Математичка резерва претставува разлика помеѓу сегашната вредност на проценетите идни обврски на Друштвото кои произлегуваат од договорите за осигурување и сегашната вредност на идните обврски на договорувачот на осигурувањето врз основа на тие договори. Математичката резерва е фонд во кој се собираат средствата од премиите од животни осигурувања на сите осигуреници. Вкупните технички резерви на Друштвото се потврдени од страна на овластен независен актуар.

26. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕВЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Бруто резерва во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик со еднократна улата на премија	75.736.791	38.525.787
Бруто резерва во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик со повеќекратна улата на премија	24.248.907	7.835.919
Вкупно	<u>99.985.698</u>	<u>46.361.706</u>

Бруто техничките резерви во однос на договори кај кои осигуреникот го превзема инвестицискиот ризик се однесуваат на издвоените средства по договорите за осигурување каде што осигуреникот прифаќа преземање на ризикот од инвестирање и дел од уплатената премија се користи за купување на удели во инвестициски фонд во име и за сметка на осигуреникот. Вкупниот износ на овие резерви е покриен со вложувања во инвестициски фондови во согласност со избраниот производ од страна на осигуреникот.

27. ОДЛОЖЕНИ И ТЕКОВНИ ДАНОЧНИ ОБВРСКИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Обврски за данок од резултатот	5.032.946	1.520.196
Вкупно	<u>5.032.946</u>	<u>1.520.196</u>

28. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
Обврски по основ на провизија на посредници	7.766.752	18.148.345
Обврски по основ на однапред уплатена премија за животни осигурувања	53.618.893	43.618.722
Обврски по основ на уплатен капар за животни осигурувања	1.649.160	2.618.515
Останати обврски	3.090.585	3.149.695
Вкупно	<u>66.125.390</u>	<u>67.535.277</u>

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото во текот на своето работење е поврзано со своето матично друштво, Кроациа Осигурување дд, Загреб, како и со останатите друштва кои се поврзани со матичното друштво.

КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ (продолжува)

Трансакциите со овие поврзани субјекти се како што следува:

	2020	2019
Побарувања од:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	-	8.236
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	16.216.788	15.561.984
Вкупно	16.216.788	15.570.220
Обврски кон:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	85.038	13.826
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	170.942	109.202
Вкупно	255.980	123.028
Расходи:		
Кроација Осигурување дд, Загреб	265.385	189.998
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	674.547	635.418
Исплати на раководството	9.394.623	14.790.695
Вкупно	10.334.555	15.616.111
Приходи:		
Кроација Осигурување неживотно осигурување Скопје	816.545	171.007
Вкупно	816.545	171.007

Друштвото смета дека има непосреден однос на поврзана страна со мнозинскиот сопственик Croatia Osiguranje d.d. Zagreb и со членовите на Групацџата на мнозинскиот сопственик.

Значајни трансакции со поврзани страни во текот на 2020 година не се реализирани.

Ставката за исплати на раководството се состои од сите исплати на клучното раководство на Друштвото, членовите на Одборот на Директори како и директорите на секторите во кој износ се вклучени бруто платите, премиите за животното осигурување, бонусите и надоместот за членовите на Одборот на Директори.

30. НЕИЗВЕСНИ И ПРЕЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2020 година, Друштвото се јавува како тужена странка во една судска постапка по основ на исплата на штета кон осигуреник со вкупна вредност на побарувањата од страна на тужителите во износ од 59.128 денари (2019: 1.565.024 денари). За овој судски процес Друштвото има издвоено резерва во износ од 59.128 денари (2019: 674.856 денари). Исто така против Друштвото се води судски спор по други основи на износ од 384.444,00 ден.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во период од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на раководството на Друштвото, не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по оваа основа.

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот, Скопје **Финансиски извештаи за годината што завршува на 31 декември 2020**

(сите износи се искажани во денари, доколку не е поинаку искажано)

31.УСОГЛАСЕНОСТ СО ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

На 31 декември 2020 и 2019 година, Друштвото ги исполнува барањата на Законот за супервизија на осигурување во врска со покривање на маргина на солвентност, пропишаните лимити за вложувањата на капиталот утврден во согласност со Законот за супервизија на осигурување како и средствата кои ги покриваат техничките резерви, Друштвото има доволно средства за покривање на техничката резерва и покривање на капиталот во целост.

На 31 декември 2020 година, Друштвото има вложувања од капиталот во државни хартии од вредност издадени од Минстерство за финансии на РСМ, кои преставуваат 84,02% од капиталот (2019: 84,75% од капиталот). Нема ограничувања на лимит на овие вложувања. Друштвото редовно го известува регулаторот - Агенцијата за супервизија на осигурувањето („АСО“) преку кварталните извешати за овие вложувања и до сега нема добиено мерка или препорака за усогласување.

32.ПОСЛЕДОВАТЕЛНИ НАСТАНИ

По 31 декември 2020 година, датумот на известување, не се случиле значајни настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.

На ден 24.03.2021 год. неизвршниот член на Одборот на директори Матија Јурин со број на пасош 201002020 и адреса на живеење Звониградска улица бр.43А, Загреб, Република Хрватска, поднесе оставка од членство во Одборот на Директори која стапува на сила на ден 14.04.2021 год.

На ден 15.04.2021 год се одржа вонредно Собрание на акционери на КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД Друштво за осигурување на живот Скопје на која се донесе следната

- Одлука за избор на неизвршен член на Одборот на Директори

За неизвршен член во Одборот на директори едногласно е избран Марио Батерило, со адреса на ул. Мирогојска бр.42, Вуковар, Република Хрватска и број на пасош 208831757.

**Законска обврска за составување на годишна сметка и годишен извештај
за работењето согласно одредбите на ЗТД**

Согласно член 476, став 4 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476, став 6 од Законот за трговски друштва годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат конзистентни податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на Друштвото за деловната година.

Согласно член 477, став 6 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на Друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Годишната сметка на Друштвото (Биланс на состојба и Биланс на успех) и годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил годишната сметка и годишниот извештај за работење.

**Кроациа Осигурување АД Друштво за
осигурување на живот - Скопје**

Генерален Директор

Маја Станковска Костова

**Годишна сметка на Кроација Осигурување - Живот на
ден 31.12.2020 година**

ЕМБС: 05920922

Целосно име: КРОАЦИЈА ОСИГУРУВАЊЕ АД - Друштво за осигурување на живот Скопје

Вид на работа: 600

Тип на годишна сметка: Сметка за животна осигурување

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2020

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
1	-- АКТИВА: А. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (002+003)	3.368.785,00			3.278.938,00
3	-- Останати нематеријални средства	3.368.785,00			3.278.938,00
4	-- Б. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (005+008+009+010+011+012)	7.519.443,00			4.575.685,00
8	-- Постројки и опрема	3.125.005,00			2.477.396,00
9	-- Транспортни средства	1.492.806,00			169.579,00
12	-- Останати материјални средства	2.901.632,00			1.928.710,00
13	-- В.ВЛОЖУВАЊА (014+015+021+040)	3.071.706.020,00			3.421.912.128,00
21	-- III.ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА (022+034+035)	3.071.706.020,00			3.421.912.128,00
22	-- Вложувања во хартии од вредност (023+026+030)	2.440.321.289,00			2.626.478.246,00
23	-- Вложувања во хартии од вредност кои се чуваат до достасаност (024+025)	300.161.838,00			301.085.951,00
25	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	300.161.838,00			301.085.951,00
26	-- Вложувања во хартии од вредност расположиви за продажба (027+028+029)	2.140.159.451,00			2.325.392.295,00
28	-- Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	2.101.721.551,00			2.265.604.501,00
29	-- Акции, удели и останати сопственички инструменти	38.437.900,00			59.787.794,00
35	-- Депозити, заеми и останати пласмани (036+037+038+039)	631.384.731,00			795.433.882,00
36	-- Депозити	570.500.000,00			731.500.186,00
38	-- Останати дадени заеми	60.884.731,00			63.933.696,00
41	-- Г. ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА КАЈ КОИ	46.361.706,00			96.871.220,00

ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК(ДОГОВОРИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ)				
42	-- Д. ДЕЛ ЗА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ ВО БРУТО ТЕХНИЧКИТЕ РЕЗЕРВИ (043+044+045+046+047+048+049)	447.860,00		915.241,00
43	-- Дел за соосигурување и реосигурување во бруто резервите за преносни премии	447.860,00		915.241,00
51	-- Е.ПОБАРУВАЊА (052+056+057)	108.775.331,00		118.987.025,00
52	-- I.ПОБАРУВАЊА ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (053+054+055)	33.441.400,00		38.382.578,00
53	-- Побарувања од осигуреници	33.441.400,00		38.382.578,00
56	-- II.ПОБАРУВАЊА ОД РАБОТИ НА СООСИГУРУВАЊЕ И РЕОСИГУРУВАЊЕ			1.051.879,00
57	-- III.ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (058+059+060+061)	75.333.931,00		79.552.568,00
58	-- Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	2.131.871,00		
59	-- Побарувања по основ на вложувања	72.637.296,00		79.016.776,00
61	-- Останати побарувања	564.764,00		535.792,00
62	-- Ж.ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	24.672.828,00		17.055.773,00
63	-- З. ЗАЛИХИ			102.000,00
65	-- И. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ(АВР)	6.845.481,00		4.562.288,00
66	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+004+013+041+042+050+051+062+063+064+065)	3.269.697.454,00		3.668.260.298,00
68	-- ПАСИВА: А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (069+070-071-072+073+074+079-080+081-082)	425.131.948,00		513.734.601,00
69	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	184.131.750,00		184.131.750,00
71	-- III.СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	9.765.970,00		9.765.970,00
74	-- VI. РЕЗЕРВИ (075+076+077+078)	74.956.947,00		91.561.126,00
75	-- Законски резерви	74.956.947,00		91.561.126,00
79	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	125.996.684,00		159.205.042,00
81	-- IX. ДОБИВКА ЗА ТЕКОВНИОТ ПРЕСМЕТКОВЕН ПЕРИОД	49.812.537,00		88.602.653,00
86	-- В. БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (087+088+089+090+091+092)	2.726.724.169,00		2.981.869.402,00
87	-- Бруто резерви за преносни премии	9.088.991,00		8.804.453,00
88	-- Бруто математичка резерва	2.705.428.660,00		2.958.836.463,00
89	-- Бруто резерви за штети	10.307.141,00		14.228.486,00
92	-- Бруто останати осигурително технички резерви	1.899.377,00		
93	-- Г.БРУТО ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ ВО ОДНОС НА ДОГОВОРИ КАЈ КОИ ОСИГУРЕНИКОТ ГО ПРЕЗЕМА ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК	46.361.706,00		99.985.698,00
94	-- Д. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА РИЗИЦИ И НЕИЗВЕСНОСТИ (095+096)	2.380.292,00		1.511.261,00

95	-- Резервирања за пензиски планови, отпремнини и слични обврски кон вработените	2.380.292,00			1.511.261,00
99	-- Ж. ОБВРСКИ (100+104+105)	69.058.979,00			71.159.336,00
100	-- I. ОБВРСКИ ОД НЕПОСРЕДНИ РАБОТИ НА ОСИГУРУВАЊЕ (101+102+103)	3.506,00			1.000,00
101	-- Обврски спрема осигуреници	3.506,00			1.000,00
102	-- Обврски спрема застапници и посредници				0,00
103	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување				0,00
105	-- III. ОСТАНАТИ ОБВРСКИ (106+107+108+109+110)	69.055.473,00			71.158.336,00
107	-- Останати обврски од непосредни работи на осигурување	64.385.582,00			63.034.805,00
108	-- Обврски кон вработените	99.969,00			
109	-- Тековни даночни обврски	1.520.196,00			5.032.946,00
110	-- Останати обврски	3.049.726,00			3.090.585,00
112	-- S. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ НА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)	40.360,00			
113	-- ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (068+085+086+093+094+097+098+099+111+112)	3.269.697.454,00			3.668.260.298,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
201	-- А. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+211+234+235)	931.615.481,00			803.728.731,00
202	-- I. ЗАРАБОТЕНА ПРЕМИЈА (НЕТО ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА) (203+204+205-206-207-208+209+210)	805.271.615,00			653.137.013,00
203	-- Бруто полисирана премија за осигурување	805.885.717,00			654.531.544,00
207	-- Бруто полисирана премија пренесена во реосигурување/ретроцесија	886.337,00			2.146.450,00
208	-- Промена во резервата за преносна премија	-98.062,00			-284.538,00
210	-- Промена во бруто резервата за преносна премија-дел за реосигурување	174.173,00			467.381,00
211	-- II. ПРИХОДИ ОД ВЛОЖУВАЊА (212+219+228)	125.772.774,00			146.002.476,00
219	-- Приходи од останати вложувања (220+221+222+223+224)	125.772.774,00			146.002.476,00
220	-- Приходи од камати	110.073.771,00			124.366.148,00
221	-- Приходи по основ на курсни разлики	9.757.006,00			7.094.158,00

223	-- Нереализирани добивки од вложувања	5.104.305,00		14.144.728,00
224	-- Реализирани добивки (капитална добивка) од продажба на вложувања (225+226+227)	837.692,00		397.442,00
226	-- Финансиски вложувања за тргување (по објективна вредност)	837.692,00		397.442,00
235	-- IV. ОСТАНАТИ ФИНАНСИСКИ И ДРУГИ ПРИХОДИ	571.092,00		4.589.242,00
236	-- Б. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (237+245+255+258+261+280+298+301)	875.593.151,00		704.837.255,00
237	-- I. НАСТАНАТИ ШТЕТИ (НЕТО ТРОШОЦИ ЗА ШТЕТИ) (238-239-240-241+242-243-244)	174.086.845,00		240.564.106,00
238	-- Бруто исплатени штети	170.244.787,00		237.694.640,00
241	-- Бруто исплатени штети-дел за реосигурување/ретроцесија			1.051.879,00
242	-- Промени во бруто резервите за штети	3.842.058,00		3.921.345,00
245	-- II. ПРОМЕНИ ВО ОСТАНАТИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ (НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ) (246+249+252)	442.188.245,00		253.407.803,00
246	-- Промени во математичка резерва, нето од реосигурување (247-248)	440.486.967,00		253.407.803,00
247	-- Промени во бруто математичка резерва	440.486.967,00		253.407.803,00
252	-- Промени во останати технички резерви, нето од реосигурување (253-254)	1.701.278,00		
253	-- Промени во останати бруто технички резерви	1.701.278,00		
255	-- III. ПРОМЕНИ ВО БРУТО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ЗА ОСИГУРУВАЊЕ НА ЖИВОТ КАДЕ ИНВЕСТИЦИСКИОТ РИЗИК Е НА ТОВАР НА ОСИГУРЕНИКОТ, НЕТО ОД РЕОСИГУРУВАЊЕ (256-257)	19.595.160,00		51.724.615,00
256	-- Промени во бруто математичката резерва за осигурување на живот каде инвестицискиот ризик е на товар на осигуреникот	19.595.160,00		51.724.615,00
261	-- V. НЕТО ТРОШОЦИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ОСИГУРУВАЊЕТО (262+267)	224.179.147,00		143.485.123,00
262	-- Трошоци за стекнување на осигурувањето (263+264+265+266)	161.734.599,00		93.863.483,00
263	-- Провизија	119.807.608,00		56.723.407,00
264	-- Останати трошоци	8.350.943,00		7.410.948,00
266	-- Бруто плати за вработените во внатрешната продажна мрежа	33.576.048,00		29.729.128,00
267	-- Административни трошоци (268+269+275+276)	62.444.548,00		49.621.640,00
268	-- Амортизација и вредносно усогласување (обезвреднување) на материјалните и нематеријалните средства кои служат за вршење на дејноста	3.965.106,00		3.959.022,00
269	-- Трошоци за вработените (270+271+272+273+274)	17.590.116,00		17.485.550,00

270	-- Плати и надоместоци	11.300.033,00		10.911.307,00
271	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.381.828,00		1.047.664,00
272	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	4.336.596,00		4.650.790,00
274	-- Останати трошоци за вработените	571.659,00		875.789,00
275	-- Трошоци за услуги на физички лица кои не вршат дејност со сите давачки	2.805.061,00		2.266.074,00
276	-- Останати административни трошоци (277+278+279)	38.084.265,00		25.910.994,00
277	-- Трошоци за услуги	28.420.581,00		21.744.247,00
278	-- Материјални трошоци	2.316.623,00		1.632.616,00
279	-- Трошоци за резервирања и останати трошоци од работењето	7.347.061,00		2.534.131,00
280	-- VI. ТРОШОЦИ ОД ВЛОЖУВАЊА (281+287)	10.421.251,00		11.346.794,00
287	-- Расходи од останати вложувања (288+289+290+291+294+295)	10.421.251,00		11.346.794,00
288	-- Расходи за камати	25.291,00		
289	-- Расходи за курсни разлики	10.118.271,00		199.716,00
290	-- Нереализирани загуби од сведување на објективна вредност на вложувања	277.689,00		11.147.078,00
298	-- VII. ОСТАНАТИ ОСИГУРИТЕЛНО-ТЕХНИЧКИ ТРОШОЦИ, НАМАЛЕНИ ЗА РЕОСИГУРУВАЊЕ (299+300)	4.978.029,00		6.170.163,00
300	-- Останати осигурително технички трошоци, намалени за реосигурување	4.978.029,00		6.170.163,00
301	-- VIII. ОСТАНАТИ РАСХОДИ (302+303)	144.474,00		-1.861.349,00
302	-- Загуби поради обезвреднување на побарувања по основ на премија за осигурување	-626.650,00		-3.962.384,00
303	-- Останати финансиски и други расходи	771.124,00		2.101.035,00
306	-- Добивка за деловната година (201+304) – (236+305)	56.022.330,00		98.891.476,00
310	-- Добивка пред оданочување (306+308) или (306-309)	56.022.330,00		98.891.476,00
312	-- Данок на добивка	6.209.793,00		10.288.823,00
315	-- ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА ПО ОДАНОЧУВАЊЕ (310-312+313-314)	49.812.537,00		88.602.653,00
317	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	65,00		70,00
318	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00		12,00
320	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	49.812.537,00		88.602.653,00
329	-- Добивка за годината	49.812.537,00		88.602.653,00

348	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (329+346) или (346-330)	49.812.537,00		88.602.653,00
------------	---	---------------	--	---------------

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Претходна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Нето за тековна година
613	-- Набавна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	8.839.890,00			9.960.463,00
615	-- Акумулирана амортизација на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба	5.471.105,00			6.681.525,00
616	-- Сегашна вредност на компјутерскиот софтвер развиен за сопствена употреба(< или = АОП 003 од БС)	3.368.785,00			3.278.938,00
629	-- Набавна вредност на постројки и опрема	5.358.561,00			5.365.410,00
630	-- Акумулирана амортизација на постројки и опрема	3.158.369,00			3.808.289,00
632	-- Сегашна вредност на постројки и опрема(< = АОП 008 од БС)	2.200.192,00			1.557.121,00
637	-- Набавна вредност на компјутерска опрема	8.141.545,00			8.378.089,00
639	-- Акумулирана амортизација на компјутерска опрема	6.938.532,00			7.457.814,00
640	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема(< = АОП 008 од БС)	1.203.013,00			920.275,00
641	-- Набавна вредност на транспортни средства	5.553.590,00			4.063.236,00
643	-- Акумулирана амортизација на транспортни средства	4.060.744,00			3.893.657,00
644	-- Сегашна вредност на транспортни средства (< = АОП 009 од БС)	1.492.805,00			169.579,00
645	-- Оригинални уметнички и литературни дела	240.169,00			240.169,00
656	-- Краткорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)				145.000.186,00
657	-- Долгорочни депозити(< или = АОП 036 од БС)	570.500.000,00			586.500.000,00
660	-- Останати дадени заеми (до една година) (< или = АОП 038 од БС)	11.724.793,00			3.694.202,00
661	-- Останати дадени заеми (над една година) (< или = АОП 038 од БС)	49.159.938,00			60.239.494,00
664	-- Должнички инструменти (АОП 660+661)(< или = АОП 041 од БС)	60.884.731,00			63.933.696,00
671	-- Парични средства во банка и во благајна(< или = АОП 062 од БС)	24.672.828,00			17.055.773,00
682	-- Обврски спрема добавувачи(< или = АОП 110 од БС)	2.681.591,00			2.833.641,00

684	-- Трошоци од услуги на физички лица кои не вршат дејност(= АОП 275 од БУ)	2.805.061,00		2.266.074,00
685	-- Трошоци за наемнини(< или = АОП 277 од БУ)	5.297.959,00		5.545.794,00
686	-- Трошоци за банкарски услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.140.222,00		2.194.485,00
687	-- Трошоци за премии за осигурување(< или = АОП 277 од БУ)	4.829.403,00		4.266.101,00
688	-- Трошоци телекомуникациски и транспортни услуги(< или = АОП 277 од БУ)	2.084.448,00		2.040.776,00
689	-- Трошоци за услуги за одржување(< или = АОП 277 од БУ)	1.881.247,00		2.753.027,00
690	-- Трошоци за маркетинг, репрезентација, спонзорства и даноци(< или = АОП 277 од БУ)	11.181.254,00		8.233.290,00
691	-- Трошоци за останати услуги(< или = АОП 277 од БУ)	8.506.021,00		3.638.120,00
692	-- Трошоци за резервни делови и материјали за поправка и одржување(< или = АОП 278 од БУ)	244.835,00		262.694,00
693	-- Трошоци за канцелариски и потрошен материјал (< или = АОП 278 од БУ)	399.484,00		223.299,00
694	-- Трошоци за комунални услуги (струја, вода и сл.) (< или = АОП 278 од БУ)	651.196,00		618.629,00
695	-- Трошоци за печатење обрасци (< или = АОП 264 од БУ)	777.630,00		483.602,00
697	-- Трошоци за весници и списанија (< или = АОП 278 од БУ)	8.500,00		1.500,00
698	-- Отпис на ситен инвентар (< или = АОП 278 од БУ)	74.749,00		111.990,00
699	-- Трошоци за потрошено гориво (< или = АОП 278 од БУ)	937.859,00		414.504,00
701	-- Трошоци за резервирања(< или = АОП 279 од БУ)	1.990.797,00		912.028,00
702	-- Трошоци за придонеси и членарина (< или = АОП 279 од БУ)	28.612,00		28.612,00
703	-- Трошоци по основ на надоместоци за службени патувања и патни трошоци(< или = АОП 279 од БУ)	2.017.312,00		134.065,00
704	-- Трошоци по основ на надоместоци на членови на органи на управување(< или = АОП 279 од БУ)	205.055,00		205.617,00
705	-- Трошоци за стручно усовршување(< или = АОП 279 од БУ)	1.691.838,00		733.640,00
707	-- Трошоци за ревизија(< или = АОП 279 од БУ)	1.252.088,00		340.641,00
710	-- Останати трошоци од работењето(< или = АОП 279 од БУ)			10.000,00
712	-- Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	65,00		70,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2479	- 65.11 - Осигурување на живот	803.728.731,00			

Потпишано од:

Vesna Ristanchevska

CN=KIBSTrust Issuing CA for e-Signatures,
OU=KIBS AD Trust Services, OU=Class 2
DigiCert PKI Platform Individual Subscriber CA,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, O=KIBS AD
Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing CA for e-Signatures

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

**Годишен извештај на работење на Кроација
Осигурување - Живот на ден 31.12.2020 година**

Извештај за работата
за период од 01.01.2020 до 31.12.2020

CROATIA[®]
осигурување/живот

Содржина

I. Систем на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2020 година.....	3
II. Извештај за работење на Кроаџа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за период 01.01.2020 – 31.12.2020.....	5
1. Макроекономско опкружување	5
2. Пазар на осигурување	7
3. Основни податоци за Друштвото.....	8
4. Систематизација и организација	9
5. Деловна политика во 2020 година.....	10
5.1 Стратегиски цели за 2020 година	12
5.2 Годишни цели за 2020 година	12
5.3 Клучни проекти во 2020 година	12
6. Капитал и резерви.....	13
7. Технички резерви	13
8. Управување со ризиците.....	14
9. Законски контроли и ревизии	17
10. Корпоративно управување во Кроаџа осигурување - Живот АД Скопје	18
11. Усогласеност со прописите	18
12. Ликвидност во работењето	19
13. Принципи на реосигурување	19
14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2020 година	20
15. Деловни резултати од 31.12.2020 година	22
16. Развојни показатели на Друштвото	22
III. Финансиски показатели	23
Политика на вложување на средства на капитал и технички резерви	27
IV. Развојни проекти за 2020 година	28
V. Едукација на вработените од 01.01.2020. до 31.12.2020. година	30
VI. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОД 01.01.2020 – 31.12.2020 година	31
VII. Работа на органот за управување	33
VIII. ПРИЛОЗИ	34
Прилог 1 . Биланс на состојбата на 31.12.2020 и компаративни податоци за 2020 во однос на 2019	34

I. Системот на управување и активностите на клучните функции на Друштвото во 2020 година

Друштвото има воспоставено едностепен систем на управување преку Одборот на директори. Одборот има четири члена од кои три се неизвршни, а еден е назначен за извршен член на Одборот на директори со назив генерален директор. Еден од неизвршните членови на Одборот на директори е независен член. Неизвршните членови на Одборот ја вршат функцијата на надзор на работењето на Друштвото, додека генералниот директор го раководи работењето на Друштвото.

Воспоставено е управување со значајните ризици, кои влијаат на работењето преку активностите на клучните функции во Друштвото.

Клучни функции воспоставени на ниво на Друштвото се:

- Функцијата на управување со ризиците воспоставена преку менаџер за ризици, Одбор за управување со ризиците и Одбор за управување со ризиците во информацискиот систем. Менаџерот за ризици и Одборот за управување со ризиците ги разгледуваат ризиците на кои е изложено Друштвото во секојдневното работење. Одборот го известува генералниот директор за оценката на ризиците. Во текот на 2020 година Одборот за управување со ризиците одржа осум состаноци на кои се разгледуваа значајни прашања поврзани со управувањето со ризиците и соодветно го информираше генералниот директор. Во текот на годината функцијата за ризиците изработи квартални анализи за ризиците врз кои е изложено Друштвото, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките, како и креирање база за оперативен ризик. Одборот за управување со ризиците во ИТ ги разгледува прашањата поврзани со сигурноста и интегритетот на информацискиот систем, врши идентификација, анализа и евалуација на ризиците и предлага мерки за нивно отстранување и пренесување. Одборот за управување со ризиците во ИТ одржа 4 состаноци на кои беа разгледувани ризиците поврзани со информацискиот систем и донесе заклучоци и препораки до раководството на Друштвото. Исто така, во соработка со ИТ службата, креирана е нова методологија за управување со ризиците на информацискиот систем.
- Функцијата на следење на усогласеноста со прописите е воспоставена преку Одборот за следење на усогласеноста со прописите. Одборот ги следи законските измени што се од значење за работењето на Друштвото, дава препораки и насоки за постапување во врска со усогласувањето на Друштвото со законската и подзаконската регулатива. Во текот на 2020 година Одборот за усогласеност со прописите одржа 32 состанока на кои беа разгледувани законските измени и издаде препораки за постапување до соодветните организациони единици на Друштвото со цел да се обезбеди целосна усогласеност на работењето со релевантната регулатива.
- Актуарската функција во Друштвото е организирана како независна и самостојна позиција која го разгледува работењето на Друштвото, спроведува анализи и дава препораки до раководството во поглед на остварувањата на финансиските резултати од аспект на актуарските правила, прописи и ризици. Актуарската функција е оперативно независна и е интегрирана во организационата единица

на Друштвото на начин што оневозможува да е под влијание на другите клучни финкции или раководството на Друштвото.

- Воспоставена е интерна ревизија, која е независна и самостојна во своето работење. Внатрешниот ревизор за своето работење го известува Одборот на директори на Друштвото. Внатрешниот ревизор спроведува ревизии согласно со годишниот план и програма и за секоја спроведена ревизија подготвува посебен извештај со препораки за констатираните наоди. Внатрешниот ревизор го следи исполнувањето на препораките и доставува извештаи до огранот на надзор - Одборот на директори.

Значајни трансакции со поврзани страни

Во текот на 2019 година Друштвото потпиша договор за давање субординиран заем со Кроациа Осигурување АД – Друштво за неживотно осигурување во износ од 15.373,150 денари, на период од 7 години. Во текот на 2020 година нема значителни трансакции со поврзани страни.

II. Извештај за работењето на Кроациа осигурување А.Д. – Друштво за осигурување живот за периодот од 01.01.2020 до 31.12.2020

1. Макроекономско опкружување

Неодамнешните остварувања и проценки продолжуваат да укажуваат на неповолните глобални економски изгледи за 2020 и 2021 година во споредба со април, целосно како резултат на здравствената и економската криза што се одвива поради пандемијата ковид-19.

Со почетокот на вакцинацијата за заштита од ковид-19 се зголеми оптимизмот кај економските субјекти во однос на очекувањата за глобалниот раст на среден рок. Сепак, и натаму постои висока неизвесност, како и ризици поврзани со развојот на пандемијата и нејзиното времетраење. Притоа, надолните ризици на краток рок главно се поврзуваат со ограничувањата за поголемо производство на вакцината и со проблеми на нејзината дистрибуција, но и со присутниот скептицизам околу ефективноста и безбедноста на вакцината, појавата на нова мутација на вирусот во Обединетото Кралство, којашто веќе се појави и во други држави и согласно со тоа и евентуалното продолжување на времетраењето на воведените рестриктивни мерки поради справување со вториот бран на пандемијата, коишто во некои земји и се засилија во текот на декември. Другите ризици се однесуваат на несоодветните или, пак, на предвремено повлечените фискални мерки, зголемените изгледи за подолгорочен неповолен ефект врз пазарот на трудот и врз солвентноста на фирмите, притисокот врз глобалните синџири на снабдување, евентуално подолгото задржување на тековните навики за поголема воздржаност од потрошувачка, ризикот од повторно затегнување на глобалните финансиски услови, ризикот од неможност за отплаќање на јавниот долг кај дел од земјите, како и евентуално засилување на геополитичките и трговските тензии.

Споредбата на последните макроекономски показатели од домашната економија со нивната проектирана динамика во рамките на октомврскиот циклус проекции упатува на одредени отстапувања во одделните сегменти од економијата. Согласно со објавените проценети податоци и направените ревизии за БДП, во првите три квартала на 2020 година, во просек, економијата бележи реален пад од 5,9%, што е во согласност со очекувањата од октомвриската проекција (проектиран пад од 6,1%). Во однос на економската активност во четвртиот квартал на 2020 година, тековно расположливите високофреквентни податоци за периодот октомври-ноември 2020 година, општо земено, упатуваат на поумерени негативни ефекти од здравствената криза врз економската активност, а во споредба со претходниот квартал движењата во домашната економија се поповолни. Имено, во услови на целни и помалку рестриктивни мерки за справување со вториот бран на ковид-19, постепено приспособување на однесувањето и навиките на субјектите кон новонастанатата состојба, како и преземените мерки за поддршка на економијата, податоците за овој период покажуваат натамошно забавување на годишниот пад на индустријата и прометот во вкупната трговија, како и забрзување на растот во градежништвото, а единствено неповолни движења се забележуваат кај прометот во угостителството. Според објавените проценети податоци за БДП, во третиот квартал од 2020 година, реалниот БДП се намали на -3,3% на годишно ниво. Девизните резерви и натаму се на соодветно ниво и се одржуваат во сигурната зона.

Во Буџетот на Република Северна Македонија, во периодот јануари-ноември, е остварен дефицит од 40.052 милиона денари. Буџетскиот дефицит во најголем дел е финансиран преку користење странски заеми, при што дел од приливите се задржани како депозити на државата во Народната банка. Воедно, во овој период државата дополнително се задолжи на домашниот пазар на државни хартии од вредност и кај домашните банки. Остварениот буџетски дефицит за овој период на годината претставува 70,9% од дефицитот предвиден со вториот ребаланс на Буџетот за 2020 година.

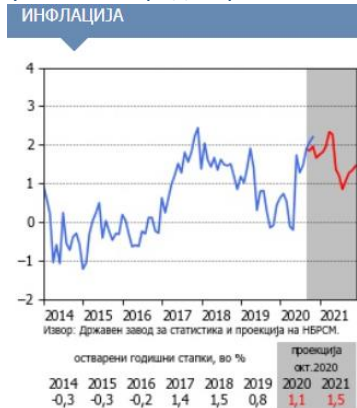
Во 2020 година меѓубанкарската каматна стапка на пазарот на депозити остана стабилна и ниска во просек (од 1,06%), додека индикативните каматни стапки на меѓубанкарското тргување со депозити (СКИБОР) генерално забележаа слаб пораст.

Во ноември вкупните заеми забележаа минимален месечен пад од 0,2%, во споредба со претходниот месец. Од секторска гледна точка, намалувањето на вкупните кредити е целосно резултат на кредитирањето на корпоративни претпријатија, со мало зголемување на кредитите на населението.

Инфлација

Во однос на промените на потрошувачките цени, ефектот на крајот на 2020 година (годишна стапка на инфлација од 1,2%) е поголем од априлската проекција.

Имајќи го предвид ова, како и очекуваниот негативен јаз во производството, стапката на инфлација во земјата за 2020 година се предвидува на 1,2%.

Вработеност

Според последните податоци на Државниот завод за статистика, во третиот квартал на 2020 година бројот на активното население во Република Македонија изнесува 941.136 лица, од кои 785.561 лица се вработени, а 155.575 се невработени.

Иако стапката на невработеноста бележи континуиран пад – од 37,3% во 2005, до 16,5% на крајот на третото тримесечје 2020 година, она што загрижува е сè уште ниската стапка на вработеноста, којашто на 30 септември 2020 година изнесува 46,6%, што се толкува како знак дека голем дел од работоспособното население не е активен учесник на пазарот на трудот.

Основните макроекономски индикатори се прикажани во следната табела:

Табела 1 – Макроекономски индикатори

%	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
	2018.	2018.	2018.	2018.	2019.	2019.	2019	2019	2020	2020	2020
Инфлација	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,2	1,0	0,8	0,5	1,7	1,9
Раст на БДП	0,1	3,1	3,0	3,7	3,8	3,1	3,6	3,4	0,2	-14,9	-3,3
Стапка на невработеност	21,6	21,1	20,8	19,4	17,8	17,5	17,1	16,6	16,2	16,7	16,5
Стапка на вработеност	44,6	44,9	45,1	45,9	46,9	47,1	47,4	47,9	48,1	47,4	46,6
Просечен девизен курс	61,57	61,50	61,49	61,49	61,55	61,51	61,5	61,5	61,61	61,69	61,70

2. Пазар на осигурување

Пазарот на осигурување во Република Македонија, заклучно со 31.12.2020 година, го сочинуваат 16 (шеснаесет) осигурителни компании од кои 5 (пет) се занимаваат единствено со осигурување на животот, а 11 (единаесет) вршат дејност во неживотното осигурување.

Во текот на третиот квартал во 2017 година, ново, петто друштво за осигурување на животот, Триглав осигурување, доби дозвола за работа од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Компанијата Triglav Life започна да работи во декември 2017 година.

Брокерски друштва, друштва за застапување во осигурувањето, лиценцирани брокери и застапници

Заклучно со 31.12.2020 година на пазарот на осигурувањето во Република Македонија работат и 40 осигурителни брокерски друштва, 10 друштва за застапување, 6 банки, кои работат како застапници во осигурувањето, 537 лиценцирани брокери и 1850 лиценцирани застапници во осигурувањето.

Друштва за осигурување на животот

Од вкупно 16 осигурителни компании што работат на територијата на Република Македонија, 5 друштва: Croatia osiguranje – Život, АД за осигурување живот „Grawe“ Скопје, Winner Life – Vienna Insurance Group, UNIQA Life Македонија и Triglav Life имаат основна дејност осигурување живот и работат со дозвола за вршење работи на осигурување на животот.

Заклучно со 31.12.2020 година бруто-полисираната премија на пазарот на осигурување изнесува 163,16 милиони евра, што претставува пад од 5,2% во однос на истиот период минатата година.

Заклучно со 31.12.2020 година друштвата за животно осигурување остварија приход по основа на бруто-полисирана премија во износ од 28,21 милиони евра, што претставува пад од 5% во однос на истиот период минатата година.

Во последните неколку години се забележани значително подобрување, стабилност и транспарентност во работењето на осигурителните друштва и создадени се услови за работа, во најголем дел, во согласност со нормите на европската законска рамка. Регулативата Солвентност II не стапи на сила, не се очекува нејзина примена до 2025 година.

Очекувањата се дека ќе продолжи динамичниот двоцифрен раст во сегментот осигурување на животот. Активното вклучување на банките, како алтернативен дистрибутивен канал за овие производи и нивно поврзување со банкарските производи е еден од предизвиците за развој на осигурувањето живот. Во моментот постојат шест банки што работат на пазарот на осигурување, кои дејствуваат како застапници за осигурување.

Значаен фактор за долгорочната перспектива за развој на осигурувањето живот претставува фискалната стабилност на државата, како и зголеменото ниво на финансиската едукација на граѓаните на Република Македонија. Очекувањата се дека во иднина, со закрепнување на актуелната политичка криза и со враќање на макроекономските показатели, осигурувањето живот ќе ја преземе водечката позиција во вкупната премија за осигурување. Со брзиот развој на пазарот се развива свеста за потреба од планирани заштеди. Повисоките инвестиции во развојот на осигурителниот сектор, особено во осигурувањето на животот, како двигател на целиот пазар, можат да придонесат за значителен економски развој на целата земја.

3. Основни податоци за Друштвото

Друштвото Кроацيا осигурување – Живот А.Д. Скопје е основано на 10 август 2004 година со Решение за дозвола за работа во осигурувањето бр. 18-3209/6 издадена од Министерството за финансии во Р. Македонија, а работата ја започна во април 2005 година.

Согласно со решението од Министерството за финансии и Статутот на Друштвото бр.02-2201/2 од 20.10.2008 година, Друштвото врши работи на осигурување на животот со приоритетност во делувањето 65.11 –Осигурување живот:

- Класа 1 – Осигурување од последица на несреќен случај во случај на смрт или нарушување на здравјето поради несреќен случај - дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 2 – Здравствено осигурување (од групата на неживотно осигурување) - дозвола согласно со решение број УП 07-1-177 од 29.04.2013.
- Класа 19 – Осигурување живот- дозвола согласно со решение бр. 18-3209/6 од 10.08.2004 година.
- Класа 21 – Осигурување живот поврзано со удели и инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промената на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициски фондови - дозвола согласно со решение број УП 19-1-386 од 23.08.2016.

Друштвото е заведено во Трговскиот регистар во рамките на Централниот регистар на Р. Македонија под единствен матичен број на субјектот ЕМБС 5920922 и единствен даночен број ЕДБ 4030004526504.

Друштвото работи и учествува во платниот промет под називот:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ АД – Друштво за осигурување на животот (на хрватски: CROATIA OSIGURANJE d.d. – Društvo za osiguranje života)

Скратениот назив на друштвото гласи:

КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ

Во правните трансакции со странски држави името на Друштвото е на англиски јазик и е напишано со латинично писмо:

CROATIA INSURANCE – LIFE.

Друштвото во јануари 2018 година го смени своето седиште. Новото седиште на Друштвото е во Скопје, на ул. Костурски херои бр.38, Општина центар, Република Македонија.

Заштитен знак на Друштвото е дел од називот на Друштвото што се користи во правниот промет, како додаток во облик на цртеж со текстуален дел, кој претставува ликовна графичка целина и тоа приказ на едностран цилиндар пресечен од десната страна. Под заштитниот знак се наоѓаат зборовите: КРОАЦИА ОСИГУРУВАЊЕ - ЖИВОТ.

Со одлука на Собранието, Друштвото беше ребрендирано во 2008 година, од Вардар – Кроацيا а.д. во Кроацيا Осигурување а.д. - Друштво за осигурување живот.

Во сопственичката структура на Друштвото акции имаат тројца акционери: Croatia osiguranje а.д. Загреб, Кроацيا осигурување а.д. Љубушки и Вардар осигурување а.д. Скопје. Во декември 2007 година беше извршена купопродажба на 2,520 акции помеѓу акционерите Кроацيا осигурување а.д. Загреб и Кроацيا осигурување а.д. Љубушки, со што е зголемено учеството на Кроацيا осигурување Загреб во акционерскиот капитал од 36,4% на 70%.

Во декември 2008 година е извршена докапитализација на Друштвото во согласност со Измените на Законот за супервизија во осигурувањето на Р. Македонија во износ од 2.250,000.00 евра, со што е зголемен основниот капитал на Друштвото, но и уделот на Кроацيا осигурување а.д. Загреб во вкупната сопственичка структура на 92,5%.

На ден 24 ноември 2011 година е донесена одлука за купување акции во Кроаџа осигурување – живот а.д. Скопје, од акционерите во Друштвото Триглав осигурување АД (АД за осигурување Вардар). Во декември 2011 година е извршена купопродажба на 2,250 акции од Друштвото Триглав осигурување АД, со што Кроаџа осигурување – Живот А.Д., Загреб поседува 92,5% од вкупниот пакет акции, а Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје поседува 7,5% од вкупниот пакет акции.

Кроаџа осигурување - Живот д.д. Скопје, согласно со Одлуката донесена на XIII вонредна седница на Собранието на акционерите, број 02-1483 / 1 од 29.11.2012 година, за продажба на 750 обични обични акции со номинална вредност од 100 евра по акција или со единствена продажна цена од 105 евра по акција, на 24 декември истата година добила Одлука за одобрување за продажба на сопствени акции преку приватна понуда за познат купувач (Croatia osiguranje dd Zagreb), издадена од Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија. Кроаџа осигурување а.д. Загреб на 08.01.2013. уплати вкупен износ на средства во износ од 78.750 евра, со што стана сопственик на 750 нови обични акции претходно во сопственост на Кроаџа Осигурување Живот АД Скопје. По завршувањето на продажбата, сопственичката структура изгледа вака:

Основачкиот капитал изнесува: 3.000.000,00 eura

Бројот на издадените акции: 30.000

Номиналната вредност на акција: 100,00 eura

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување А.Д. Загреб: 28.500

Број на акции во сопственост на Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје: 1.500

Одборот на директори на Друштвото има 4 члена и на ден 31.12.2020 година е во следниот состав:

1. Ванчо Бален, претседател, неизвршен член;
2. Матија Јурин, неизвршен член;
3. Маја Станковска Костова, извршен член, генерален директор;
4. Огнен Блажевски, независен неизвршен член.

Ваквата организациска поставеност на Управниот одбор е во согласност со одредбите од член 367 од Законот за трговските друштва и Законските одредби на Друштвото. Овластено лице во Друштвото со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет е Маја Станковска Костова, извршен член во Управниот одбор – генерален директор без ограничувања.

4. Систематизација и организација

Со почеток од 01.01.2018 година Компанијата усвои нова систематизација и организација насочена кон зголемување на продуктивноста на вработените преку воведување нов систем за плати преку фиксен и варијабилен дел, намалување на фиксните трошоци и подобрување на деловните резултати.

Во новата систематизација е воспоставена нова служба, нов продажен канал, бизнис-продажба.

Деловната активност на Компанијата во 2020 година, според постојната систематизација е организирана во три организациски дела:

- Сектор за управување со деловните операции;
- Сектор за управување со осигурувањето;
- Сектор за финансии, сметководство и контрола.

- Овластен актуар на Друштвото е Гордана Пецељ.
- Овластен внатрешен ревизор на Друштвото е Ѓоко Ѓорѓиев.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

Внатрешниот ревизор во Друштвото во своето работење е независен од организационите делови и е директно одговорен за неговата работа пред Одборот на директори.

На ден 31.12.2020 година бројот на вработените во Кроаџа осигурување – Живот А.Д. Скопје е 72 со редовен работен однос.

Таблица 2: Стручна подготовка на вработените на 31.12.2020.

Вкупен број вработени	Магистер	Висока стручна подготовка	Средна стручна подготовка
72	7	52	13

5. Деловната политика во 2020 година

Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото ја продлабочи својата активност во областа на осигурувањето на животот, што му овозможи да ги зајакне угледот и афирмацијата во финансиското и економското опкружување на Република Македонија. Друштвото бележи успешно работење заклучно со 31.12.2020 година под влијание на кризата предизвикана од пандемијата ковид-19. Менаџментот на Друштвото презеде многубројни мерки за реализација на планираните деловни политики и реализација на стратегиските цели, насочени кон континуирано зајакнување на каналите за продажба преку:

- Зголемување на бројот на надворешните застапници и зајакнување на надворешната продажна мрежа преку редовно контактирање, воведни и корективни обуки и семинари;
- Зајакнување на човечките ресурси во Секторот за унапредување на продажбата на осигурувањето преку континуирана едукација и обука;
- Зајакнување на контролата над деловните процеси, активности и редовно следење на постигнатите продажни резултати;
- Оптимизирана наградна програма со цел зголемување на продажните резултати и намалување на флукуацијата во овој канал;
- Продолжување на соработката со постојните брокерски друштва и агенции за застапување во осигурувањето;
- Зајакнување на развојот на банко-каналот на продажба – интензивирана е соработката преку врзана продажба со една од најголемите банки во Република Македонија - НЛБ банка;
- Во текот на првиот квартал на 2020 година започната е продажба со Уни банка, Скопје;
- Во вториот квартал од 2020 год. Халк банка престана да продава полиси за Друштвото иако договорот беше сè уште активен;
- Маркетинг активности како поддршка на продажбата со цел зголемување на продажбата;
- Иницирање меѓуинституционална соработка со цел да се зголеми продажбата;
- Следење на трендот на осигурување и истражување и креирање дополнителни услуги и услуги ориентирани кон корисниците;
- Анализи на пазарот и поставување на производите поблиску до преференциите и потребите на осигурениците;
- Дигитализација на продажната мрежа – се креира апликација за онлајн продажба.

Со посебно внимание продолжуваат напорите за развој на стратегијата на Друштвото во врска со процесот на градење сопствена продажна мрежа, како предуслов за одговарање на промените на пазарот на осигурување и

за потребата за намалување на трошочната структура на Друштвото, а и за зајакнување на сопствениот потенцијал по пат на:

- Продолжување на стратегијата – Развој на продажната мрежа, градење активни застапници во надворешната продажна мрежа;
- Задржување на постојните и придобивање нови застапници, кои се продажно ориентирани;
- Континуиран процес на едукација и менторство на надворешните застапници со директно вклучување и надзор на внатрешните регионални координатори и Кроаџа академија;
- Во согласност со потребите на пазарот финансиската состојба и стратегијата за развој на бизнисот, компанијата има регионално вработени во еден град во Р.Македонија.

Заклучно со 31.12.2020 година Друштвото примени конзервативна политика на вложувања капитал и техничка резерва, што како стратегија даде задоволувачки резултати и квалитетен приход од работењето.

Управувањето со квалитетот на штетите, одржување постојана солвентност и ликвидност и инвестирање средства во согласност со законската регулатива и актите на Друштвото беа целите на Друштвото утврдени со деловната политика за 2020 година.

Посебен акцент на деловната политика на Компанијата во текот на 2020 година беше ставен на континуираниот процес на примена на имплементираниот сертификат според стандардот ISO 9001, како и негово постојано подобрување од страна на раководството за квалитетот на Компанијата.

Имплементацијата на ИСО (ISO) стандардот претставува конкурентска предност на Кроаџа осигурување - Живот а.д. Скопје бидејќи со овој процес Друштвото се стекнува со примат на прва осигурителна компанија што поседува сертификат за квалитетот ISO 9001: 2015 на македонскиот пазар на осигурувањето. Во текот на вториот квартал од 2020 год. Друштвото го обнови ИСО сертификатот 9001:2015.

Во текот на третиот квартал од 2020 година, Друштвото го обнови вториот ИСО сертификат, ISO 10002: 2018 - Управување со жалбите и задоволството на клиентите во обезбедувањето услуги за осигурување на животот станувајќи првата компанија во регионот што го поседува овој сертификат. Со сертификацијата од страна на Lloyd's Register Quality Assurance во согласност со овој стандард само ја докажуваме посветеноста на компанијата на своите клиенти и настојувањето да се обезбеди максимален квалитет.

5.1 Стратегиски цели за 2020 година

Согласно со стандардите ISO 9001:2015 Друштвото ги дефинираше стратегиските цели за период 2020 – 2024 година.

1. Продолжување на развојот на банко-каналот на продажба.
2. Разгледување на можноста за отворање интернистичка ординација со понуда на лекарски услуги за клиентите од Кроациа осигурување и користење на таа синергија за развој на Друштвото и за ширење на базата на клиенти за животното осигурување.
3. Понатамошен развој на интерната продажна мрежа – директна продажба и развој на застапничка мрежа.
4. Развој на здравственото осигурување како дополнително осигурување со основното осигурување на животот.
5. Развивање комплетн веб-софтвер за следење и евалуација на базата на податоци, овозможување едноставен и брз пристап, а со тоа зголемување на ефикасноста на заднинските деловни процеси.

5.2 Годишни цели за 2020 година

Согласно со стандардот ISO 9001:2015 Друштвото ги дефинираше целите за 2020 година:

1. Воведување УНИ банка во продажбата на животното осигурување;
2. Програма за лиценцирање застапници за осигурување;
3. Воведување нови производи;
4. Поврат на мин. 40% од истеците;
5. Развивање ИТ апликација за подобрување на ефикасноста (автоматизација на процесите, алатка за извештаите, модул за истек и сл.)

5.3 Клучни проекти во 2020 година

Во текот на 2020 година клучни проекти спроведени во Друштвото се:

1. Продажна акција на ризико-полиси – на постојното портфолио Друштвото достави персонализирани понуди за ризико-полиси со цел зголемување на осигурителното покритие.
2. Равој на нови производи – UNIT link со мешано и детско штедно осигурување, дополнително осигурување од операции, дополнително осигурување поради работна неспособност и траен инвалидитет.
3. Ripricing за сите тарифи.
4. Продажна кампања – започнување со достава на персонализирани дописи до постојните клиенти за вклучување дополнителни осигурувања согласно со новите рајдери.

6. Капитал и резерви

Вкупниот обем на капиталот на Друштвото заклучно со 31.12.2020 година изнесува 8.342.543 евра.

Табела 3: Вкупен обем на капиталот на 31.12.2020

Вкупен капитал (ЕУР)	31.12.2020
Запишан капитал - редовни акции	3.000.000
Откупени сопствени акции	-158.297
Законски резерви	1.484.117
Задржана нераспределена добивка од претходни периоди	2.580.560
Нето-добивка за тековниот период	1.436.163
Вкупен капитал	8.342.543

*Износ на уплатениот капитал по курс на денот на уплатата

Со измените на Законот за супервизија на осигурувањето од 12 јуни 2007 година, цензусот на почетниот капитал е зголемен на 3.000.000 евра, така што изнесува 184.131.750 денари (3.000.000 евра на денот на уплатата на средствата) и е поделен на 30.000 обични акции со номинална вредност од 100 евра. Сите акции се платени во целост, издадени во нематеријална форма, слободни за преносливост и се чуваат во Централниот депозитар за хартии од вредност на Република Македонија.

Во согласност со Одлуката на Собранието на акционерите на 22 декември 2011 година, Кроаџа осигурување - Живот а.д., Скопје, откупи 2.250 сопствени акции по цена од 105 евра (6.458 денари).

Кроаџа осигурување - Живот а.д. Скопје, согласно со Одлуката на Собранието на акционерите, на 29.11.2012 година. Во 2007 година, продаде 750 обични акции со единствена продажна цена од 105 евра по акција преку приватна понуда за познат купувач (Кроаџа осигурување dd Загреб).

Во продолжение е претставена сопственичката структура на Кроаџа осигурување – Живот а.д. Скопје на ден 31.12.2020 година:

Табела 4: Акциски капитал на ден 31.12.2020

	Број на акции	% удел
Кроаџа осигурување а.д. Загреб	28,500	95%
Кроаџа осигурување – Живот а.д. Скопје	1,500	5%
ВКУПНО	30,000	100%

7. Технички резерви

Вкупните технички резерви на Друштвото на 31 декември 2020 година изнесуваат **2.981.869.402 MKD (48.333.216 ЕУР)**, истото е прикажано во следната табела:

Табела 5: Вкупна техничка резерва на ден 31.12.2020.

Вкупни технички резерви	МКД	ЕУР
Резерва за преносна премија	8.804.453	142.712
Резерва за штети	14.228.486	230.630
Математичка резерва	2.958.836.463	47.959.874
ВКУПНИ ТЕХНИЧКИ РЕЗЕРВИ	2.981.869.402	48.333.216

Следната табела го прикажува износот на математичката резерва што ја поседува Друштвото на 31.12.2020 година

Табела 6: Математичка резерва на ден 31.12.2020

Математичка резерва на 31.12.2020	МКД	ЕУР
Математичка резерва за мешано осигурување	2.015.757.030	32.673.470
Математичка резерва за доспеани, неисплатени полиси	25.041.611	405.900
Математичка резерва за детско осигурување	517.225.734	8.383.728
Математичка резерва за ТБС	12.751.941	206.697
Математичка резерва за малигни болести	1.366.492	22.150
Математичка резерва за колективно осигурување	35.156.617	569.855
Математичка резерва за ризико осигурување	309.917.567	5.023.464
Математичка резерва за детско кро инвест	1.871.848	30.341
Математичка резерва за мешано + кро инвест	2.492.972	40.409
Математичка резерва за кро инвест флекси	18.292.484	296.503
Математичка резерва за ренти	286.165	4.638
Математичка резерва за дополнителни осигурени суми	18.676.002	302.720
ВКУПНО МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА	2.958.836.463	47.959.875

Покрај тоа, Друштвото поседува посебна резерва за осигурување на животот во групата за осигурување на животот каде што осигуреникот презема инвестициски ризик во висина од 99.985.968 МКД (1.620.677 ЕУР).

Во извештајниот период Друштвото инвестираше во дел од средствата за покривање на техничките резерви законски утврдени со член 88 од Законот за супервизија на осигурувањето, почитувајќи ги ограничувањата за поединечни инвестиции содржани во член 89 од Законот.

Согласно со Законот за супервизија на осигурувањето, Друштвото е должно да го одржува нивото на капиталот соодветно на степенот и видот на бизнисот што го врши и ризиците на кои е изложено. **На ден 31.12.2020 година Друштвото ги исполни сите услови за адекватност на капиталот во осигурувањето живот.**

8. Управување со ризиците

Во согласност со деловната стратегија, менаџерот за ризици и Одборот за управување со ризиците на Друштвото редовно ги идентификува потенцијалниот ризик, неговата проценка, вреднувањето на алтернативите и изборот на средствата за регулирање и усвојување и истовремено примена на Одлуката.

Во врска со постапката за изготвување финансиски извештаи, Друштвото поднесува финансиски извештаи, кои ги одразуваат финансиската состојба, финансиското работење и готовинскиот тек. Сметководствената политика на Друштвото е усогласена со меѓународните сметководствени стандарди прифатени во Република Северна Македонија и регулативата на Агенцијата за супервизија на осигурување на Република Северна Македонија.

Во текот на годината функцијата за ризици изработи квартални анализи за ризиците врз кои Друштвото е изложено, воспостави интерни кредитни рејтинзи за банките, како и креирање база за оперативен ризик. Исто така, во соработка со ИТ службата, креирана е нова методологија за управување со ризиците на информацискиот систем.

Друштвото управува со **ризику од осигурување** преку поставување соодветни лимити при стекнување постапки за одобрување трансакции, кои вклучуваат нови производи или ги надминуваат утврдените лимити, тарифирање,

дизајн на производот и управување со реосигурувањето. За да се избегне ризикот од осигурување, се применуваат следниве методи:

1. Одбивање понуди што не ги исполнуваат условите за прифаќање;
2. Превентивно одбегнување потенцијални ризици;
3. Преземање ризици само во случај на проценка на мал ризик;
4. Пренос на ризикот за реосигурување;
5. Управување со ризикот со делење и намалување на ризикот.

Друштвото пренесува дел од ризикот во реосигурување за да може да ја контролира изложеноста на ризикот од евентуални големи исплати за настанати штети и за да го заштити капиталот.

Извештаите за адекватност на резервите, премиите за осигурување, како и за износите на самопридржај, ги изработува именуваниот овластен актуар на Друштвото и тие се во согласност со законските прописи и лимити.

Усогласеноста на средствата за покривање на техничките резерви со регулаторните лимити, односно искористеноста на лимитите на 31.12.2020 година е прикажана во табелата во продолжение. Од приложеното се гледа дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни лимити:

Табела 7: Покриеност на математичката резерва на 31.12.2020 година.

Вид на вложување за покривање на математичка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2020 (МКД)	Изложеност на 31.12.2020 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	4.289.210	69.524	0,14%
Депозити кај банки	60%	709.360.186	11.498.042	23,52%
Вложувања во државни обврзници	80%	2.195.861.232	35.592.784	72,82%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	32.094.393	520.219	1,07%
Заеми	20%	48.560.546	787.119	1,61%
Вкупни вложувања		2.990.165.567	47.959.874	99,16%
Барано покривање на математичка резерва		2.958.836.463	47.959.874	
Покриеност на математичка резерва		31.329.104	507.814	101,06%

Табела 8: Покриеност на техничка резерва на 31.12.2020 година.

Вид на вложување за покривање на техничка резерва	Регулаторен лимит	Изложеност на 31.12.2020 (МКД)	Изложеност на 31.12.2020 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	3%	971	16	0,00%
Депозити кај банки	60%	6.000.000	97.254	0,20%
Вложувања во државни обврзници	80%	16.372.837	265.388	0,54%
Удели во кеш инвестициски фондови	20%	2.865.278	46.443	0,10%
Вкупни вложувања		25.239.086	409.101	0,84%
Барано покривање на технички резерва		22.117.698	358.506	
Покриеност на техничка резерва		3.121.388	50.595	114,11%

Усогласеноста на средствата за покривање на капиталот со регулаторни лимити, односно искористувањето на средствата на 31.12.2020 година е прикажано во табелата подолу. Од приложеното може да се види дека Друштвото е во согласност со пропишаните регулаторни граници:

Табела 9: Покриеност на капиталот на 31.12.2020 година.

Вид на вложување за покрите на капитал	Регулаторен лимит	Изложено на 31.12.2020 (МКД)	Изложено на 31.12.2020 (ЕУР)	Реализација на лимит
Средства на трансакциски сметки	100%	12.765.592	206.198	3,01%
Депозити кај банки	100%	16.140.000	261.614	3,81%
Удели во кеш инвестициски фондови	100%	24.828.123	402.440	5,86%
Вложувања во државни обврзници	100%	354.456.383	5.745.395	83,68%
Останати заеми	100%	15.373.150	249.184	3,63%
Вкупни вложувања		351.458.863	5.716.117	
Основен капитал		421.853.010	6.837.829	
Минимален гарантен капитал		185.082.000	3.000.000	
Вишок - недостаток на капитал во однос на минималниот гарантен капитал		236.771.010	3.837.829	227.92%
Маргина на солвентност		185.859.816	3.012.608	
Вишок - недостаток на капитал во однос на маргината на солвентност		235.993.194	3.825.221	226.97%

Пазарен ризик е ризик од можни загуби што произлегуваат од промените или флукуациите на девизниот курс, каматните стапки и пазарните цени. Дел од овој ризик се ризиците од АЛМ (asset liability management) се ризици што произлегуваат од несовпаѓањето на средствата и обврските во однос на рочноста, промените на девизните курсеви и промените на каматните стапки. Друштвото може да биде изложено на валутен, ризик од проемна на каматните стапка и ликвидносен ризик.

Друштвото може да биде изложено на релевантниот ризик преку финансиски средства или инвестиции во каматоносни финансиски инструменти и финансиски обврски, а изложеноста на ризик од промената на каматните стапка не зависи само од природата на финансиските инструменти туку и од сметководствената класификација. Друштвото го анализира и следи финансискиот ефект преку анализа на чувствителноста, анализа на пазарот на капитал и надворешни фактори на ризик извршени од функцијата за управување со ризикот во соработка со други организациони единици.

Друштвото е изложено на **кредитен ризик** со инвестирање во должнички хартии од вредност, вложувања во заеми на осигурениците, депозити кај банки, побарувања врз основа на премии и други побарувања. Друштвото посветува големо внимание на навремено плаќање на побарувањата, со постојано подобрување на процесот и платежната технологија.

Оперативен ризик претставува ризикот од загуби поради неадекватни или погрешни внатрешни деловни процеси, односно настани предизвикани од грешки на вработените, системски грешки или негативни надворешни настани. Исто така, вклучува правен ризик, ризик на информативниот систем, како и ризик од загуба поради неусогласеност со прописите и е тесно поврзан со други ризици на кои е изложено Друштвото. Оперативниот ризик е во корелација со големината на деловниот субјект и е присутен во сите фази на деловните процеси. Управувањето, контролата и следењето на оперативните ризици се засноваат на воспоставените ефективни контролни механизми, односно на внатрешните прописи, правила и работни процедури, кои јасно ги регулираат процесите и деловните активности. Друштвото посветува посебно внимание на управувањето со оперативните ризици во доменот на информативниот систем, како и во процесот на штетите. Друштвото континуирано работи на подобрување на системот за управување со оперативниот ризик, а основата првенствено е да го подигне нивото на културата на управувањето во сите вработени во Друштвото и понатаму да работи на подобрување на системот за внатрешна контрола.

Екстерни фактори на ризикот - Ризиците од опкружувањето на кои е изложено Друштвото ги опфаќаат следниве фактори за ризик: **политички, макроекономски, социјални, технолошки, правни (законодавни) и еколошки ризици**. Друштвото спроведе анализа на наведените надворешни фактори за ризик при разгледување на севкупниот ризичен профил на надворешните фактори за ризик и утврди дека тие имаат мало влијание врз одделни ризици на Друштвото или како придвижувачи на одделни ризици на Друштвото.

Ризикот од ликвидност се дефинира како ризик од неспособност за трансформирање на одредени форми на имот во пари или ризик од неможност за балансирање на куповната моќ од една страна и обврските од друга страна. Друштвото активно управува со ризикот од ликвидност преку дневно следење на показателите за ликвидност во согласност со прописите на Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Оснвна цел при управувањето со финансиските, осигурителните, оперативните и другите ризици е одржување адекватно ниво на капиталот и техничките резерви на соодветниот обем и видовите на осигурување, имајќи ги предвид ризиците на кои е изложено. Друштвото активно ги управува средствата користејќи пристап кој создава рамнотежа во квалитетот, диверзификација, усогласеност на средствата и обврските, ликвидност и принос на вложувањата. Друштвото ги разгледува и ги одобрува целите на портфолиото, ја одредува насоката на вложувањата, ограничувањата и врши надзор над процесот на управување со активата и пасивата. Соодветно внимание посветува на почитувањето на одредбите на Законот за супервизија на осигурувањето. Друштвото активно ги управува и ги извршува своите обврски преку нивно редовно утврдување, согласно со начинот и правилата пропишани со Законот за супервизија на осигурувањето.

Ризикот од концентрација се однесува на ризикот од концентрацијата на изложеност на Друштвото кон поединци, групи на поврзани субјекти или претставува збир на изложености поврзани со заеднички фактори на ризик, како што се ист економски сектор или географска област, исти професии, а кои имаат голема веројатност за настанување штета или загуба. Друштвото спроведе анализа и утврди дека работи со низок концентрациски ризик.

9. Законски контроли и ревизии

Во текот на првиот квартал од 2020 година беше спроведена редовна годишна ревизија на финансиските извештаи на Друштвото, што покажува дека финансиските извештаи во 2019 година беа презентирани на реален и објективен начин во согласност со важечките сметководствени стандарди и сметководствени политики на Групацијата.

Ревизор на финансиските извештаи на Друштвото за 2020 година е фирма за ревизија на Grant Thornton Скопје назначена на седницата на Собранието на акционерите.

Во текот на првиот квартал од 2020 година Друштвото го прими конечниот записник за спроведената контрола од страна на Управата за финансиско разузнавање, од аспект на почитување на одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам, како и од страна на Агенцијата за супервизија на осигурувањето од аспект на работењето на Друштвото во класата 21 – Осигурување на животот поврзано со удели во инвестициски фондови кога осигуреникот го презема инвестицискиот ризик во врска со промените на вредноста на инвестициските купони или други хартии од вредност на инвестициските фондови. Контролите не утврдија законски неусогласености во работењето на Друштвото.

Во текот на вториот квартал од 2020 година Друштвото го прими конечниот записник за спроведена контрола од страна на Управата за јавни приходи во делот на почитување на Законот за данок на добивка и Законот за личниот доход за годините 2016, 2017 и 2018 год. Контролата не утврди законска неусогласеност во работењето на Друштвото. Во истиот период беше спроведена и контрола од страна на Државниот инспекторат на трудот, кој исто така заврши со записник во кој немаше наоди за неправилности во работењето на Друштвото.

Во текот на вториот квартал од 2020 година Друштвото го прими конечниот записник за спроведена контрола од страна на Агенцијата за заштита на личните податоци.

Беа спроведени и една теренска и една вонтеренска ревизија од стана на регулаторот – теренската супервизија беше во контекст на реосигурување и работа на актуарите, а вонтеренската ревизија за вложувања средства од МР во инструменти со девизна клаузула.

10. Корпоративно управување во Кроацيا осигурување - Живот АД Скопје

Кроацيا осигурување - Живот АД Скопје беше член на Институтот на директори од крајот на 2014 година, од чија страна Друштвото длабоко го евидентира статусот на компанијата во делот на корпоративното управување, а направен е Извештај за корпоративно управување, кој ги опишува состојбата, позитивната страна и предизвиците за подобрување во насока на примена на добро корпоративно управување.

Во оваа насока се утврди дека Друштвото е фокусирано на примена на добри практики за корпоративно управување како составен дел на деловната стратегија на Компанијата и во насоките кои се генерално признати, но исто така дефинирани во Извештајот. Според Извештајот, Друштвото применува добри практики за корпоративно управување во работата на Собранието на акционерите, Одборот на директори, органите на управување, поделбата на одговорностите помеѓу раководството, внатрешната ревизија, дефинираното контролно опкружување од неизвршните членови на ОД, беа применети насоки за имплементација на тела кои ќе спроведат идентификација, мерење и управување со ризикот и регулаторна усогласеност. Дополнително е утврдено дека Друштвото е во согласност со транспарентните насоки за деловно работење и објавување.

Препораките од Извештајот беа спроведени од страна на Друштвото во текот на 2018 година.

Со цел да се подобри дел од корпоративното управување на III / 2018 година. Состанокот на Одборот на директори беше усвоен со Правилник за компетентност и соодветност и Правилникот за наградување.

11. Усогласеност со прописите

Со цел следење на усогласеноста со законската регулатива, Друштвото, со посебна одлука, има формирано Одбор за усогласеност со прописите со цел обезбедување координативно тело кое организирано ќе работи на целосна усогласеност на Друштвото со сите прописи што го опфаќаат работењето. Основна задача на ова координативно тело е да разгледува начини за имплементација на новата усвоена регулатива. Одборот за усогласеност со прописите за секоја спроведена нова регулатива доставува писмена информација до генералниот директор и до Одборот за управување со ризикот.

Согласно со Законот за заштита на личните податоци, Друштвото се јавува како контролор, односно обработувач на збирки на личните податоци, на личните податоци на субјектите со кои во текот на работењето има воспоставено деловен однос.

Друштвото, согласно со законските прописи, на секои три години спроведува надворешна контрола на информацискиот систем и информатичката инфраструктура од страна на надворешен овластен контролор.

Со цел обезбедување сигурност и безбедна обработка на личните податоци, Друштвото секоја година спроведува внатрешна ревизија на воспоставените мерки за заштита на прибирањето, чувањето и обработката на личните податоци.

Друштвото има назначено офицер за заштита на личните податоци, кој се грижи за правилна примена на организациските и технички мерки за заштита при обработката на личните податоци. Офицерот за заштита на личните податоци ќе продолжи редовно да учествува на обуките и работилниците во организација на Дирекцијата за заштита на личните податоци, по што стекнатото искуство го пренесува на другите вработени.

Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување на животот, согласно со Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам, презема мерки и дејствија за спречување на перењето пари и финансирање тероризам, односно реализира серија сеопфатни мерки што треба да придонесат за што поефикасно спроведување на обврската да се препознаат обидите за перење пари и финансирање тероризам, при што за потенцијалните сомнителни случаи ја информира Управата за финансиско разузнавање, како и Агенцијата за супервизија на осигурувањето.

Друштвото има назначено овластено лице за спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и има формирано Служба за спречување на перењето пари.

Како дел од финансискиот систем, друштвото е должно да презема мерки и дејствија за откривање и спречување на перењето пари и финансирање на тероризмот и тоа:

- изготвување проценка на ризикот од перење пари и финансирање тероризам и нејзино редовно ажурирање;
- воведување и примена на програми за ефикасно намалување и управување со идентификуваниот ризик од перењето пари и финансирање тероризам;
- анализа на клиентите;
- известување и доставување податоци, информации и документација до Управата согласно со одредбите на Законот за спречување перење пари и финансирање тероризам и подзаконските акти донесени врз негова основа;
- чување, заштита и водење евиденција на податоците.

Друштвото најмалку двапати годишно реализира обука за вработените со цел усовршување и оспособување во областа спречување на перењето пари.

Друштвото секоја година на седница на Одборот на директори носи Програма за спречување на перењето пари и финансирање тероризам, во која се имплементираат законските барања.

На иницијатива на Управата за финансиско разузнавање овластено лице беше дел од реализацијата на проектот „Национална проценка на ризиците од перење пари и финансирање тероризам“ (НРА).

12. Ликвидност во работењето

Со цел обезбедување на потребните финансиски средства за исполнување на обврските во секое време, Друштвото дневно ја проценува својата ликвидност во согласност со методологијата за пресметување на коефициентот на ликвидноста пропишан од Агенцијата за супервизија на осигурувањето. Во текот на 2020 Друштвото работи со висок коефициент на ликвидност, на 31.12.2020 година беше 105,77.

13. Принципи на реосигурување

Со одлука донесена на VI/2019 на состанокот на Одборот на директори на Друштвото од 19.12.2019 година максималниот самопридржај за 2020 година е до 30.000,00 евра.

Сите склучени осигурувања со осигурен износ од над 30.000 евра, врз основа на ризикот од смрт од болест или смрт од несреќен случај, Друштвото ги склучува по проценка на ризикот и ќе бидат предмет на реосигурување.

Од 01.07.2020. Друштвото склучи договор за реосигурување за случај на смрт поради болест или несреќен случај. Границата на покритието изнесува 270.000 евра за конечната нето-загуба од еден настан над 30.000 евра од конечната нето-загуба.

Од 01.12.2019 е склучен факултативен договор за реосигурување, кој покрива смрт на двајцата родители во ист настан, во случај кога агрегираната осигурена сума е поголема од 30.000 евра.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

14. Осигурително управување со состојба на ден 31.12.2020 година

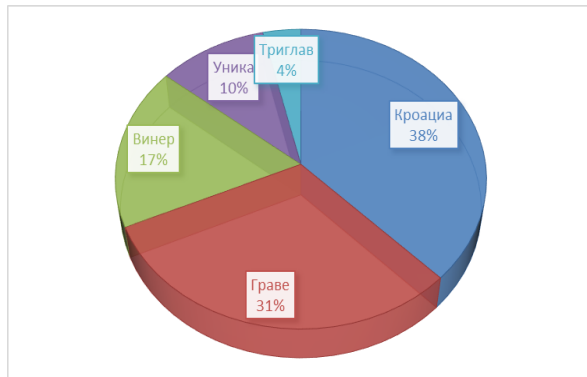
Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2020 година е лидер на пазарот за осигурување живот со бруто-полисирана премија со 38% пазарно учество.

Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје на 31.12.2020 година го реализира своето работење во согласност со:

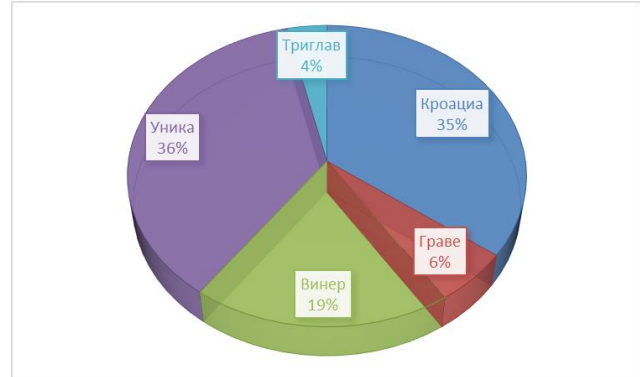
- Закон за супервизија на осигурувањето;
- Статут на Друштвото и други законски прописи во Република Македонија;
- Усвоена деловна и развојна политика во согласност со планот од 2020 година;
- Услови на пазарот на осигурување во Р. Македонија.

Согласно со податоците за остварената премија, на 31.12.2020 година Друштвото има 38% од вкупниот пазар според бруто-премијата и 35% од вкупниот број полиси за животно осигурување што се продаваат во Р. Македонија. Оваа ситуација јасно кажува дека македонските граѓани во Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје препознаваат стратегиски партнер за донесување долгорочни заштеди и безбедносни одлуки. На долг рок, нашата визија е да останеме лидер на осигурителниот пазар со квалитетот на производите што ги нудиме, континуирано подобрување на постојните производи и развој на нови производи.

Графикон 1: Удел на пазарот по полисирана премија

Графикон 2: Удел на пазарот по број на полиси

Заклучно со 31 декември 2020 година Друштвото се фокусираше на исполнување на планираните деловни резултати во согласност со планот за работа за 2020 година и приближување на својата бизнис-стратегија до потенцијалните осигуреници. Притоа, доследно се спроведуваат основните начела на осигурителното работење и се почитуваат законските норми во доменот на осигурувањето и известување на надзорните државни органи за осигурување.

Развојната стратегијата на Друштвото во 2020 година беше во насочена кон промовирање на осигурувањето живот, постојано одржување едукативни обуки и презентации пред потенцијалните осигуреници.

Намалувањето на влијанието на светската ковид-криза врз бизнисот на компанијата беше главната задача на менаџментот и вработените во компанијата во текот на 2020 година. Како одговор на рецесијата, менаџментот презема многубројни мерки за амортизација на негативните влијанија:

- Тековен систем за редовно следење на процесот на наплата.
- Строго дефинирани работни процедури при добивање барања за откуп со главен акцент на промена или одложување на одлуката на осигуреникот за откуп на полисата (можност за заем, одложено плаќање).
- Строго дефинирана работни процедури при добивање барање за исплата на осигурена сума за доживување со цел склучување нови договори за осигурување.
- Интензивирање на активностите во насока на развој на интерната продажна мрежа, што опфаќа одржување едукативни семинари за Застапници за осигурување од страна на Кроациа Академија;
- Интензивирање на активностите во насока на активирање на интензивна соработка со нови брокерски друштва за нивно посредување во осигурувањето.

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

- Организирање онлајн (online) едукација за сите канали на продажба од страна на Кроаџа Академија.
- Промоција за користење онлајн (online) можност за плаќање премија и следење на состојбата на полисите.
- Промоција на можноста за користење заем.
- Понуда на нови производи согласно со потребите на пазарот.

Заклучно со 31 декември 2020 година Друштвото, во согласност со препораките на доминантниот акционер и целокупното економско опкружување, продолжи со мерките за штедење, рационализација на работните места и операционализација на вкупните оперативни трошоци.

Нашиот деловен успех е резултат на добра деловна стратегија и посветеност кон бизнисот фокусиран на квалитетот, иновациите и развојот на сопствена продажна мрежа.

Заклучок со 31.12.2020 година, 48% од новите договорени премии беа продадени преку сопствената продажна мрежа, 7% преку брокерски друштва и 45% преку банкарски канали. Повисокиот износ на премијата што се продава преку внатрешните канали и соработката со повеќе банки овозможи дисперзија на каналите за продажба и ја намали можната зависност на еден доминантен продажен канал.

Воведувањето нови осигурителни производи приспособени на специфичните пазарни услови, како и создавање дополнителни вредности кои се клиентски ориентирани се начини за обезбедување одлично позиционирање на пазарот на осигурување живот во Р. Македонија и задоволството на нашите клиенти.

Во 2020 година, нашите напори се фокусираа на осигурениците, како на постојните така и на идните.

Иновацијата, развојот на внатрешна продажна мрежа и будното следење на пазарот се клучни елементи во нашата деловна стратегија, но со јасно определување за нејзино продолжување и во идниот развој на Друштвото.

а) Комерцијален назив на склучените договори за осигурување во 2020 година во рамките на класите за осигурување

Кроаџа осигурување - Живот АД Скопје, на пазарот на осигурување на Република Македонија во 2020 година ги нуди следните осигурителни производи:

- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со дополнително осигурување во случај на смрт поради нереќен случај и тешко болна состојба.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување.
- Осигурување на животот во случај на смрт и доживување со еднократна уплата на премија.
- Дополнително осигурување од последица на несреќен случај со осигурување на животот;
- Дополнително осигурување од тешко болни состојби со осигурување на животот.
- Дополнително осигурување од малигни болести.
- Детско штедно осигурување;
- Колективно осигурување на животот.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико ПЛУС осигурување.
- Доживотно осигурување на животот во случај на смрт – Круг на животот.
- Осигурување на животот во случај на запишување на факултет.
- Осигурување на животот во случај на склучување брак.
- Менаџерско осигурување.
- Осигурување на животот во случај на смрт – Ризико осигурување со опаѓачки суми.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови - Cro Invest.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Flexi Invest.
- Рентно осигурување.
- Осигурување на животот врзано со инвестициски фондови – Инвест.
- Детско штедно осигурување со инвестициски фондови – КОКО Инвест.

- Дополнително осигурување за операции.
- Дополнително осигурување во случај на траен инвалидитет и работна неспособност.
- Дополнително ризико-осигурување.

Другите класи на осигурување на животот од ставовите 20, 22 и 23 од член 5 од Законот за супервизија на осигурувањето ќе се воведат sukcesивно за време на работењето на Друштвото во идниот период во согласност со условите на пазарот и потенцијалните пазарни потреби.

15. Деловни резултати од 31.12.2020 година

Во периодот 01.01.2020 година - 31.12.2020 Кроациа осигурување Живот АД Скопје оствари вкупна заработена премија од **653.137.013 MKD (10.586.719 EUR)**, што претставува пад од 18,89% во однос на минатата година.

Приходите од вложувањата на капиталот и техничките резерви изнесуваа **146.002.476 MKD (2.366.559 EUR)**, што претставува пораст од 16,08% во однос на истиот период од претходната година.

Вкупните приходи остварени во периодот 01.01.2020 година - 31.12.2020 беа **803.728.731 MKD (13.027.664 EUR)**, што претставува пад од 13,73% во однос на вкупните приходи остварени во истиот период во претходната година.

Бруто-добивката на Друштвото на 31.12.2020 година изнесува **98.891.476 MKD (1.602.935 EUR)**, што претставува раст од 76,52% во однос на бруто-добивката остварена во истиот период во претходната година.

16. Развојни показатели на Друштвото

Веќе 15 години Друштвото успешно работи и главна стратегиска цел и натаму останува задржување на трендот на раст, односно освојување поголем дел од пазарот и голем удел во вкупната премија за осигурување на животот на македонскиот пазар.

Табела 10: Преглед на годишните приходи, приходи од инвестиции и бруто добивка (EUR)

Период (од-до)	Приходи од продажба (EUR)	Приходи од вложувања (EUR)	Бруто-добивка (EUR)
01.01.2016 - 31.12.2016	8.948.747	1.143.494	400.328
01.01.2017 - 31.12.2017	10.099.359	1.570.508	549.176
01.01.2018 - 31.12.2018	12.523.639	1.681.568	659.096
01.01.2019 - 31.12.2019	13.096.914	2.045.565	911.146
01.01.2020 - 31.12.2020	10.586.719	2.366.559	1.602.935

Од податоците прикажани во табелата бр. 10 може јасно да се види континуираниот раст, како во премијата на Друштвото така и во делот на добивката на Друштвото, освен во 2020 година, кога бележи пад во премијата како резултат на кризата предизвикана од ковид-вирусот, која почна во 03/2020 и уште трае.

Графикон 4: Преглед на годишните трендови на приходи, приход од инвестиции и бруто добивка (ЕУР)

III. Финансиски показатели

1. Биланс на успех од 31.12.2020 година

Според резултатите од работењето со состојба 31.12.2020 година Кроациа осигурување - Живот АД Скопје ги оствари следниве резултати:

	31.12.2020	
	МКД	ЕУР
Вкупни приходи	803.728.731	13.027.664
Вкупни расходи	704.837.255	11.424.729
Бруто добивка	98.891.476	1.602.935

Структурата на остварениот приход се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Приходи од осигурување	81,3%	653.137.013	10.586.719
Приходи од вложувања	18,2%	146.002.476	2.366.559
Останати приходи	0,6%	4.589.242	74.387
ВКУПНО	100,0%	803.728.731	13.027.664

Во вкупните остварени приходи во текот на 2020 година, најголемо учество (**81,3%**) е бруто-приход остварен од продажба на полиси за осигурување живот во износ од **653.137.013 МКД (10.586.719 ЕУР)**.

Финансиските приходи (приходи од вложувањата од математичката резерва, капитал и технички резерви) изнесуваат **146.002.476 МКД (2.366.556 ЕУР)**, односно нивното учество во вкупните приходи изнесува **18,2%**.

Структурата на остварените расходи се состои од:

	Процент (%)	МКД	ЕУР
Трошоци за осигурени случаи	34,13%	240.564.106	3.899.311
Промена во математичката резерва	35,95%	253.407.803	4.107.495
Промена во посебна резерва	7,34%	51.724.615	838.406
Трошоци за стекнување	13,32%	93.863.483	1.521.436
Останати административни трошоци	7,04%	49.621.640	804.319
Останати технички трошоци	0,61%	4.308.814	69.842
Трошоци на вложувања	1,61%	11.346.794	183.921
ВКУПНО	100,0%	704.837.255	11.424.729

Трошоците за **штети, доживувања, откуп на полисите и промена на резервите за штети** изнесуваат **240.564.106 МКД (3.899.311 EUR)**, односно претставуваат 34,13% од вкупните расходи остварени во извештајниот период. Вкупниот износ на откупи реализиран за периодот 01.01.2020 - 31.12.2020 изнесува **69.612.920 МКД (1.128.358 EUR)**.

Промената во математичката резерва со состојба на ден 31.12.2020 година изнесува **253.407.803 МКД (4.107.495 EUR)** или **35,95%** од вкупните расходи.

Промената во математичката резерва за полиси каде што осигуреникот го презема инвестицискиот ризик со состојба од 31.12.2020 година изнесуваше **51.724.615 МКД (838.406 EUR)** или 7,34% од вкупните расходи.

Трошоците за осигурување со состојба на ден 31.12.2020 година изнесуваат **93.863.483 МКД (1.521.436 EUR)** или **13,32%** од вкупните расходи. Структурата на поединечните ставки на трошоците е следна:

Трошоци за осигурување	МКД	ЕУР
Провизија	56.723.407	919.432
Маркетинг	3.673.333	59.541
Останати трошоци за осигурување	33.466.743	542.463
ВКУПНО	93.863.483	1.521.436

Општите и административни трошоци во периодот 01.01.2020 година - 31.12.2020 година изнесуваат 49.621.640 МКД (804.319 EUR), што претставува учество од 7,04 % во вкупните расходи.

Поединечно учество на трошокот во вкупните општи и административни трошоци на 31.12.2020:

Општи и административни трошоци	МКД	ЕУР
Амортизација	3.959.022	64.172
Бруто-плата на вработените	17.485.550	283.424
Закуп на деловен простор	5.494.938	89.068
Останати трошоци*	22.682.130	367.655
ВКУПНО	49.621.640	804.319

Оперативните трошоци за периодот 01.01.2020 година - 31.12.2020 година изнесуваат 53.930.454 МКД (874.160 EUR), што претставува учество од 7,65% во премијата за живот.

Анализа на штетите 31.12.2020. година

Друштвото во текот на 2020 година продолжи да ја применува политиката на транспарентен систем на исплата на штетите пријавени од нашите осигуреници. Исто така, Кроаџа осигурување -Живот АД, Скопје во периодот 01.01.2020 година - 31.12.2020 година пристапи кон решавање и ликвидација на штетите по сите основи, со цел да го зголеми задоволството на осигурениците. Во делот на статистиката, вкупниот број пријавени случаи е прикажан во табелата подолу:

Табела 11: Вкупно пријавени побарувања на 31 декември 2020 година

Ризик	Вкупно пријавени штети во 2020	Ликвидирани штети	Одбиени штети	Резервирани штети
Незгода	404	260	126	39
Смрт	92	57	22	24
ТБС	34	17	15	10
Малигни	1	1	0	0
Вкупно	531	335	163	73

Во периодот од 01.01.2020 до 31.12.2020 се исплатени 57 штети по основа на смрт од болест (51 пријавени штети во 2020 и 6 штети пријавени во 2019 година) со вкупен износ за исплата од 20.970.344,00 MKD (339.909,97 ЕУР), за ТБС се исплатени 17 барања со износ за исплата од 2.278.367,00 (36.930 ЕУР) и за ризик незгода се исплатени 260 штети (248 пријавени штети во 2020 година, 11 штети од 2019 и 1 штета од 2018 година) со вкупен износ од 5.003.61700 MKD (81.103,78 ЕУР).

Просечното време за решавање на штетите од пријава до плаќање е вкупно 12 дена.

Табела 12: Преглед на ефективното решавање на штетите по класи на осигурување за периодот 01.01.-31.12.2020

Интерна поделба на класи на осигурување	Вкупно пријавени штети во 2020 г.	Позитивно решени штети	Одбиени штети	Вкупно решени штети	Резервирани штети	Ефективно решени штети (5:2)
1	2	3	4	5	6	7
Несреќен случај	404	260	126	386	39	95,54%
Живот	92	57	22	79	19	85,86%
ТБС	34	17	15	42	10	123,53%
Малигни	1	1	0	1	0	100,00%

Табела 13: Преглед на ефикасноста во решавањето на штетата

Ред. Бр.	Опис	01.01.2019. – 31.12.2019.	01.01.2020. – 31.12.2020	Индекс 4:3
1	2	3	4	5
1	Вкупно пријавени штети во тековниот период	539	531	98,51%
2	Позитивно ликвидирани штети	389	335	86,11%
3	Одбиени штети	168	163	97,20%
4	Вкупно решени штети	557	508	91,20%
5	Вкупен број резервирани штети	52	68	130,76%

Во периодот од 01.01.2020 до 31.12.2020 година вкупниот број поднесени претставки е 86.

По основа пријави на настанати несреќни случаи примени се вкупно 78 претставки, од кои 39 беа позитивно решени, 39 беа отфрлени. По основа на смрт од болест, заклучно со 31 декември 2020 година, примени се 6 претставки, од кои 6 се одбиени. По основа на ТБС, примени се 2 претставки од кои една е одбиена и 1 е во резерва. Друштвото, заклучно со 31 декември 2020 година, води 1 судски процес кој се однесува на штета од настаната незгода и резервацијата за овој процес изнесува 59.128,00 МКД (958,32 ЕУР).

Реализација на дадениот план за работењето на Друштвото на ден 31.12.2020

Таблица 14: Реализација на планот за 2020 и споредување на податоци за 2020 со 2019

Опис	Реализирано 31.12.2020 МКД	Реализирано 31.12.2020 ЕУР	План за реализација 31.12.2020 ЕУР	Индекс на реализација на план 31.12.2020	Реализирано 31.12.2019 МКД	Реализирано 31.12.2019 ЕУР	Индекс 2020/2019
Приходи од премија	653.137.013	10.586.719	14.411.480	73,46	805.271.615	13.096.914	81,11
Приходи од осигурување	652.385.094	10.574.531	14.431.264	73,52	804.999.380	13.092.486	81,22
Промена во бруто-резервите за пренесна премија	751.919	12.188	-19.784	114,25	272.235	4.428	227,08
Приходи од вложувања	146.002.476	2.366.559	2.180.313	108,54	125.772.774	2.045.565	116,08
Приходи од камати	124.366.148	2.015.855	1.995.922	100,99	110.073.771	1.790.237	112,98
Нереализирани добивки (сведување на објективна вредност)	14.144.728	229.272	0	0,00	5.104.305	83.016	0,00
Приходи од капитални добивки	397.442	6.442	53.659	12,19	837.692	13.624	6,79
Позитивни курсни разлики	7.094.158	114.989	130.732	87,96	9.757.006	158.688	72,71
Останати приходи	4.589.242	74.387	3.986	1.866,21	571.092	9.288	803,59
Вкупни приходи	803.728.731	13.027.664	16.595.779	78,50	931.615.481	15.151.767	86,27
Трошоци за осигурени случаи	240.564.106	3.899.311	3.700.258	105,38	174.086.845	2.831.343	138,19
Штети	28.705.399	465.287	393.676	118,19	25.866.531	420.693	110,98
Удел на реосигурување	-1.051.879	-17.050	0	0,00	0	0	0,00
Откупи	69.612.920	1.128.358	978.226	115,35	64.260.953	1.045.138	108,33
Доживувања	139.376.321	2.259.155	2.317.232	97,49	80.117.303	1.303.025	173,97
Резерви за штети	3.921.345	63.561	11.124	571,38	3.842.058	62.487	102,06
Промена во математичка резерва	253.407.803	4.107.495	7.278.595	56,43	440.486.967	7.164.067	57,53
Промена во посебна резерва	51.724.615	838.406	200.906	417,31	21.296.438	346.365	242,88
Тошоци за осигурување	93.863.483	1.521.436	3.312.214	47,83	161.734.599	2.630.447	57,08
Провизии	56.723.407	919.432	2.419.781	38,00	119.807.608	1.948.547	47,35
Останати трошоци на осигурување	37.140.076	602.005	892.433	74,49	41.926.991	681.899	79,78
Општи административни трошоци	49.621.640	804.319	942.221	82,50	62.444.548	1.015.596	84,00
Бруто плати и стимулации	17.485.550	283.424	300.025	94,66	17.590.116	286.085	92,18
Останати административни трошоци	32.136.090	520.895	642.196	76,82	44.854.432	729.511	79,92
Трошоци на вложувања	11.346.794	183.921	180.522	120,71	10.421.251	169.491	117,82
Останати трошоци	4.308.814	69.842	0	0,00	5.122.503		
Вкупни расходи	704.837.255	11.424.729	15.614.716	73,17	875.593.151	14.157.309	80,50
Бруто добивка	98.891.476	1.602.935	981.063	163,40	56.022.330	911.146	176,52

Табелата бр. 14 дава преглед на реализацијата на поставениот план на Друштвото на ден 31.12.2020 и споредба со податоците за работењето за 2020 и 2019 година .

Врз основа на податоците од таблицата може да се заклучи дека Друштвото на ден 31.12.2020 ги реализирало зададените планови за бруто-добивка.

Врз основа на резултатите се донесени следните заклучоци:

- Во периодот 01.01.2020 до 31.12.2020 година Друштвото има реализирано добивка од 1.602.935 ЕУР, што претставува реализација на планот за 2020 година во износ од 163,4%;
- Приходите од осигурувањето на ден 31.12.2020 изнесуваат 10.586.719 ЕУР, што во однос на Планот за периодот 01.01.2019 – 31.12.2020 година претставува пад за 26,54%.
- Друштвото секојдневно ја следи должната премија и презема мерки за наплата, со редовен процес на доставување месечни фактури и опомени за наплата на должна премија во текот на годината. Друштвото превзема зголемени мерки на наплата на должна премија по пат:
 - телефонско контактирање на должниците секој месец,
 - посебно контактирање пред да се раскине договорот за осигурување поради неплаќање,
 - можности за одобрување заем наменет за уплата на годишната премија, со отплата на месечни рати.
- Вкупните приходи на ден 31.12.2020 година изнесуваат 13.027.664 ЕУР, што претставува намалена реализација во однос на планот за 2020 за 21,5%.
- Приходите од вложувањата – приходи од камати и капитална добивка (реализирана и нереализирана), на ден 31.12.2020 година бележат пораст за 8,54% во однос на планот за период 01.01.2020 – 31.12.2020 година и изнесуваат 2.366.559 ЕУР.
- Расходите за осигурените случаи изнесуваат 3.899.311 EUR, што претставува реализација над планот за период 01.01.2020 -31.12.2020 од 5,38%
- Расходите за промена на математичката резерва бележат пад во однос на планот од 33,87% во однос на планот за период 01.01.2020 – 31.12.2020 година во износ од 4.945.901 ЕУР.
- Трошоците за осигурување се реализирани во износ од 1.521.436 ЕУР, што претставува пад на реализација на планот за 2020 во износ од 52,17%.
- Административните трошоци за период 01.01.2020 – 31.12.2020 година во однос на планот за 2020 се помали во износ од 17,50% и изнесуваат 804.319 ЕУР.
- Трошоците за вложувања на ден 31.12.2020 година бележат раст за 20,71% во однос на планот за период 01.01.2020 – 31.12.2020 година во износ од 183.921 ЕУР.

Согласно со заклучоците може да се забележи дека, како резултат на пандемијата ковид -19, која ја обележа скоро цела 2020 година, е намалена продажбата на полисите за осигурување живот, особено ризико-полисите преку банко-каналот на продажба.

Политика на вложување средства на капитал и технички резерви

Вложувањето на осигурителните друштва е строго регулирано со Законот за супервизија на осигурувањето во Р.С. Македонија. Имајќи ги предвид сите значајни насоки за управување на вложувањата, Друштвото усвои стратегија и модел на вложување, кои придонесуваат за остварување на планираните приходи од вложување и воедно овозможува долгорочно, стабилно, солвентно и профитабилно работење.

И покрај сите законски можности за вложување на средствата од капиталот и резервите, Друштвото применува конзервативна стратегија на вложување. Кроаџа осигурување–Живот АД Скопје ги презема сите превентивни мерки за намалување на евентуалните негативни последици од глобалната економска криза..

Поради валутната и роковната усогласеност обврската за исплата на осигурените суми по основа на активните полиси за животна осигурување во порфолиото на Кроаџа осигурување –Живот АД Скопје се состои од вложувања на рок од 1 месец до 30 години.

Графички приказ 5: Структура на вложувања на 31.12.2020

Во портфолиото на Кроаџа осигурување живот нема високоризични вложувања во акции и вложувања во недвижности, кои тешко можат да се претворат во ликвидни средства.

Друштвото внимателно ја следи состојбата на домашните и на странските пазари на капитал и постојано работи на приспособување на вложувањата кои се изложени на потецјални загуби поради промена на каматните стапки и другите промени на пазарните услови.

IV. Развојни проекти за 2020 година

Во 2020 година Друштвото продолжи со реализаија на проектите што го следеа работењето на Друштвото и, согласно со остварените резултати, се покажаа високопрофитабилни од аспект на повратот на инвестицијата и зголемувањето на продажбата. Како значајни се:

- **„НАЈРЕДОВЕН ПЛАЌАЧ 2020 ГОДИНА“:**

Со цел да се зголеми на наплатата и да е продолжи добрата традиција за грижа на корисниците за 2019, повторно ќе го наградиме најредовниот плаќач.

- **„КАЈ НАС ВАШАТА ЛОЈАЛНОСТ ВРЕДИ ПОВЕЌЕ“**

Во насока на нудење дополнителни поволности и бенефиции за нашите клиенти во 2011 година започнавме проект со кој на нашите клиенти им овозможуваме попуст на многубројни продажни и угостителски објекти користејќи ја Кроаџа лојалити картицата. Овој проект претставува уште еден начин да ја подобриме грижата за нашите корисници. Поради атрактивноста на проектот и заинтересираноста на трговците за ваква соработка се зголемува и бројот на соработниците. Континуирано се зголемува бројот на соработниците. Проектот започна во 2011, се разви, и Друштвото во јуни 2015 година воведо и ГОЛД ЛОЈАЛИТИ КАРТИЧКА со посебни погодности за ВИП клиентите.

- **ОНЛАЈН ПЛАЌАЊЕ**

Друштвото на своите осигуреници им ја обезбеди можноста за онлајн (on-line) плаќање на капарите по понуда, која наиде на одлична реакција кај продажната мрежа. Кроаџа осигурување –Живот АД Скопје засега е единствената осигурителна компанија што на пазарот нуди можност за онлајн плаќање.

- **MY CRO ACCOUNT апликација**

Во насока на континуирано надградување на грижата за корисниците ја воведовме и апликацијата што претставува веб-интегрално решение, кое им овозможува на нашите осигуреници онлајн следење на полисите за животно осигурување, а нашите застапници им овозможува следење на нивните активности. Во 2014 година апликацијата е надградена со нови функции во делот на застапниците /соработниците со цел зголемување на мотивитраноста на надврешната мрежа по пат на покажување на рејтингот на реализијата. Исто така е овозможено и регионалните координатори да ги следат податоците објавени на апликацијата.

Во 2015 година е изработена нова надградена апликација My Cro Account, направено е и интегрирање на увидот во состојбата на полисата, и онлајн плаќањето е овозможено за редовно ажурирање на податоците во годината.

- **ПРОГРАМА БЕНИФИЦИЈА ПЛУС**

Водени од фактот дека компаниите зависат, пред сè, од своите вработени, Друштвото на своите лојални вработени им овозможува дополнителни бенефиции со програмата Бенефиција плус. Програмата на сите вработени им нуди одредени бенефиции, а, дополнително, секој месец се наградуваат најдобрите со однапред утврдени критериуми. Цел на оваа програма, пред сè, е да ја зголеми мотивацијата, да ја намали флукуацијата и да овозможи подобра работна атмосфера помеѓу вработените.

- **ПРОМЕНА НА НАГРАДНАТА ПРОГРАМА ЛОЈАЛИТИ (LOYALTY)**

Со цел намалување на трошоците по основа на награди, а истовремено и задржување на наградната програма како дополнителна стимулација, мотивација и задржување на постојните застапници од надворешната продажна мрежа, како и привлекување нови потецијални застапници, Друштвото во 2020 година продолжува со примена на Лојалити наградна програма.

- **СОРАБОТКА СО ДАЈНЕРС КЛУБ ИНТЕРНАЦИОНАЛ**

Друштвото во 02/2015 оствари соработка со Diners Club International за плаќање на полисите за осигурување живот со издавање кобрендирана картичка Croatia&Diners.

Кобрендираната картица овозможува посебни погодности на осигурениците на Кроациа осигурување.

Во јуни 2016 година соработката со Дајнерс е редефинирана во насока на директно таргетирање на членовите на Дајнерс и осигурениците на Кроациа осигурување. Дополнително, Дајнерс овозможи годишно плаќање на премијата на Кроациа осигурување додека клиентите плаќаат премија на рати без камата. Со Дајнерс кобрендираната картица на осигурениците им се овозможува премијата да ја плаќаат на месечни рати со трошоци од 2% наместо доплата за месечно плаќање од 6% .

Со оваа соработка Друштвото осигурува сигурна наплата на должна годишна премија и воедно намалување на трошоците на наплата на премија.

- **ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ**

Една од стратегиските вредности на Кроациа осигурување-Живот –ФОКУС ВРЗ КЛИЕНТИТЕ Друштвото во изминатиот период вовеле можност за поголема достапност на податоците по пат на:

-ВИБЕР (VIBER) комуникација – овозможуваме брза и лесна услуга за проверка на документацијата, проверка на извршените уплати итн.

-ЛАЈФ ЧАТ (LIVE CHAT)- Платформа за Live Chat комуникација, по пат на кои нашите оператори пласитаат брза и јасна прецизна информација и имаат цел да ја олеснат и да ја усовршат комуникацијата со нашите клиенти.

V. Едукација на вработените од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

Со развојот и долгогодишното искуство на Друштвото се разви потреба за систематско и континуирано вложување и развој на човечкиот капитал во Компанијата. За таа цел е поддржан нов начин на управување и управување со кариерата на вработените, односно темелите на Кроаџа академија се поставени на поинаков систематски начин. Цел на Кроаџа академија е грижа за едукативниот развој и за стручната надградба на сите вработени што, воедно, значи развој и напредок на Друштвото во целина. За успешно работење не се доволни само вештините што веќе ги поседуваат вработените туку и нивно натамошно усовршување и унапредување, кое произлегува од усовршувањето и унапредувањето за успешно совладување на работните задачи. Позитивното влијание на ефективните обуки се гледа од фактот што од вработените што биле на обука може значително да се забележи рационализација на работата, односно квалитетните и адекватните обуки на вработените придонесуваат за подобри резултати кај вработените.

Во периодот од 01.01.2020 до 31.12.2020 година во Друштвото се спроведени повеќе обуки, и тоа на следниве теми:

- Обука за безбедноста и здравјето при работа.
- Начини и мерки на давање заштита и доверливост на личните податоци.
- Основи и динамика на ризиците во осигурителните друштва:
 - Инвестициски ризик;
 - Осигурување и оперативниот ризик;
 - Интегрирано управување со ризиците;
 - Солвентност 2;
 - ИФРС 17.
- Вести за осигурување и можност да се запознаете со успешните почетни приказни.
- Годишна академија за осигурително менаџирање со ризикот.
- Нови предизвици.
- Промена на методите на приходи во проценување и финансиска анализа.
- Комуникација насочена кон резултати - за раководителите во продажбата.
- Напредни продажни вештини - за раководителите во продажбата.
- Комуникациски вештини за продажните професионалци.
- Продажни вештини и услуга кон клиентите.
- Ефективна деловна комуникација и давање услуга.

Кроаџа академија успешно се етаблираше во 2017 и постави основи на системски и унифициран пристап во спроведувањето на едукацијата на сите продажни канали.

Во рамките на Кроаџа академија во текот на 2020 година се спроведени следните обуки:

1. За потребите на Службата на директна продажба:

- обука за нови вработени,
- измени во законскиот третман за животно осигурување (СФТ),
- едукација за новите инвест прозиводи,
- работилница за продажните вештини,
- онлајн едукација за продажба преку телефон,
- комуникација за продажните професионалци,
- комуникација насочена на резултатите (за менаџментот на продажната мрежа),
- заштита на личните податоци,
- обука за SPN & SFT.

2. За потребите на Службата за поддршка на продажбата и едукација:
 - обука за нови вработени,
 - измени во законскиот третман за животна осигурување (СФТ),
 - заштита на личните податоци.
3. За потребите на Службата за управување и развој на застапничката мрежа:
 - воведна е обука за регрутација на нови соработници во надворешната продажна мрежа,
 - техничка обука за нови застапници и соработници,
 - основни продажни вештини,
 - онлајн едукација за продажба,
 - напредни продажни вештини,
 - обука за нови производи,
 - онлајн обука за продажба по телефон,
 - онлајн обука за инвест производи,
 - отворена онлајн обука за животна осигурување,
 - заштита на личните податоци.
4. За потребите на развојот на банко-осигурувањето и брокерските друштва:
 - едукација за производитите на животното осигурување,
 - едукација за новите инвест производи,
 - едукација за новите дополнителни осигурувања.

VI. МАРКЕТИНГ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОДОТ 01.01.2020 до 31.12.2020 година

Маркетинг активностите, кои се спроведени во 2020 година, беа наменети за зголемување и задржување на пазарниот удел на Друштвото за сите сегменти на работењето и на остварувањето на поставените финансиски и деловни цели на Друштвото.

Согласно со одобриениот план за маркетинг активности за 2020 година фокусот беше ставен на BTL i ATL активности и цели на усовршување на позицијата на брендот, јакнење на свеста кај луѓето за потреба за животна осигурување, зголемување на бројот на потецијални осигуреници, зголемување на застапничката мрежа, зголемување на дополнителните погодности за осигурениците и подорбрување на грижата за корисниците.

Насоки на маркетинг активностите кои се применуваат во 2020 година

- задржување на постојните осигуреници и застапници;
- зголемување на бруто-полисираната премија;
- привлекување нови потецијални осигуреници и застапници;
- фокус на кампањата за индивидуално осигурување;
- фокус на кампањата за детско штедно осигурување;
- фокус на кампањата за колективно осигурување;
- фокус на кампањата за онлајн плаќање.

Активности за постигнување на целите :

- Промоција на постојното портфолио на производитите, додадени вредности и услуги
- Во 2020 година се воведени промени во програмата на застапниците во насока на поголема мотивација за надворешната продажна мрежа.

Маркетинг и ПР-кампањата ги опфаќа следните активности:

- избор на најдобар цртеж според конкурсот објавен во ноември 2019 година;
- објава за воведна обука на нови застапници за Скопје;

Извештај за работата на Друштвото за период од 01.01.2020 до 31.12.2020 година

- објава за воведна обука на нови застапници за Битола;
- промоција на индивидуалното животно осигурување со заштитното лице Влатко Лозановски;
- промотивен текст и најава за соработка помеѓу Кроациа Осигурување Живот и Уни банка во заедничко партнерство во областа на банко-осигурувањето;
- промотивна кампања за апликацијата „My Cro Account“;
- индивидуално животно осигурување – Банер со објавен текст на социјалните мрежи;
- животот е непредвидливо патување – ПР-текст од медиумите за Индивидуално осигурување на животот;
- Планирајте ги своите средства и уживајте во безбедна и мирна иднина “ – индивидуално и детско штедно осигурување – Фејсбук, Инстаграм•
- Зошто животно осигурување? Индивидуално осигурување – Фејсбук, Инстаграм
- Животното осигурување е ваша одлука во животот. Насочете се директно кон целта, одберете го најдоброто за себе и за вашите најблиски - Индивидуално осигурување, осигурување на децата, Менаџерско осигурување, колективно животно осигурување – Фејсбук, Инстаграм;
- Генералниот директор на интервју – кризата ковид е исто така можност за осигурување, животното осигурување има голем потенцијал за раст;
- Aspiring Leadership – семинар за промоција на животното осигурување, можност за соработка и унапредување на Друштвото како општествено одговорно;
- Азбука на животното осигурување – кампања за едукација за осигурување;
- Твој Кро лајф инвест – нов производ со инвестициски фондови;
- Вебинар за животно осигурување;
- Генерирање контакти преку ФБ лидови
- Менаџерско осигурување на животот – кампања по медиумите;
- Зошто осигурување на животот – кампања по социјалните мрежи;
- Коко детско штедно осигурување – кампања по социјалните мрежи;
- Индивидуално осигурување на животот – кампања по социјалните мрежи.
- Утринско кафе со Сандра Автовска, менаџер за интерна продажна мрежа во Кроациа Осигурување Живот – Кампања Добро е да си дел од Кроациа осигурување.
- Интервју на Горан Божиновски, директор на продажба во Кроациа Осигурување – Живот.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг-активностите да бидат насочени на АТЛ активностите со цел подигнување на свеста кај луѓето за потребата од животно осигурување.

Друштвото планира и во наредната година поголем дел од маркетинг-активностите да бидат насочени на АТЛ активностите со цел подигнување на свеста кај луѓето за потребата од животно осигурување.

VII. Работа на органот за управување

Одборот на директори на Кроациа Осигурување – Живот АД Скопје во периодот 01.01.2020 до 31.12.2020 година работеше во состав:

- Маја Станковска Костова, извршен член на Одборот на директори
- Ванчо Бален, неизвршен член на Одборот на директори, претседател на Одборот на директори
- Матија Јурин, неизвршен член на Одборот на директори
- Огнен Блажевски, неизвршен независен член на Одборот на директори

Одборот на директори на Кроациа Осигурување –Живот Скопје во 2020 година одржа 6 состаноци, 6 дописни седници и донесе вкупно 60 одлуки со кои се регулира работењето на Друштвото и создаде неопходни услови за поефикасно работење и споведување на планираните активности.

Скопје, 27.04.2021 година

Генерален директор,
Маја Станковска Костова

VIII. ПРИЛОЗИ

Прилог 1 . Биланс на состојбата на 31.12.2020 и компаративни податоци за 2020 во однос на 2019

Опис на позиција АКТИВА	Реализација IVQ/2020 (МКД)	Реализација IVQ/2019 (МКД)	Индекс IVQ/2020 vsIVQ/2019	Реализација IVQ/2020 (ЕУР)	Реализација а IVQ/2019 (ЕУР)	Индекс IVQ/2020 vsIVQ/ 2019
Нематеријални средства	3.278.938	3.368.785	97,33	53.148	54.605	97,33
Останати нематеријални средства	3.278.938	3.368.785	97,33	53.148	54.605	97,33
Вложувања	3.421.912.128	3.071.706.020	111,40	55.465.882	49.789.380	111,40
Останати финансиски вложувања	3.421.912.128	3.071.706.020	111,40	55.465.882	49.789.380	0,00
Финансиски вложувања кои се чуваат до доспевање	301.085.951	300.161.838	100,31	4.880.312	4.865.333	100,31
Должнички хартии од вредност со рок на досрасување до една година	0	0	0,00	0	0	0,00
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над една година	301.085.951	300.161.838	100,31	4.880.312	4.865.333	100,31
Финансиски вложувања расположливи за продажба	2.265.604.501	2.101.721.551	107,80	36.723.255	34.066.871	107,80
Должнички хартии од вредност со рок на достасување до една година	0	0	0,00	0	0	0,00
Должнички хартии од вредност со рок на достасување над година	2.265.604.501	2.101.721.551	107,80	36.723.255	34.066.871	107,80
Финансиски вложувања за тргување	59.787.794	38.437.900	155,54	969.102	623.041	155,54
Акции и удели во инвестициски фондови	59.787.794	38.437.900	155,54	969.102	623.041	155,54
Депозити, заеми и останати пласмани	795.433.882	631.384.731	125,98	12.893.213	10.234.135	125,98
Дадени депозити	731.500.186	570.500.000	128,22	11.856.910	9.247.253	128,22
Останати заеми	63.933.696	60.884.731	105,01	1.036.303	986.883	105,01
Дел за соосигурување и реосигурување во бруто-технички резерви	915.241	447.860	204,36	14.835	7.259	204,36
Дел за реосигурување во бруто-резерви за преносна премија	915.241	447.860	204,36	14.835	7.259	204,36
Финансиски вложувања кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик (договори за осигурување)	96.871.220	46.361.706	208,95	1.570.189	751.478	208,95
Побарувања	118.987.025	108.775.331	109,39	1.928.664	1.763.143	109,39
Побарувања од непосредни работи на осигурување	38.382.578	33.441.400	114,78	622.144	542.053	114,78
Побараувања од осигуреници	38.382.578	33.441.400	114,78	622.144	542.053	114,78
Побарувања на работи од соосигурување и реосигурување	1.051.879	0	0,00	17.050	0	0,00
Побарување по основа учество во надомест на штета од реосигурување	1.051.879	0	0,00	17.050	0	0,00
Останати побарувања	79.552.568	75.333.931	105,60	1.289.470	1.221.090	105,60
Останати побарувања од непосредни работи на осигурување	0	2.131.871	0,00	0	34.556	0,00
Побарувања по основа на финансиски вложувања	79.016.776	72.637.296	108,78	1.280.785	1.177.380	108,78
Останати побарувања	535.792	564.764	94,87	8.685	9.154	94,87
Останати средства	21.631.458	32.192.271	67,19	350.625	521.806	67,19

Материјални средства	4.575.685	7.519.443	60,85	74.167	121.883	60,85
Опрема	2.646.975	4.896.011	54,06	42.905	79.360	54,06
Останати материјални средства	1.928.710	2.623.432	73,52	31.263	42.523	73,52
Парични средства и останати парични еквиваленти	17.055.773	24.672.828	69,13	276.458	399.923	69,13
Парични средства во банка	12.754.547	20.845.407	61,19	206.739	337.884	61,19
Парични средства во благајна	11.045	30.000	36,82	179	486	36,82
Издвоени парични средства за покривање на математичка резерва	4.289.210	3.793.475	113,07	69.524	61.489	113,07
Останати парични средства и парични еквиваленти	971	3.946	24,61	16	64	24,61
Залихи на ситен инвентар	102.000	0	0,00	1.653	0	0,00
Активни временски разграничувања	4.562.288	6.845.481	66,65	73.950	110.959	66,65
Останати пресметани приходи и одложени трошоци	4.562.288	6.845.481	66,65	73.950	110.959	66,65
ВКУПНА АКТИВА	3.668.260.298	3.269.697.454	112,19	59.458.947	52.998.630	112,19
	3.668.260.298	3.269.697.454				
Опис на позиција ПАСИВА	Реализација IVQ/2020 (МКД)	Реализација IVQ/2019 (МКД)	Индекс IVQ/2020 vsIVQ/2019	Реализација IVQ/2020 (ЕУР)	Реализација IVQ/2019 (ЕУР)	Индекс IVQ/2020 vsIVQ/2019
Капитал и резерви	513.734.601	425.131.948	120,84	8.327.140	6.890.977	120,84
Запишан капитал	184.131.750	184.131.750	100,00	2.984.597	2.984.597	100,00
Запишан капитал од обични акции	184.131.750	184.131.750	100,00	2.984.597	2.984.597	100,00
Резерви	81.795.156	65.190.977	125,47	1.325.820	1.056.683	125,47
Законски резерви	91.561.126	74.956.947	122,15	1.484.117	1.214.980	122,15
Откупени сопствени акции	-9.765.970	-9.765.970	100,00	-158.297	-158.297	100,00
Нераспоредена нето-добивка	159.205.042	125.996.684	126,36	2.580.560	2.042.284	126,36
Добивка за тековниот пресметковен период	88.602.653	49.812.537	177,87	1.436.163	807.413	177,87
Бруто-технички резерви	2.981.869.402	2.726.724.169	109,36	48.333.216	44.197.558	109,36
Бруто-резерви за преносни премии	8.804.453	9.088.991	96,87	142.712	147.324	96,87
Бруто-математичка резерва	2.958.836.463	2.705.428.660	109,37	47.959.874	43.852.379	109,37
Бруто-резерви за штети	14.228.486	10.307.141	138,04	230.630	167.069	138,04
Бруто-останати технички резерви	0	1.899.377	0,00	0	30.787	0,00
Бруто-техничка резерва во однос на договори кај кои осигуреникот го презема инвестицискиот ризик	99.985.698	46.361.706	215,66	1.620.671	751.478	0
Останати резерви	1.511.261	2.380.292	63,49	24.496	38.582	63,49
Резерви за вработени	1.511.261	2.380.292	63,49	24.496	38.582	63,49
Одложени и тековни даночни обврски	5.032.946	1.520.196	331,07	81.579	24.641	331,07
Тековни даночни обврски	5.032.946	1.520.196	331,07	81.579	24.641	331,07
Обврски	66.126.390	67.538.783	97,91	1.071.845	1.094.738	97,91
Останати обврски	66.126.390	67.538.783	97,91	1.071.845	1.094.738	97,91
Пасивни временски разграничувања	0	40.360	0,00	0	654	0,00
ВКУПНА ПАСИВА	3.668.260.298	3.269.697.454	112,19	59.458.947	52.998.630	112,19

Врз основа на анализата на поединечните позиции на билансот се донесени следните заклучоци:

- Во периодот 01.01.2020 – 31.12.2020 година Друштвото забележува пад на нематеријалниот имот во однос на 2019 год. од 2,67% како резултат на амортизацијата на постојниот софтвер.
- Вкупните вложувања на Друштвото од 01.01.2020 до 31.12.2020 год. се за 11,40% поголеми од вложувањата во 2019 година. Резултат на тоа е зголеменото вложувања во уделите во инвестициски фондови, во кои најголемо учество имаат полисите со инвест компонента, односно вложувањата за сметка и ризик на сопственикот на полисите за животна осигурување, кои во 2020 се поголеми во однос на 2019 година за 208,95% како резултат на зголемувањето на продажбата на производитите: FLEXI INVEST, CRO INVEST, Инвест со мешано и Инвест со детско.
- Вкупната актива за периодот 01.01.2020 – 31.12.2020 год. е поголема за 12,19% во споредба со 2019 год.
- Капиталот и резервата за 2020 година се поголеми во однос на 2020 година за 20,84% како резултат на зголемувањето на нето-добивката на Друштвото.

Прилог 2

Учеството на трошоците за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2020	Реализација (ЕУР) 31.12.2019	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2020
ТРОШОЦИ ЗА ОСИГУРУВАЊЕ	1.521.436	2.630.447	3.312.214
Провизија	919.432	1.948.547	2.419.781
Останати трошоци за осигурување	602.005	681.899	892.433
Приходи од премија	10.586.719	13.096.914	14.411.480
% учество на трошоците за осигурување во вкупната премија	14,4%	20,1%	23,0%
% учество на провизијата во вкупната премија	8,7%	14,9%	16,8%

Прилог 3

Учеството на административните трошоци за осигурување во приход од премија

	Реализација (ЕУР) 31.12.2020	Реализација (ЕУР) 31.12.2019	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2020
ОПШТИ АДМИНИСТРАТИВНИ ТРОШОЦИ	804.319	1.015.596	942.221
Бруто-плати и стимулации	283.424	286.085	300.025
Останати административни трошоци	520.895	729.511	642.196
Вкупни приходи	13.027.664	15.151.767	16.595.779
% учество на општите административни трошоци во вкупните приходи	6,17%	6,70%	5,68%

Прилог 4. Удел на математичката резерва, откупи и доживувања во приходи од премија на ден 31.12.2020

	Реализација (ЕУР) 31.12.2020	Реализација (ЕУР) 31.12.2019	Планирана реализација (ЕУР) 31.12.2020
Математичка резерва, откупи и доживувања	7.495.008	9.504.267	10.574.053
Промени во математичката резерва	4.107.495	7.164.067	7.278.595
Откупи	1.128.358	1.045.138	978.226
Доживувања	2.259.155	1.295.062	2.317.232
Приходи од премија	10.586.719	13.096.914	14.411.480
% учество на МР, откупи и доживувања во приходи од премија	70,80%	72,57%	73,4%

Прилог 5:

Врз основа на член 384, став 7 од Законот за трговските друштва, членовите на Одборот на директори на Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување живот го пополнуваат следниот образец:

Име и презиме	Матија Јурин, неизвршен член на Одборот на директори
Назив на работодавачот	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Нема
Надомест за членство во Одбор на директори	Нема

Име и презиме	Огнен Блажевски, неизвршен независен член на Одборот на директори
Назив на работодавачот	Шпаркасе банка АД Скопје
Дејност	Банкарство
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Нема
Надомест за членство во Одбор на директори	205.617,00 илијади денари

Име и презиме	Ванчо Бален, претседател на Одборот на директори од неизвршен член на Одборот на директори
Назив на работодавачот	Croatia Osiguranje d.d. Zagreb
Дејност	Осигурување
Податоци за материјалните надоместоци и други права од договори за работа	Податоците за примањата во институцијата каде што е вработен членот на Одборот на директори се од доверлив карактер и не можат да бидат објавени
Членство во друг орган на управување	Нема
Надомест за членство во Одборот на директори	Нема

Име и презиме	Маја Станковска Костова, извршен член на Одборот на директори
Назив на работодавачот	Кроациа Осигурување АД – Друштво за осигурување живот
Дејност	Осигурување
Податоци за материјални надоместоци и други права од договори за работа	Во текот на 2020 е исплатен надомест во бруто-износ во висина од 2.397.758,00 денари, согласно со Договор за работа со посебни права и обврски
Членство во друг орган на управување	Нема
Надомест за членство во Одборот на директори	Нема

лекторирано

Зорица Сотировска

